

Комедията продължава

Политическото гърчене да се попълни съставът на Конституционния съд премина в колапс. След като буквално се "избърсах" с Венета Марковска, а след това омаскариха и Петър Стоянов, вчера придворните на властта пуснаха в центрофугата името на поредния юрист (стр. 3). И тъй като водевилът с кадрите и мутризацията на институциите у нас се отразява трайно негативно на управляващите, т.нар. независими депутати взеха, че кандидатират издигнатата от СДС прокурорка Галя Гугушева за конституционен съдия. Е, единият независим народен представител едвам срича името ѝ и го бърка, а другият не се свени да признае, че я е виждал дъ пъти, но е впечатлен от професионалната ѝ биография, но... Издигнете се над детайлите и не гръжте на факти и обстоятелства, които са без значение. Казах ви хората - ще се учат в движение. Онзи ген и новият конституционен съдия Анастас Анастасов рече тъй.

То, като сме тръгнали, да гадем още шрихи от комедията с вчерашна дата. Единият независим депутат 11 години бил в СДС, преди да премине през "Атака", а в по-раншо време... Междувременно новият-стар тандем Янев-Марешки суче свой сценарий за шоуто. И тъй, всички вкупом, ни хвърлят от виц във виц. Маскарият всичко, до което се докоснат в държавата.

Политически сделки, сценарии, тайни клики, поръчки, мутренски атаки... Какво ли не съзря човешката мисъл зад всичките им изпълнения. Пазар да има, сделка, далавера. Пък каквото стане и остане след тях. Ако остане. Светните и кадърни хора вече не се смеят...

РУМЕН ОВЧАРОВ:

ГЕРБ прави чистка в АЕЦ „Козлодуй“

Партийните новоназначения в централата нямат нито един ген стаж в енергетиката, алармира социалистът

За тотална чистка в АЕЦ "Козлодуй" алармира в парламента вчера депутатът от левизата Румен Овчаров. По време на парламентарния контрол той попита икономическия министър Делян Добрев за кадровата политика в ядрената централа. Според Овчаров в "Козлодуй" тече процес на уволнения и странни назначения. Провежда се чистка на доказани професи-

оналисти, а на тяхно място идват 50 знайни и незнайни ГЕРБ-ерски герои, категоричен бе социалистът. Неговата информация показвала, че новоназначените нямат нито един час стаж в енергетиката, което поставя на карта съдбата на ядрената централа. "Това на каква кадрова политика ви прилича? На мен ми прилича на рояк скалци, които са се нахвърлили на едно от по-

следните все още произвеждащи и печелещи държавни дружества", категоричен бе червеният депутат.

Добрев се опита да се защити с цифри и каза, че в АЕЦ "Козлодуй" работели 4115 служители с общ стаж над 73 хил. години. Министърът се опита да предупреди опозицията да не плаши хората с това, че АЕЦ "Козлодуй" се управлява от хора,

които не са специалисти. "АЕЦ "Козлодуй" се управлява от 130 души в три ръководни групи, които имат общ стаж в централата повече от 1700 години. Директорът на финансите в централата не е необходимо да е работил в централата, а трябва да знае как се управляват финансите, за да генерира големи печалби", опита да се защити министър Добрев.

Снимка БГНЕС

Палестинците посрещат с бурна радост решението на Общото събрание на ООН да повиши статута на Палестинската автономия в страна наблюдател - член на организацията. Хилляди ликуваха по улиците на Западния бряг, в ивицата Газа и в арабските квартали на Източен Ерусалим

Стр. 7

ГЕРБАДЖИЙКА, РАЗКРИТА ОТ БСП, ПОДАДЕ ОСТАВКА

Стр. 4

България

www.duma.bg

Ивайло Калфин е евродепутатът, който най-често присъства в медиите

Национални всекидневници обръщат най-силно внимание на Европейския парламент, сочи проучване на фондация „Медийна демокрация“

Павлета ДАВИДОВА

Ивайло Калфин е евродепутатът, който най-често е попадал във фокуса на медиите през последната година, сочи проучване на фондация „Медийна демокрация“, направено по поръчка на Информационното бюро на Европейския парламент в България. За представителя на левицата в ЕП има 1184 информационни единици. Кла-

сацията за медийно присъствие от януари до ноември 2012 г. се оглавява от лидера на Партията на европейските социалисти и председател на БСП Сергей Станишев, който е попаднал в медиите 1649 пъти, заяви Николета Даскалова от „Медийна демокрация“.

Оказва се обаче, че българският премиер Бойко Борисов е споменаван най-често в теми, свързани с ЕП. Той е попаднал 3346 пъти в медиите.

Според Даскалова това се дължи не толкова на близките му връзки с ЕП, а заради споменаването му от евродепутатите. Слави Бинев също е често отразяван български представител в ЕП, но фокусът е върху създаването на нова партия с негово участие. Една от малкото чуждестранни фигури, попаднали в българския медийен фокус, е председателят на ЕП Мартин Шулц, за когото има 986 информации. Веднага след него се нареж-

да и лявата евродепутатка Илияна Йотова. Новините за Надежда Нейнски се обвързват основно със случващото се с десницата в България и СДС. В челната десетка е и представителят на ГЕРБ Андрей Ковачев. Там е попаднал и Димитър Стоянов, който в началото на годината се е радвал на медийен интерес отново заради участието си в нова партия. Кристиан Вигенин от БСП е споменат повече 500 пъти.

Даскалова отбелязва, че има тенденция европейските теми да се отразяват през фокуса на вътрешнополитическия живот. Най-коментирани те евротеми през 2012 г. са

били решението на ЕС за споразумението АСТА и позицията на ЕП за бъдещето на България в Шенген. Често отразявана е политическата дейност на евродепутатите във вътрешнополитическия контекст. За дейността на евродепутатите има 7901 информационни единици, а за ЕП - 3602. Европарламентът е отразяван най-често от национални всекидневници. Евродепутатите попадат най-често в онлайн медии. „Преобладава отразяването на събития, а не на политики. Недостатъчно са журналистически разработки и анализи по европейски теми“, коментира Даскалова.

ДЕВИН СЕ ГОТВИ ЗА ГРАЖДАНСКО НЕПОДЧИНЕНИЕ

Жителите на Девин и региона се готвят гражданско неподчинение заради проблема с болницата в града. То е планирано за 12 декември 2012 г. От Инициативния комитет на протестиращите са изпратили декларация, адресирана до министър-председателя, до Народното събрание, до президента и здравния министър, в която се настоява за писмен отговор за бъдещето на затворената болница в града.

ДУМА припомня, че преди два дни излезе информация, че екипи на ВМА ще поемат медицинското обслужване на населението от общините Девин, Борино и Доспат. Така по думите на пловдивския кмет Цветалин Пенков ще се гарантира здравеопазването в трите родопски общини, докато се вземе окончателно решение за болницата в Девин. Тази информация веднага бе отречена от шефката на здравната комисия в парламента Даниела Дариткова. „Разговарях с шефа на ВМА и подобно решение няма“, категорична бе тя. Дариткова определи подобен вариант за изпращане на екипи от ВМА в областния град като ексцентричен и целящ да забави разрешаването на проблема.

Преди дни стана ясно, че общинският ръководител на ГЕРБ в Девин Дияна Чаушева е освободена от длъжност. Чаушева, която е и съветник в местния парламент, бе ръководител на контактната група за възстановяване на болницата. Тя обясни, че не била запозната с мотивите за отстраняването си и заподозря, че най-вероятно е освободена от поста си заради разногласия с Дариткова. Чаушева подчерта, че шефката на здравната комисия е била информирана за проблемите на общинската болница още от 2010 г., но до момента дейни решения по казуса не са предприети. Това за мен е изненада и подозирам някакви лични елементи в цялата работа, коментира още Чаушева.

С огромна жива панделка - символ на световното антиспин движение, бе отбелязан Световният ден за борба със СПИН вчера в Добрич

АБОНАМЕНТ 2013

Избери ДУМА

МОЖЕ ДА НАПРАВИТЕ АБОНАМЕНТ В БЪЛГАРСКИ ПОЩИ ЕАД, ДОБИ ПРЕС ЕООД И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ПЕЧАТА

1 месец	23 лв.	3 месеца	70 лв.
6 месеца	140 лв.	12 месеца	280 лв.

ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ	1 месец	2 лв.	3 месеца	6 лв.
РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА	6 месеца	12 лв.	12 месеца	24 лв.

ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ	1 месец	2 лв.	3 месеца	6 лв.
МОНД дипломатик	6 месеца	12 лв.	12 месеца	24 лв.

Нова Време СПИСАНИЕ	1 месец	3 лв.	3 месеца	9 лв.
	6 месеца	15 лв.	12 месеца	30 лв.

АКО ПЛАТИТЕ В АБОНАМЕНТНИТЕ ПУНКТОВЕ НА БСП В СТРАНАТА, ИНФОРМАЦИОННИЯ ЦЕНТЪР ИЛИ РЕДАКЦИЯТА ПОЛУЧАВАТЕ ОТСТЪПКА

- 5 лв.	- 10 лв.	- 20 лв.
3 месеца 65 лв.	6 месеца 130 лв.	12 месеца 260 лв.

Учените искат оставка на Игнатов и съг за научния фонд

Велиана ХРИСТОВА

Оставката на Сергей Игнатов затова, че прикрива корупцията, злоупотребите и източването на фонда „Научни изследвания“ в МОМН, поискаха вчера проф. Мирослава Кортенска, уволнена от фонда без заповед чрез сайта му, проф. Руслан Костов от МГУ и физикът доц. Христо Лавчиев от БАН. За оставка на Игнатов настояват и повечето учени, които парадно подписаха подписката до НС и МС, стигнала до Брюксел.

Министър Игнатов и вчера обаче отрече да има каквито и да било нередности във фонда. В МОМН в последните дни вече раздават 14,7 млн. лв., от които една трета на фирми без научен състав и база, както и на приближен кръг от лица около шефовете на фонда Рангел Гюров и Христо Петров.

Проф. Костов изнесе факти за пълната научна некомпетентност на председателя на ФНИ Рангел Гюров, който незаконно се кичи с титла

професор и е добре известен с лъженаучни теории и предсказания за земетръси, цунамита, диамантен дъжд в Родопите и пр. Въпреки това Игнатов го назначи за шеф на фонда, където сега кръг от няколко обявени официално агенти на ДС източва парите - самият Гюров, ректорът на УниБИТ проф. Стоян Денчев, където Гюров току що без нито една научна публикация бе провъзгласен за доктор на науките, шефът на журито там акад. Ячко Иванов и пр. Преди да замине за Ангола през 1981 г., Гюров е бил уволнен от Минно-геоложкия университет, където е бил административен помощник-ректор.

Проф. Кортенска обяви, че прекратява гладната си стачка. От нея няма смисъл, защото не е правова държава тази, в която властта репресираща учените, смята тя. Кортенска ще заведе иск в съда срещу бездоказателствените изявления на Гюров, Петров и Игнатов,

че тя е изнудвала за пари и че ще влезе в затвора. В БАН и вузовете в момента освен протест се подготвя и съдебен иск срещу фонда. Съмненията са, че дори няма рецензии за повечето проекти. Конкурсът е на 100% непрозрачен и манипулиран, фондът е в разпад и пълен хаос и трябва да бъде спасяван, каза Лавчиев.

ЕК ще разглежда аферата, защото не е възможно в XXI в. некомпетентни хора, злоупотребяващи с власт, постоянно да хвърлят кал върху учените, заявяват изследователите. Има да си говорим тепърва за начина, по който са разпределени средствата във ФНИ и който е абсолютно недопустим, заяви вчера в София евродепутатът Ивайло Калфин.

Пак вчера стана ясно, че БАН е утвърден за редовен член на Science Europe - една от най-авторитетните международни организации в областта на науката, в която членуват 50 организации от 25 страни.

Да насадим в горите повече плодни дръвчета, които раждат круши и ябълки, за да има мечките какво да ядат и да не нападат хора

Известната с диетите си депутатка от ДПС Петя Раева ще прави дивите животни вегетарианци

Крият Борисов по неясни причини

Премиерът погазва Конституцията, заяви Георги Пирински

Юлия КУЛИНСКА

Бойко Борисов погазва Конституцията с неявяването си в Народно събрание, заяви вчера зам.-председателят на парламента Георги Пирински. Причина за острата му реакция стана поредното бягство на премиера от парламентарен контрол. Пирински цитира чл.90 от основния закон на Република България, който гласи, че Министерският съвет и министрите са задължени да отговарят на въпросите на народните представители. По думите на Пирински за пореден път премиерът демонстрира пренебрежение към законите, показва, че за него текстовете от Конститу-

цията нямат никакво значение и съзнателно и последователно налага модел на управление "В действителност държавата - това съм аз".

Всякакви претенции на ГЕРБ, че градят нещо, нямат покритие, защото те нарушават основния закон на държавата, добави Пирински. Той напомни, че във всяка европейска държава при такава ситуация министър-председателят би подал оставка, защото не изпълнява задълженията си по Конституция.

По-късно председателят на ПГ на ГЕРБ Красимир Велчев се обърка и без да иска, отговори на журналистически въпрос, че премиерът е в отпуска. Стреснат от реакцията на представители на медиите, секунди след това

се поправи и колебливо заяви, че Борисов се е усамотил и се подготвя за нещо много важно. Запознати с делата на министър-председателя, пожелали анонимност, издадоха, че тесен кръг приближени съветници е настоял Бойко Борисов да бъде "прибран", за да бъде подготвен за предстоящата му среща с президента на САЩ Барак Обама.

ДУМА припомня, че за визитата на Борисов в САЩ първоначално съобщи МВР, а не Външно министерство. Поканата била отправена от специалния съветник на американския държавен глава по въпросите на контраторизма Джон Бренън по време на срещата му с Цветан Цветанов във Вашингтон, докато пиели кафе.

Прокуратурата не е открила престъпление в 148-те сделки на Тройната коалиция

Софийската градска прокуратура не е открила нито едно престъпление в 148-те сделки, сключени по време на Тройната коалиция. Това съобщи вчера електронното издание ПИК. Въпросните договори, които са на обща стойност 2 158 455 515 лв., бяха предоставени за разследване от прокуратурата лично от Борисов през август 2010 година. Близко 28 месеца досъдебното производство се водеше срещу служители на отговорни постове в 13 министерства, сред които на вътрешните работи, на регионалното развитие и благоустройството, на труда и социалната политика, на отбраната, на правосъдието, на образованието, енергетиката, младежта и науката, на здравеопазването, на околната среда и водите, на земеделието и храните, на транспорта.

"Оказа се, че в голяма част от договорите, които проверяхме, имаше предварително заложили клаузи, според които те се прекратяват, ако не бъде осигурено съответното финансиране. В този случай не можем да говорим, че е извършено престъпление", коментирали от прокуратурата. Така поредният опит на Борисов да си измие ръцете с предишните управляващи претърпя тотален провал, анализира медията.

Тези 148 сделки са прословутите "необезпечени договори", за които Бойко Борисов се оплаква цели две години. Той дори беше привикал всички областни управители в кабинета си, за да ги накара да му дават документация за подобни сделки.

Янаки Стоилов: Българският народ трябва да се раздели с ГЕРБ

Юлия ИВАНОВА

Българският народ трябва да се раздели с ГЕРБ - "Групата за етапно разграбване на България", заяви вчера депутатът Янаки Стоилов в декларация от парламентарната трибуна от името на Коалиция за България. Според него страната се нуждае от нов модел на следпреходно развитие, от активно социално управление. 60% от гражданите имат проблеми с плащането на битовите си сметки, около 40% системно се лишават от лекарства, а 20% трудно обслужват кредитите си, обясни Стоилов.

По думите му европейските класации показват, че

Българите имат нужда от активна социална държава, заяви Янаки Стоилов

българите имат най-нисък стандарт на живот и най-несправедливото общество в ЕС. "Задълбочава се неравенството между бедни и богати, между градски центрове и малките населени места. Над 50% от европейските пари за земеделие се получават само от 2% производителите, обезлюдяват българските села. България не стои убедително в дискусията за европейската политика и бюджетната рамка на съюза за следващия програмен период", смятат от БСП.

Левицата настоява да се изплатят несимволични коледни надбавки за пенсионерите, а майките да получават минимална работна заплата през втората година, в която отглеждат децата си. Премиерът продължава да открива пътни отсечки

и това е добре, но в рехабилитацията на останалата част от пътната мрежа направеното ще е около 3 пъти по-малко в сравнение с това, което направи тройната коалиция, поясни Стоилов. Тъжно е, че в годината, когато отбелязваме 100 г. от Балканската война, се прие закон за предоставяне на българско гражданство срещу бизнес и пари, коментира депутатът. "Управляващите са последователни поне в своята антисоциална политика. За първи път в нашата история се предвижда държавата да финансира освен общественото образование и частни училища. Срещу такова решение в Италия по улиците протестираха хиляди ученици, студенти, преподаватели", уточни Стоилов.

Снимка: Благоевста ЦВЕТКОВА

Вносителите на кандидатурата на Гугушева за КС не ѝ знаят името

Юлияна ВУТОВА

Конфузна ситуация се получи в парламента вчера, когато се оказа, че независимите депутати Димитър Карбов, Валентин Николов и Огнян Тетимов, които внесоха в парламента кандидатурата на зам. апелативния прокурор Галия Гугушева за конституционен съдия, не знаят как е името ѝ. При представянето на номинацията Карбов я нарече "Гогошева", а по-късно на въпрос как е първото ѝ име, се наложи другите двама да му подсказват, че е "Галия". Поокопитил се от конфуза, минути по-късно той обяви пред журналисти, че кандидатурата на прокуторката е "надпартийна".

В четвъртък сдружение "Патриот" сключи споразумение със СДС и заявихме бъдещо партньорство, което ще се развие в законодателна инициатива в 41 НС, поясни Карбов. Няма от какво да се притесняваме, имотите и парите на Гугушева са публично известни, отговори Карбов на въпрос дали е запознат с изнесената информация за подарените от сина ѝ 95 хиляди евро. Но не беше толкова категоричен относно подарения двустаен апартамент в София, който е

получила тяхната кандидатка, без да е назован дарителят. Той поясни още, че Гугушева е от Казанлък, а съпругът ѝ от Карлово, откъдето се познават семейно с лидера на СДС Емил Кабаиванов. Тримата независими депутати заявиха принадлежност към СДС и обяха, че пренасочват субсидията към партията, поясниха те.

Жалко е, че синята партия се превърна в изтривалка, заяви по-рано депутатът от Синята коалиция Ваньо Шарков. Той определи случващото се като мръсни сделки. Според Шарков ръководството на СДС няма да изключи от партията останалите 6-има депутати, защото го е страх. Вече стана ясно, че изключените Мартин Димитров, Димо Гяуров и самият той са били подменени още през май т.г., а независимите депутати, декларирали принадлежност към ГЕРБ, сега правят това към СДС, за да пренасочат субсидията си. Една такава смяна може да покаже докъде стига глупостта на хората, които ръководят синята партия, коментира Шарков.

Досега беше фарс, сега вече е ужас, заяви в кулоарите на НС депутатът от СК Михаил Михайлов.

БАНКА ПОЕМА КОНТРОЛА НА „ИКОНОМЕДИА“ ЗАРАДИ ДЪЛГОВЕ, ТЕ ОТРИЧАТ

Непогасени задължения станаха причина "Алфа банк" да поиска контрола над фирма "Икономедиа", която издава вестниците "Капитал" и сайта "Дневник". Собствеността на "Икономедиа" е разпределена между Иво Прокопиев, който държи 51% от нея, и Теодор Захов.

От банката заявяват, че придобиването е в резултат на необслужван кредит на издателската компания към банката в размер на 9 350 000 евро. Прокопиев и Захов са заложили фирмените активи, за да обезпечат дълговете. Според "Алфа Банк" "Икономедиа" е трябвало да изчисти задълженията си най-късно до 25 септември тази година, до 27 ноември това не се е случило. Неплатените задължения са за над 431 000 евро.

"Решението на банката е изненада за нас. Към

момента на подаване на иска "Икономедиа" е изплатила в пълен размер всички дължими суми според договорения погасителен план", гласи становището на "Икономедиа", което бе разпространено вчера. От дружеството твърдят, че са предприели правни действия, с които да защитят функционирането на медиите, ко-

ито са част от компанията. "Ако се окаже обаче, че зад предприетите действия се крие опит за превземане на "Икономедиа" и подчиняване на редакцията политика на медиите, каквито индикации за съжаление имаме, ще се противопоставим с всички правни и публични средства", заканват се от "Икономедиа".

Честит 85-годишен юбилей на
СТОЯН ЙОРДАНОВ МИТЕВ

Желаем ти
крепко здраве,
бодрост
и дълголетие!

С най-искрени чувства:
София, Стоянка,
Теодора и Тодор

България Гербаджийка, разкрита от БСП, погаде оставка

Парламентарната група на ГЕРБ побърза да се отърве от Вяра Петрова и да я скрие от отговори на въпроси

Депутатът от парламентарната група на ГЕРБ Вяра Петрова подава оставката си като народен представител и като общински координатор на ПП ГЕРБ в Карнобат. Това съобщиха рано сутринта вчера от пресцентъра на управляващата партия.

Официалната позиция на ГЕРБ обаче е в противоречие с това, което Петрова наистина е написала. В нейното заявление всъщност се казва, че тя е готова да се оттегли, но след произнасяне на комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси и при констатирани нарушения.

ДУМА припомня, че депутати от БСП внесоха сигнал срещу Петрова за конфликт на интереси в комисията на Яне Янев, разглеждаща случаите на корупция по високите етажи на властта. Според левицата представителката на мнозинството е оказвала натиск върху регионалното бюро по труда в Бургас фирмата на съпруга ѝ да получи ваучери по програмата "Развитие на човешките ресурси"

МАЯ МАНОЛОВА: ТОВА Е ПЪРВИЯТ НИ ПРОБИВ В КОМИСИЯТА НА ЯНЕВ

Това е първият пробив на БСП в комисията за борба с корупцията по високите етажи на властта, обяви вчера пред Офнюз лявата депутатка Мая Манолова. Според нея самонадеяността на ГЕРБ в крайна сметка им е изляла главите.

Манолова разказа как замесените в скандала са се опитали да приспят вниманието на комисията с много незначителни информации. След като документите обаче разобличават схемите, става ясно, че сдружението на майката на Петрова е печелило много пари от Агенцията по заетостта в Карнобат. "Цялата ситуация беше повече от не-

удобна. Единственият, който продължи да упорства има ли връзка между депутатата и обучаващата организация, беше Димитър Бойчев от ГЕРБ. Те двете даваха уклончиви отговори. Тогава му дадох документите, за да спре да пита за очевидни неща", разказва Манолова.

"Не мога да преценя докъде стига нейната самонадеяност и откъде тръгват желанията за взаимно топене сред депутатите от ГЕРБ, но вторият много активен да бъде проведено това изслушване беше депутатът Димитър Бойчев от ГЕРБ в Бургас", коментира още лявата депутатка.

в размер на 200 000 лв. Според друг сигнал на БСП Център за професионално обучение в Бургас, оглавяван от майката на Вяра Петрова, е спечелил огромни суми по европрограми.

На препитването на Петрова в комисията за конфликт на интереси областният координатор на ГЕРБ в Бургас Димитър Бойчев преди два дни обяви, че досега не му е било известно, че управлява-

щата сдружението е майка на Петрова, и коментира, че според него Петрова се намирала в конфликт на интереси.

Шефът на депутатите от ГЕРБ Красимир Велчев вчера побърза да се похвали в парламента, че оттеглянето на Петрова показвало до голяма степен новия морал в политиката. Сами може да си отговорите дали това 20 години е правено и дали някои от партиите, които са били в

управлението досега, си постъпвали по този начин, допълни Велчев. Депутатът от ГЕРБ Димитър Бойчев пък се опита да омаловажи скандала около колежката му с думите: "Майката на Вяра Петрова е участвала в някакво НПО, което по един или друг начин е участвало в преквалификацията по официални програми и това бе поводът да бъде проверявана за конфликт на интереси".

ПРОВЕРЯВАТ ПРОКУРОР, ОТКАЗАЛ ДЕЛОТО ЗА ОТТЕГЛЕНИТЕ ПРОТЕСТИ ПО "САПАРД"

Инспекторатът към Върховната касационна прокуратура проверява прокурор Любка Кръстева, съобщи "Правен свят" вчера. Причината е, че тя не поискала да поеме делото срещу колежката си Стойчо Ненков заради оттеглените протести срещу оправдателните присъди на Людмил Стойков и Марио Николов за пране на пари по аферата "САПАРД". Обвинителката си направила отвод, след което стана обект на проверка за евентуално дисциплинарно нарушение и е била разкомандирана и върната в Районната прокуратура в Пловдив. Междувременно делото е поето от говорителя на Софийската градска прокуратура Румяна Арnaudова. От ВКП отрекоха Кръстева да е била разкомандирана и обясниха, че все още работи в СГП. Като причина за отвода посочиха, че Софийската апелативна прокуратура е отменила постановлението ѝ за образуване на делото за престъпление срещу правосъдието срещу неизвестен извършител и указала на Кръстева да го образува директно срещу Ненков. Тя обаче отказала. "Щеше да стане като с Венета Марковска. Там сигналът беше срещу нея, пък след това делото е образувано срещу неизвестен извършител", завиха от ВКП. Тази новина бе опровергана от и.д. главен прокурор Бойко Найденов. Той заяви, че Кръстева не е откомандирана и няма да бъде и обясни, че не ѝ е правена такава проверка.

СТОТИЦИ ВОЕННИ НАПУСКАТ АРМИЯТА

Неколкостотин военни са подали рапорти за напускане заради промените в условията за пенсионирането им, съобщиха Mediapool. Тенденцията на отлив от въоръжените сили не е била обърната дори от тихомълком раздадените парични награди към заплатите. Според източници на сайта вече имало повече от 500 рапорта, като вълната не спира. От военното министерство не предоставят данни за напусналите и бройката не може да бъде потвърдена. Тя обаче се споделя от офицерската легия "Раковски" и от синдиката "Отбрана" към КТ "Подкрепа". Военният министър отговори лаконично вчера на

въпрос дали военните продължават да напускат, като каза, че това било личен избор. Според него голяма част от отговарящите на новите условия за пенсиониране предпочитат да останат на служба. Все още няма официални данни от страна на МО и за това колко общо средства са били раздадени на военните и цивилните в системата под формата на награди заради икономии във фонд "Работна заплата". Според информация в социалните мрежи става въпрос за около 300 лв. на човек. Военните обаче ги приемат като "замазване на очите" и в момента умуват как да изразят недоволството си.

ЕКСШЕФКАТА НА АГЕНЦИЯТА ПО ВПИСВАНИЯТА БЕ ОБВИНЕНА В ПРИСВОЯВАНЕ

Бившата шефка на Агенцията по вписванията Виолета Николова е обвинена в длъжностно присвояване, съобщи Софийската градска прокуратура вчера. На Николова е наложена най-леката мярка за неотклонение - "подписка". Според първоначалната информация екшфефката е обвинена, че между 19 юли и 19 декември 2011 г. се е разпоредила с 53 000 лв., които присвоила освен в своя полза и за Галена Славова, Олга Стоянова и Венелин Иванов.

ДУМА припомня, че Николова бе уволнена от агенцията, след като стана ясно, че през 2011 г. е получила 73 000 лв. бонуси. На нейно място бе назначен Юлиан Митев, който дойде от позицията на експерт във Висшия съдебен съвет. По думите ѝ една трета от парите за бонусите ѝ са одобрени лично от тогавашния правосъден министър и настоящ вицепрезидент Маргарита Попова. Преди това правосъдният министър Диана Ковачева обяви, че шефката на Агенция по вписванията е получила 48 000 лв. бонуси за 7 месеца от 2011 през главата на ръководството на министерството. Ковачева заяви, че основната причина за уволнението на шефката на агенцията била, че сама си е разписвала бонусите.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА
Последният ден на ноември изненада софиянци с топло време, което напълни парковете в столицата

www.duma.bg

кратки

За три години 53% по-малко са приходите от строителство

За времето от 2008 г. до 2011 г. приходите от жилищното строителство у нас са намалели с 53%, сочат проучвания на Университета за световно и национално стопанство. Драматичното топене на парите в сектора е от 5 755 000 на 2 707 000 лв. Само до 2010 г. е регистрирано намаление на заетите в строителството на недвижими имоти със 76 776 души. По време на пазарния бум те са били 259 137. През миналата година работещите в бранша са намалели до 127 649. Данните са влезли в доклада на гласистент Николинка Игнатова от УНСС, която участва в 27-мата научна конференция "Строително предприемачество и недвижима собственост" с международно участие, която започна вчера в Икономическия университет.

Унищожиха наркотици за близо 40 млн.лв.

Наркотици за 39 млн. лв. бяха унищожени вчера в инсинератора на Александровска болница. Изгоряха над 298 кг наркотични вещества, от които 162 кг марихуана, 124 кг хероин по 577 наказателни производства. Унищожават се само тези количества наркотици, за които има влезли в сила присъди или за тях са издадени постановления на прокуратурата. За 11 години Агенция "Митници" организира и осъществи 39 процедури по унищожаване на наркотични вещества с общо количество близо 29,9 тона.

Склад горя във Вудин

Склад горя във Вудин в четвъртък през нощта. В 00,39 ч. е възникнал пожар в склад, находящ се в района на колодрума. Унищожени били 60 кв. м покривна конструкция. Причината за инцидента все още не е ясна. В потушаването на огъня са участвали два автомобила на районно управление "Пожарна безопасност и защита на населението" - Вудин.

БХК ОСЪЖДА ОГРАНИЧАВАНЕТО НА НЕЗАВИСИМИТЕ НАБЛЮДАТЕЛИ НА ИЗБОРИТЕ

Българският хелзински комитет и Институтът за развитие на публичната среда остро осъждат приетото в сряда от правната комисия на парламента изменение в Изборния кодекс, което ограничава независимите наблюдатели на изборите, съобщиха от БХК вчера.

"Изискването неправителствени организации да могат да регистрират като наблюдатели на изборния процес само свои членове е произволно. То няма никакво рационално, общественополезно основание. Независимите наблюдатели на изборите от гражданските организации вършат дейност единствено в обществен интерес и тази дейност трябва да се улеснява, а не да се препятства", убедени са правозащитниците. Според тях няма нито една законна причина да се ограничава независимият контрол върху изборите. "Причина за приетото ограничение може да е само желанието на властите да манипулират изборния процес, за което наблюдателите от гражданските организации биха били пречка", убедени са от БХК.

Румен Овчаров:

Нямаше нито една причина да се отказваме от АЕЦ „Белене“

ГЕРБ прилагат мутренска стратегия, която цели да ни омаскари, оклевети и компроментира, възмути се левият депутат

Павлета ДАВИДОВА

За необходимостта от осъществяването на проекта АЕЦ „Белене“ говори късно в четвъртък депутатът от БСП Румен Овчаров пред млади социалисти и симпатизанти на левията в София. Той бе категоричен, че нова атомна централа в Белене ще подпомогне енергийната независимост на България. „Това е изключително евтин и изгоден източник на енергия, до момента сме вложили в него 3 млрд. лв. и досега не съм чул нито една причина, заради която да се откажем от тях“, категоричен бе Овчаров.

ГЕРБ не са усетили кога и как са загубили публичния дебат по темата с ядрената енергетика, смята Овчаров. „Контратаката им придоби изключително сериозни размери. Сега имат ясна стратегия - мутренска. Когато не могат да водят дискусия или да се разберат с някого, те го омаскаряват, оклеветяват и компроментират“, възмути се депутатът. Според него Държавната финансова инспекция изпълнява ролята на наказателен отряд за мръсни поръчки, който следва нарежданията на правителството. Овчаров припомни, че в навечерието на местните избори на Дора Янкова, която бе кандидат за кмет на Смолян, бяха издадени 24 акта от същата

АЕЦ „Белене“ е необходим за България, категоричен е бившият енергиен министър Румен Овчаров

агенция. Всички те, както и 18, издадени на бившия изпълнителен директор на АЕЦ „Козлодуй“ Иван Генев, са отпаднали в съда. „В 3 от четирите проверки на АЕЦ „Белене“ не е констатирана незаконосъобразност в разходите, а проблем изниква едва в последния“, отбеляза Овчаров. Според него, ако е имало нарушения и злоупотреби с финансирането в Белене, досега прокуратурата е трябвало да се задейства.

Депутатът отново припомни становища на специалисти, според които строителството на централа в Белене би увеличило заетостта в района. Овчаров отбеляза, че инвестиция в ядрена централа е по-изгодна от тези, извличащи енергия от възстановяеми източници. „Зареждаш с гориво веднъж и 3 г., нямаш нужда от повече. За възстановяемите

източници са необходими определени условия, които невинно са възможни - слънцето и вятърът може да са непредсказуеми, а и са непостоянни“, анализира бившият енергиен министър. Атомните централи не изхвърлят въглеродород, т.е. България няма да увеличи въглеродородните си емисии и да плаща за това. Подобен проект ще осигури и голяма инвестиционна възвръщаемост.

„България все още има капацитет и възможност да строи АЕЦ - имаме експерти, учебни заведения и кадри“, категоричен бе Румен Овчаров. Участниците в дискусията се вълнуваха от възможностите националният референдум да даде отговор за бъдещето на българската ядрена енергетика. Хората се притесняваха, че ГЕРБ ще впрегнат усилия, за да компроментират допитването.

БЕЗ ЦЕНТРАЛАТА ЩЕ ПЛАЩАМЕ 1 МЛРД. ЛВ. ПОВЕЧЕ ЗА ЕНЕРГИЯ

През 2020 г. България ще плаща 1 млрд. лв. повече за електроенергия, ако проектът за АЕЦ „Белене“ не се реализира, алармираха специалисти от областта на ядрената енергетика по време на конференция в София. Увеличението ще е заради тежестта от таксите върху въглеродни емисии и за енергия от ВЕИ.

Таско Ерменков, председател на сдружение „За обективна и честна информация“, прогнозира, че след 8 г. в страната ще има енергиен дефицит, който ще доведе до търсене на доставки, при които цената на горивото вероятно ще влияе върху крайната цена на тока. Според него без АЕЦ „Белене“ енергетиката в България може да се окаже неконкурентна. Ерменков мотивира изграждането на втората атомна централа и с факта, че вече има изградена площадка, в която са инвестирани много средства и която е призната за една от най-добрите.

„Много непрофесионални изказвания на политици се направиха през последните години, което уронва авторитета ни в международен план. За радост тези изказвания все още не са катастрофални на национално ниво“, коментира темата и Тодор Мадолев, ПР експерт в ядрената енергетика.

Бойко Борисов се жалва, че Станишев го тормози

Бойко Борисов се жали на заседание на Министерския съвет, че Сергей Станишев го е тормозел посред нощ. Това стана ясно от стенограмата на заседанието, изнесена вчера. „Да благодарим на Пловдив, че навремето помогна на София, когато Станишев правеше умишлените проблеми с битовите отпадъци и влизаше в конспирации посред нощ, за да тормози общината“, оплакал се е на министрите си премиерът.

„Да не забравя, че не искаше да внесе апликационната форма за завода и вследствие на това се забавихме толкова“, отново си намери оп-

равдание премиерът в лицето на лидера на БСП. Повод за думите му става точка в дневния ред, в която се осигуряват пари за Пловдив за приеждането на боклука на София. Зам. финансовият министър Владислав Горанов докладва, че с постановление „осигуряваме разликата до 26,5 милиона в размер на 8 488 887 лв.“.

В отговор на жалбите на министър-председателя червеният депутат Георги Божинов заяви, че Борисов тормози българите от тъмно до тъмно вече четвърта година с този хленч и оправдания с предишното правителство.

Работниците от ВМЗ още са без заплати

Все още не са платени дължимите заплати на работниците и служители във ВМЗ в Сопот, алармираха от КНСБ. На 20 ноември между работодателя и представителите на работниците и служителите във ВМЗ ЕАД-Сопот, бе подписано споразумение. Според него до края на месеца тряб-

ваше да бъдат изплатени полагащите се аванс за октомври и остатъкът от заплатата за септември. До момента са изплатени едва по 60 лв. от заплатите за септември.

Синдикалното ръководство на КНСБ в дружеството настоява за спешни мерки от страна на Министерството на

икономиката, енергетиката и туризма, като до приватизирането на ВМЗ ЕАД-Сопот се осигурят плащанията на дължимите работни заплати на 3100-те работещи в дружеството.

ДУМА припомня, че след поредица протести на работниците бе обещано да получат заплатите си. Така служителите на завода спряха да стачкуват. На 5 ноември пък стана ясно, че само „Емко“ ЕООД има шансове да купи ВМЗ. Двама от тримата участници, подали документация в Агенцията по приватизация, не отговарят на условията на стратегията за раздържавяване на дружеството и отпаднаха от по-нататъшно участие.

БЕЗРАБОТИЦАТА В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ОКТОМВРИ Е 12,6%

Безработицата в България през октомври е достигнала 12,6%, сочат данни на Евростат, разпространени вчера. През септември нивото на безработицата е било 12,5%. Според официалните данни на НСИ обаче, обявени вчера, безработицата у нас е 11,5%. През третото тримесечие на 2012 г. безработните лица в

страната са 393,2 хил., от които 231,5 хил. са мъже и 161,8 хил. - жени.

От страните членки през миналия месец най-ниско е било нивото на безработицата в Австрия (4,3%), Люксембург (5,1%), Германия (5,4%) и Холандия (5,5%). Най-високо е било в Испания (26,2%) и Гърция (25,4%).

Късо съединение е причина за пожара в софийски мол

Почистването на отломките от пожара продължи и през вчерашния ден

Основната версия за пожара в столичния мол на бул. „Александър Стамболийски“, избухнал в четвъртък вечерта, е късо съединение в рекламното табло на фасадата. Това заяви началникът на Столично управление „Пожарна безопасност и защита на населението“ Огнян Методиев. Тази версия бе

потвърдена и от очевидци на пожара. „Не може да се говори за нарочно причинен пожар, но това ще го кажат специалистите, след като минат и направят огледа на светло, тъй като в тъмната част е много трудно да се даде категорично мнение“, заяви Методиев.

ДУМА припомня, че в началото на годината пак

имаше пожар в мола. Тогава изгоря един от ъглите във високата част откъм страната на бул. „Скобелев“, където се намират кината. Очевидци тогава разказаха, че пожарът се е разраснал много бързо. Миналата неделя пък бе подаден фалшив сигнал за бомба в търговския център.

Икономика

www.duma.bg

Премахнаха минималната квота за отстрел на мечки

Разрешение може да се даде единствено от министъра на земеделието, и то само в особени случаи

Парламентът забрани лова на кафява мечка на територията на България. Забраната е записана в промени в Закона за лова и опазване на дивеча, които депутатите приеха на първо

четене вчера. Промени-те предвиждат премахването на минималната квота за отстрел на мечки, която предвиждаше между 3 и 8% от общия брой на мечките в страната да могат да се отстрелват.

Министърът на земеделието и храните може да издаде разрешително за отстрел на кафява мечка като изключение от забраната в особени случаи и при спазване разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие, решиха още депутатите.

Предложените промени са свързани със започналата наказателна процедура срещу България за регламентирания в закона ред за определяне на годишна квота за отстрел и за издаване на разрешителни за отстрел на мечки. Предвижда се кафявата мечка да бъде извадена от приложение 1 като ловен вид.

Председателят на парламентарната комисия по земеделие Десислава Танева посочи, че с предлаганата промяна се връща действащото до края на 2010 г. законодателство. През 2010 г. е въведена минимална квота от три процента и максимална квота от 8 процента за отстрел на кафява мечка, обясни Танева и добави, че в момента отменят задължителната минимална квота. По думите ѝ през 2010 са издадени разрешителни за отстрел на 14 мечки, а са отстреляни осем, през 2011 разрешителните са 15, а отстреляните мечки са девет. През тази годи-

на са издадени 12 разрешителни, а са уловени две животни.

Венцислав Лаков от "Атака" заяви, че в България и Гърция има проблем със свръхпопулацията на кафявата мечка, докато в други страни няма проблем. Той посочи, че през тази година са регистрирани 29 нападения. Тази мярка ще доведе до увеличаване на популацията, прогнозира депутатът. Той добави, че според Министерството на околната среда и водите те са 550, а според земеделското - над 800. Парламентарната група на ловците да се вземе в ръце и да не при-

ема тези промени, призова Лаков.

Димчо Михалевски от Коалиция за България попита защо се е наложила промяната от 2010 г. Според него в една част от Родопите няма проблем, защото не спазват закона, а проблем има, където той се спазва. Проблемът според Михалевски би се решил, ако започне разселване на мечките от хабитата, който обитават, защото той е малък. Той посочи, че левията няма да подкрепи законопроекта и ще внесе промени в Закона за биологичното разнообразие, предвиждащи разселване на мечките.

ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ЦЕНИ СКАЧАТ С 6,9% ЗА ГОДИНА

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през октомври 2012 г. е с 0.2% над равнището от предходния месец, показват данните на Националния статистически институт. На годишна база обаче през октомври 2012 г. спрямо октомври 2011 индексът бележи ръст от 6.9%. Цените се увеличават в добивната промишленост - със 7.2%, преработващата промишленост - с 6.1%, и при производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 8.8%.

Увеличение на цените в преработващата промишленост спрямо октомври 2011 г. е отчетено при производството на тютюневи изделия - с 8.0%, производството на хранителни продукти - със 7.3%, производството на текстил и изделия от текстил, без облекло - с 6.7%, производството на компютърна техника, електронни и оптични продукти - с 5.6%, обработката на кожи, производ-

ството на изделия от обработени кожи без косъм - с 5.4%. Намаление на цените се наблюдава при производството на изделия от други неметални минерални суровини - с 1.6%, и при ремонта и инсталирането на машини и оборудване - с 0.7%.

Същевременно общият индекс на цените на производител през октомври 2012 г. намалява с 0.2% спрямо предходния месец. По-ниски цени са регистрирани в преработващата промишленост - с 0.4%, и при производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 0.2%, докато в добивната промишленост цените се увеличават с 2.0%. По-съществено намаление на цените в преработващата промишленост се наблюдава при производството на основни метали - с 1.5%, производството на текстил и изделия от текстил, без облекло, и при обработката на кожи, производството на изделия от обработени кожи без косъм - с 0.7%.

Агенцията по вписванията ще съхранява писмени документи 10 г.

Агенцията по вписванията ще съхранява предоставените ѝ писмени документи за срок от десет години, реши парламентът вчера, след като прие на второ четене промени в Търговския регистър.

Представените от заявителя писмени документи ще се съхраняват от агенцията за срок от 10 години, считано от датата на вписването, заличаването или обявяването. След изтичане на 10-годишния срок те могат да се унищожават, ако не подлежат на предаване в Националния архивен фонд. Редът и начинът за съхранение и унищожаване ще се определят от изпълнителния директор на агенцията.

Депутатът от ГЕРБ Емил Радев обясни, че подадените документи веднага се сканират. Затова според него е необосновано държавата да харчи пари и да търси сгради за съхраняването на тези документи повече от десет години.

Със законопроекта се променя уредбата, свързана с търговците, които не са се регистрирали до 31 декември 2011 г. или имат влязъл в сила отказ за пререгистрация. Заявление за ликвидация на не-пререгистриран търговец ще може да се подава в търговския регистър до 31 януари 2015 г., реши парламентът.

Заявлението за ликвидация може да бъде подадено

от съдружник, акционер, член-кооператор или техен наследник, член на управителен орган на непострегистриран търговец, в който съдружник е непострегистрирано търговско дружество или кооперация, кредитор на непострегистриран търговец, кредитор на съдружник в непострегистрирано търговско дружество, държавен орган и орган на местното самоуправление. Лице от горепосочените може да подаде заявлението след определения срок, когато към 31 януари 2015 г. между него и непострегистрирания търговец има неприключило съдебно или арбитражно производство.

Очакват го 2 млрд. евро чужди инвестиции за 2012 г.

Двадесет на сто ръст на инвестициите за тази година спрямо предходната очаква Българската агенция за инвестиции (БАИ). Изпълнителният директор на агенцията Борислав Стефанов прогнозира пред БТА, че това означава между 1,7 и 2 млрд. евро преки чуждестранни инвестиции за 2012 г.

Делът на инвестициите в производството се увеличава, отчете Стефанов. Тази година само в автомобилния сектор работихме върху десетина проекта и смятам, че поне четири-пет от тях ще се реализират.

Агенцията работи с 4-5 фирми, които имат намерение да изнесат в България част от бизнес процесите си като финанси и счетоводство. Наскоро голям производител на безалкохолни

напитки обяви, че България ще е страната, в която ще разкрият такъв център, припомни Стефанов. Според него сферите, които ще са най-актуални за инвестиции у нас през 2013 г., ще са аутсорсингът и автомобилната промишленост. Има няколко проекта в химическата индустрия и един-два в медицинския туризъм посочи Борислав Стефанов и допълни, че все още в много държави по света не се знае, че в България има потенциал за производство.

Измамени с имоти руснаци на протест пред посолството ни в Москва

Снимка БГНЕС

Руски граждани, станали жертва на имотни измами в България, се събраха на протест пред сградата на българското посолство в Москва, съобщи БНР. Протестът е разрешен от властите.

Руснаците са закупили имоти по Черноморието от българския строител "Ес Пи Ес" ЕООД.

Дружеството, представлявано от Стамат Стаматов от 2008 до 2012 г., е продавало апартаменти в своите комплекси в "Слънчев бряг", които преди това са били ипотекирани като обезпечение на кредит. Този факт е бил скрит от купувачите. За да осигурят вземанията си, банките са заповорили апартаментите и са започнали да ги обявяват за повторна продажба.

Излъганите руски граждани, които могат да загубят своите имоти и спестявания, са написали открити писма до компетентните институции у нас, а също така и до българския премиер Бойко Борисов и до руския президент Владимир Путин. В тях те настояват за съдействие и помощ, както и за законодателни промени, които да предпазят бъдещите купувачи от подобни измами.

С 13% се е свило потреблението на ток

Спад в производството на електроенергия през октомври отчете Националният статистически институт (НСИ). Спрямо септември е добит 5.7% по-малко ток, или 3402 ГВтч, но пък доставеното количество до потребителите е 2469 ГВтч, което е с 3.9% повече на месечна база. Това може да се дължи на намаляване на загубите на електроенергия при преноса или на внос.

При сравняване на данните със същия месец на миналата година обаче се отчита както намаляване на производството, така и на доставките на ток. През октомври 2011 г. произведеният ток е бил с 15.2% повече, а доставките - с 13% повече. Това свиване на годишна база може да се дължи на понижението на консумацията в резултат на по-топлото време,

на затихване на икономическата активност, а също и на повишена енергийна ефективност.

През октомври в България са произведени 224 хил. тона дизелово гориво и са доставени 131 хил. тона на пазара. Потребеното количество е с 24.3% по-малко, отколкото през септември, а произведеното количество е по-голямо. С 10.3% повече е дизеловото гориво, произведено през октомври тази година, спрямо октомври 2011 г.

Произведеният безоловен бензин е 161 хил. тона, което е с близо 20% повече спрямо същия месец на миналата година. Доставеният през октомври безоловен бензин е 42 хил. тона, което е 16% месечен спад и 16% годишен спад спрямо същия месец на миналата година.

Свят ООН повиши статута на Палестина

Като страна наблюдател тя ще може да подписва международни договори

Общото събрание повиши статута на палестинската автономна власт в държава наблюдател нечлен на ООН със 138 срещу 9 гласа и 14 въздържаха се, предаде Ройтерс. Резултатът от вота ще позволи на Палестинската автономия да се включи в работата на агенциите на ООН и да подписва международни договори. Това стана, след като президентът на Палестина Махмуд Абас призова ООН да издаде "акт за раждане" на Държавата Палестина.

"Настъпил е моментът светът ясно да заяви - достатъчно агресия, заселничество и окупация", каза Абас, който пристигна в Ню Йорк, за да направи изказване пред ООН.

Израелският премиер Бенямин Нетаняху осъди речта на Махмуд Абас пред Общото събрание на ООН. Според него пътят към мира не минава през международната организация.

Преди 65 години, точно на този ден, Общото събрание на ООН прие резолюция 181, която раздели земята на историческа Палестина на две държави и стана "акт за раждане" за Израел. Днес Общото събрание е призовано да издаде удостоверение за раждане на Държавата Палестина

в нейната реалност. Време е за действие, каза Абас.

Посланикът на Израел в ООН Рон Просор пък контрира, че докато палестинците искат признаването на палестинска държава, те все още не са признали еврейската държава, през цялото време опитвайки се да заличат еврейската история.

От Белия дом коментираха, че гласуването от ООН създава "пречки" за мира между палестинците и евреите. Френският президент Франсоа Оланд пък призова за възобновяване на преговорите между израелци и палестинци.

Президентът на Палестина Махмуд Абас води дълга кампания за спечелване на подкрепа за резолюцията. След 8-дневния въоръжен конфликт между Израел и ислямистите в ивицата Газа този месец над десет европейски правителства обещаха положителния си глас на вота.

В сряда заместник държавният секретар на САЩ Бил Бърнс и специалният американски пратеник за Близкия изток Дейвид Хейл са направили последен опит да разубедят Абас от намерението му. Държавният секретар Хилари Клинтън повтори за пореден път, че според Щатите ходът на палестинците е погрешен и

вместо това те би трябвало да се фокусират върху съживяването на преговорите между страните в региона.

България избра да гласува с "въздържал се" по резолюцията на Общото събрание на ООН, променяща статута на Палестина, заяви

външният ни министър Николай Младенов. "Основната причина за това наше решение е убедеността ни, че предлаганата резолюция няма да промени към по-добро ситуацията между Израел и палестинците", се казва в изявление на министъра.

НЕРЕШИТЕЛНОСТТА НА ЕС СЪЗДАВА ПРОБЛЕМИ

Отива ли Европа към зима на недоволството? Под спокойствието на повърхността в Брюксел и в националните столици има значително безпокойство за това, че някои високопоставени лидери самодоволно се връщат към коридорите на властта в Европа. Ситуацията напомня за началото на годината, когато самопоздравяването се превърна в паника, когато Испания и Италия се оказаха на ръба на спасяването, коментира авторитетният в. "Файненшъл таймс". По почти всеки важен въпрос, който европейските лидери обещаха да решат до края на годината, те са разделени или избягват взимането на категорично решение. Всъщност има едно нещо, за което европейските представители са съгласни, и то е, че без натиска от финансовите пазари политическите лидери нямат инициатива да действат.

Шериатът превзе Египет

Конституционното събрание на Египет включи гласуването на новата конституция. На извънредно 16-часово събрание бяха подкрепени всичките 234 текста от новата конституция. В основата на всеки от тях са залегнали принципите на шериата.

Според египетската държавна телевизия един от първите гласувани текстове определя исляма за основна религия в страната, а шериата "като основен източник на законодателство".

Декларацията бе одобрена въпреки недоволството на гражданите, според които новата конституция противоречи на демократичните норми. Протестиращите се опасават също, че новата конституционната декларация разширява правомощията на президента Махмуд Мурси.

Притеснение породиха и фактът, че текстовете от конституцията са одобрени от депутати с ислямистки възгледи. В събранието не са взели участие либералните и светските партии.

Следващата процедура е предаването му за подпис на президента Мохамед Морси, който се очаква да свика референдум в рамките на 30 дни. Самият Морси твърди, че новите му правомощия са временни и ще спомогнат за по-бързия преход към конституционна демокрация. Обхватът им обаче породиха опасения, че той може да се превърне в нов диктатор.

www.duma.bg
кратки

Бундестагът одобри помощта за Атина

Бундестагът одобри с голямо мнозинство отпускането на милиарди евро международна помощ за Гърция. Помощта за Атина бе подкрепена от 473-ма депутати, присъстващи в Бундестага (долната камера на германския парламент). 100 депутати гласуваха "против", а 11 се въздържаха.

Албания нямала претенции към съседите

Албания и албанците нямат териториални претенции към съседни държави, заяви албанският президент Буяр Нишани. На въпрос по повод отмяната на посещението на гръцкия външен министър Димитрис Аврамопулос в Тирана Нишани посочи, че "в цялата ни история, дори и в много трудни моменти, Албания и албанците никога не са имали намерение да присвояват земи от съседите си".

В Сърбия разследват най-богатия бизнесмен

Най-богатият човек в Сърбия - Мирослав Мишкович, ще бъде разпитан от полицията във връзка със своя бизнес, съобщи неговата компания "Делта холдинг". Това се случва седмици след като сръбският вицепремиер Александър Вучич обеща да разследва обвиненията в корупция срещу филиали на "Делта".

Кремъл отрече слухове, че Путин бил болен

Кремъл отрече информация, според която визита на японския премиер в Москва през декември е била отложена заради здравословни проблеми на Владимир Путин. Според медиите руският президент, който от години поддържа имидж на силен и спортуващ човек, страдал от стара травма на гръбначния стълб, уточниха медиите.

4,2 по Рихтер разлюля Турция

Земетресение с магнитуд 4,2 е било регистрирано през нощта срещу петък в турския окръг Мугла, Югозападна Турция. Епицентърът на труса е бил в село Чакмак на дълбочина 2,1 км. Земетресението е било регистрирано от сеизмологичната обсерватория Кандили в Истанбул в 4,32 ч. Няма данни за пострадали и щети.

Бреговата охрана на САЩ е конфискувала над един тон кокаин в района на Тихоокеанското крайбрежие на Коста Рика. Наркотиците са открити на борда на рибарски кораб по време на проверка, проведена от американската брегова охрана на основата на договора с Коста Рика за сътрудничество в борбата с контрабандата. Загържани са четирима души

Скопие приема условията на София за европодкрепа

Македония приема българските условия за европейска подкрепа и не очаква България да не подкрепи даването на дата за започване на преговори за членство в ЕС. Това съобщи външният министър Никола Попоски, цитиран от "Утрински весник".

"Ключовата линия е, че България подкрепя Македония във всички ключови моменти. Тъкмо поради това не виждам причина България да промени подхода си в подкрепа на евроинтеграционния процес на Македония", заяви Попоски.

По-рано тази седмица външният министър Николай Младенов постави официално три условия на Македония, за да подкрепим членството ѝ в Европейския съюз - подписването на споразумение за добросъседски отношения и сътрудничество, изграждането на съвместни работни групи за укрепване на отношенията ни в ключови области и създаването на Съвет на високо равнище под формата на годишни междуправителствени заседания.

"Смятам, че с нашите предложени инициативи и тяхното провеждане от страна на България, двете страни ще подобрят сътрудничеството", коментира Попоски българските предложения.

БЕЗРАБОТИЦАТА В ЕВРОЗОНАТА ОТНОВО С РЕКОРД

Безработицата в еврозоната е достигнала рекордно ниво от 11,7% през октомври, сочат официалните данни на Евростат. Още над 170 000 работни места са били изгубени на фона на продължаващата дългова криза,

предаде агенция АФП.

През октомври безработицата е достигнала 11,7% от 11,6% през септември. По данни на Евростат в момента 18,7 милиона души в еврозоната са без работа.

Увеличават се самоубийствата в Гърция

Броят на самоубийства в Гърция от началото на кризата рязко се е увеличил, показват последните данни, пише македонският в. "Вечер". С това обаче не ставало ясно дали това може се дължи само на икономическите проблеми на гърците.

В отговор на въпроси от двама депутати от Сириза, министърът за обществен ред Никос Дендияс съобщи полицейски данни, според които през 2009 г. са се самоубили 677 лица, през 2010 - 830, през 2011 - 927, а тази години, до август живота са си отнели 690 души. Фактът, че повече от 3100 гърци са се самоубили в годините от икономическата криза, привлича повече внимание за нейното влияние върху хората. Все пак полицейските данни не дават детайли за тези самоубийства, пише изданието.

Свят Белгийците нак си пафкат

www.duma.bg

Забраната за тютюнопушене в страната се спазва все по-рядко

Проблемът къде може да се пуши занимава не само нас, в Западна Европа също се води война за тютюнопушенето на обществени места. Въведената преди година пълна забрана за тютюнопушене на закрити обществени места в Белгия се спазва все по-рядко, съобщава вестник "Соар", като се позовава на данни на министерството на здравеопазването. През миналата година нарушителите са били 7% от проверените, а от началото на 2012 г. са нараснали до 18 процента. Проверките са установили, че в казината ограничението изобщо не се спазва.

Повишеният брой на откритите нарушения се дължи и на усилените и целенасочени проверки на екипите на министерството, които са започнали да посещават заведенията нощем и през почивните

дни. Те са открили, че през деня пепелниците са прибори, но вечер отново се появяват по масите на клиентите. Някои от собствениците на кафенета и бирарии се съпротивляват на закона и действат така, че да им бъдат съставени по няколко акта с надеждата по-късно процедурата да бъде прекратена от съда.

Организации в бранша изразяват очакването си законът да бъде отменен като противоконституционен.

Приложението на забраната не се приема еднозначно, като в някои ресторанти например пушенето е на практика невъзможно дори и в откритите им части. Собствениците на тези заведения често заявяват на пушачите, че мо-

гат да запалят цигара, само ако на околните маси клиентите не се хранят.

Същевременно на територията на Съвета на ЕС и в Европейския парламент, които юридически не са белгийска територия, са поставени прозрачни вентилирани кабинки за пушачи и са определени допълнителни зали, където пушенето е безнаказано.

ЕЦБ е готова да защити еврото

Европейската централна банка остава готова да се намеси, "ако е необходимо", за да защити еврото, чиято стабилност ще бъде гарантирана все повече със засилването на интеграцията в Европа. Това съобщи президентът на ЕЦБ Марио Драги в интервю за френското радио Юроп 1.

"Ще направим всичко необходимо и сме готови да се намесим отново, ако се наложи", заяви Драги. Той допълни, че това може да стане с неограничени средства, но уточни, че това не означа-

ва "без определени условия". Банката във Франкфурт съобщи миналото лято, че е готова да изкупи дълга на изпадналите в затруднение държави от еврозоната в неограничени количества, ако се наложи, при условие, че страните поискат това и отговорят на определени условия.

ЕЦБ реши да предприеме действия, но европейските правителства също трябва да предприемат действия, предупреди Драги. "Ще успеем при условие, че правителствата действат", категоричен е той.

Манинг се оплака от ареста

Американският военен аналитик Брэдли Манинг, обвинен, че е "къртицата" на скандалния сайт Уикилийкс, се изправи пред съда. По време на първото си явяване пред военната правосъдна система на САЩ той разказа за "стреса", "страха" и униженията, на които е бил подложен по време на предварителния арест. Манинг заяви, че в ареста е имало периоди, в които е мислел, че ще умре.

Европа пропуща от сняг, торнадо и наводнения

След обилния снеговалеж вчера руската столица беше скована и от леден дъжд. Обилните валежи създадоха големи проблеми за трафика в столицата, както и за придвижването на пешеходците. Леденият дъжд пада при рязка разлика в температурата на въздуха и близо до повърхността на земята. Москва има лоши спомени от такова явление през декември 2010 г. Тогава то повали хиляди дървета в руската столица, а в Подмосковието имаше големи проблеми с електроснабдяването поради множество прекъснати кабели.

От силни бури пък страдат в Испания: предупреждение за силни снеговалежи бе обявено на територията на цялата страна. Комуналните служби се оказаха не готови за подобен развой на събитията: снегочистващата техника излезе на улицата с големи трудности, а междувременно по улиците се образуваха преспи.

Ден по-рано южната част на Италия бе ударена от торнадо - най-силно пострада град Таранго. Много сгради останаха с изпочупени прозорци, по улиците има преобърнати автомобили и паднали дървета. Вятърът бутна строителен кран, който падна и разруши цех на местен завод. Трима души са безследно изчезнали, други 30 са ранени. Много местни жители съзряха в торнадото "знак свише" - няколко дни назад ръководството на завода реши да закрие предприятието, осигуряващо работа на почти 12 000 души. Причината за закриването е решение на съда, който постановил, че заводът замърсявал въздуха и увеличавал случаите на рак в региона.

Във Великобритания голямата вода обхвана нови територии. Потопени са почти 2000 жилищни сгради в цялата страна. Под вода се озова Оксфорд - там общественият транспорт прекрати временно работа, затворени са много държавни учреждения. Синоптиците засега не обещаваат подобряване на атмосферните условия, съобщи "Россия 24".

Екотерористка се предаде на ФБР

Екотерористката Ребека Жанет Рубин се предаде на служители на ФБР на канадско-американската граница, предаде Би Би Си. Тридесет и девет годишната канадка по националност се укриваше от властите от 2001 г.

Ребека е била член на 13-членна групировка от природозащитници-екстремисти, наричащи себе си "Семейството". В периода 1996-2001 г. те са извършили ред терористични нападения в западните САЩ. Щетите от разрушителната им дейност -

като унищожаване на станции на горските рейнджъри или аварии в месопреработвателни заводи, се оценяват на над 40 млн. долара.

Не става ясно какво е подтикнало Рубин да се предаде, но от американското министерство на правосъдието са доволни, че с нейния арест най-големият случай на екотероризъм в историята на Щатите върви към приключване. След ареста на Рубин на свобода остават само още двама членове на групата.

„СВОБОДА” В УКРАИНА ИСКА ДА НЪК ВЪРХУ РУСКИЯ ЕЗИК

Украинската националистическа партия ВО "Свобода" предлага в Украйна да бъде въведен налог върху руския език, пише украинският в. "Сегодня". "Доколкото ми е известно, във Франция и Швейцария съществува данък върху чуждоезичните песни и употребата на чужд език. Ако и тук има такъв, заплатите ще се повишат и културата ще се развива. Има смисъл да се въведе налог в Украйна. Ако искаш да изпълняваш песни на руски език, няма проблем, има си страна, в която се пее на този език. А украинците с техните песни къде да отидат? А между другото в Львов има цял списък с радиостанции, които изобщо не пускат руска музика", твърди депутатът от "Свобода" Ирина Фарион.

През август президентът на Украйна Виктор Янукович подписа закон за езиковата политика, който определи руския език като официален в някои от регионите на страната. На руския език беше предостанен статут на официален език в тези региони на Украйна, където той е роден за поне 10% от населението. Законовият текст предизвика бурни реакции сред украинското общество и политически елит.

КООРДИНАЦИОННИЯТ СЪВЕТ „БЪЛГАРИЯ - РУСИЯ“ ПРЕДСТАВЯ

„АЗ СЪМ САМО.....ЕДИН ЮНОША“

Rose Treppe
Cosmetic Company

МЕДИЙНИ ПАРТНЬОРИ

СОТБИ

БРК
КОСМЕТИК

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРИЯ
ФОНДАЦИЯ

Bulgaria Air
National Carrier www.air.bg

БНТ

дата 17.XII.2012 понеделник - Народен театър „Иван Вазов” - начало 19 часа
БИЛЕТИ - НА КАСАТА НА НАРОДНИЯ ТЕАТЪР

Леген дъжд в Москва

Италианска улица след преминалото торнадо

Този, който не е служил

Депутатите затвориха пътя към чиновническото кресло на избегналите военната служба

 Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Тамара ШКЕЛ

Който не е служил в армията, без да има за това законни основания, не може да бъде приет и на държавна служба, решиха депутатите на Държавната дума, след като прие поправки в руското законодателство, предлагащи мерки за повишаване на престижа и привлекателността на наборната военна служба. А за онези, които след завършване на висшето си образование, не са се уклонявали от военната служба, закон-проектът като поощрение предвижда при останалите равни условия предимство за получаване на допълнително образование не само в руски вузове и научни организации, но и в чуждестранни - в рамките на програми и проекти, финансирани от федералния бюджет.

"Армията днес се нуждае от наборници с висше образование", подчерта актуалността на инициативата на кабинета на министрите зам.-министърът на отбраната Николай Панков.

Зам.-председателят на Комитета на Думата по отбрана Франц Клинецвич обаче заяви, че в сегашните условия са необходими "повече радикални мерки по отношение на избяг-

вашите служба в армията". Защо например да не им се откаже правото да заемат длъжности в кметствата, в правоохранителните служби, да не им се забрани да работят в правителството, да бъдат съдии? При това, според Кринцевич, трябва задължително да се усъвършенстват самите норми "за избягване", за да "не останат никакви вратички".

Депутатът от КПРФ (компартията - бел. прев.) Николай Рябов се усъмни в ефективността на предлаганите мерки. Този, който наистина "се е уклонил", като се откупил от воинското си задължение, получава, по думите на Рябов, като правило, "чист билет". Него не можеш да го хванеш. А този, който е бягал от повиквателните, едва ли ще отиде да се кандидатира за държавна работа.

Николай Панков отказа да спори: "Няма лесно решение на този проблем, трябва да се поработи над практиката. Но нормативите са изстрадани. Намерена е добра мярка - на държавна работа не може да бъде приет този, който е трябвало да служи като наборник, но не е направил това".

"Много добра идея", подкрепи авторите на законопроекта депутатката от КПРФ Тамара Плетньова. Тя обаче се поинте-

ресува може ли "с тези два момента - възможност за допълнително висше образование и страха да не станеш чиновник" да се направи наборната служба по-привлекателна?

Панков призна, че службата в армията ще стане наистина привлекателна едва тогава, когато тя бъде наистина безопасна за здравето на войниците и се превърне в истинска школа на живота.

Комунистът Владимир Бортко обаче бе по-решителен, той нарече формулировките в законопроекта прекалено меки за днешната ситуация. Според

Бортко задължение на депутатите е да направят службата в армията престижна и привлекателна и затова е необходимо да бъдат приети такива нормативи, че "този, който е трябвало, но не е служил", да не може да получи висше образование и изобщо "да няма никакви обществени перспективи".

"Против течението" бе само либерал-демократът Виталий Золочевски. Той припомни, че от години ЛДПР и нейният лидер Владимир Жириновски се борят да повишат престижа и привлекателността на службата в армията, предлагайки раз-

лични мерки, в това число и по-лесно получаване на гражданство на съотечествениците ни от чужбина, преминавали през служба в Руската армия. Золочевски "срази" колегите с въпроса "А няма ли отказът да се приемат избегнали служба в армията да се отрази на работата на самата държавна служба? Сред тези хора може да има истински професионалисти, от които тази служба да има нужда?"

Депутатите обаче не се съгласиха. Гласуването показва, че законопроекът няма противници - 438 гласуваха "за".

СТРОС-КАН СЕ РАЗБРА С КАМЕРИЕРКАТА

Бившият директор на Международния валутен фонд (МВФ), французинът Доминик Строс-Кан и Нафисату Диало, камериерката, която го обвини в сексуално насилие в Ню Йорк, постигнаха финансово споразумение, съобщи "Ню Йорк таймс". Вестникът, позовавайки се на близки до съдебното дело, уточни, че двете страни трябва да се явят следващата седмица пред съдията, който гледа гражданския иск. Финансовото споразумение ще сложи край на процедурата пред съда в Бронкс.

Адвокатите на Диало и Строс-Кан не са били открити за коментар. Няма подробности и за размера на споразумението. Един от източниците на "Ню Йорк таймс" заявил, че споразумението все още не е подписано.

Диало предяви граждански иск срещу Строс-Кан на 8 август 2011 г. Тя го обвини в сексуално нападение в хотелската му стая на 14 май миналата година. Една година след като избухна скандалът, Строс-Кан пък обвини Диало в съзнателно и умишлено лъжесвидетелстване пред правоприлагащите органи и предяви иск от един милион долара. Извънсъдебното споразумение сега слага точка на аферата.

Наказателно производство, започнало след предполагаемото нападение, бе спряно на 23 август 2011 г., след като прокурорът се усъмни в надеждността на обвинителката заради нейни лъжи за някои аспекти на живота ѝ. Съдията Дъглас Маккеън, отговарящ за гражданската процедура, отказа на 1 май да спре жалбата на Диало, както бе поискано от адвоката на някогашния френски министър. Оттогава обаче процесът е в застой.

Според Строс-Кан станалото в хотела е било по "взаимно съгласие". Бившият шеф на МВФ обаче е обвинен и във Франция за организацията на забавления с проститутки. Неговите защитници поискаха прекратяване на процеса и сваляне на обвиненията срещу клиента им за организиране на престъпна група за сводничество. Френският съд трябва да се произнесе на 19 декември по този случай.

Строс-Кан оспорва обвиненията, твърдейки, че той не е знаел, че жените, представяни на такива партита "по тънката част" в Париж и Вашингтон, са били проститутки.

Кафе
създадено да задоволи и
най-високите изисквания на
истинските ценители на
еспресото

SPETEMA

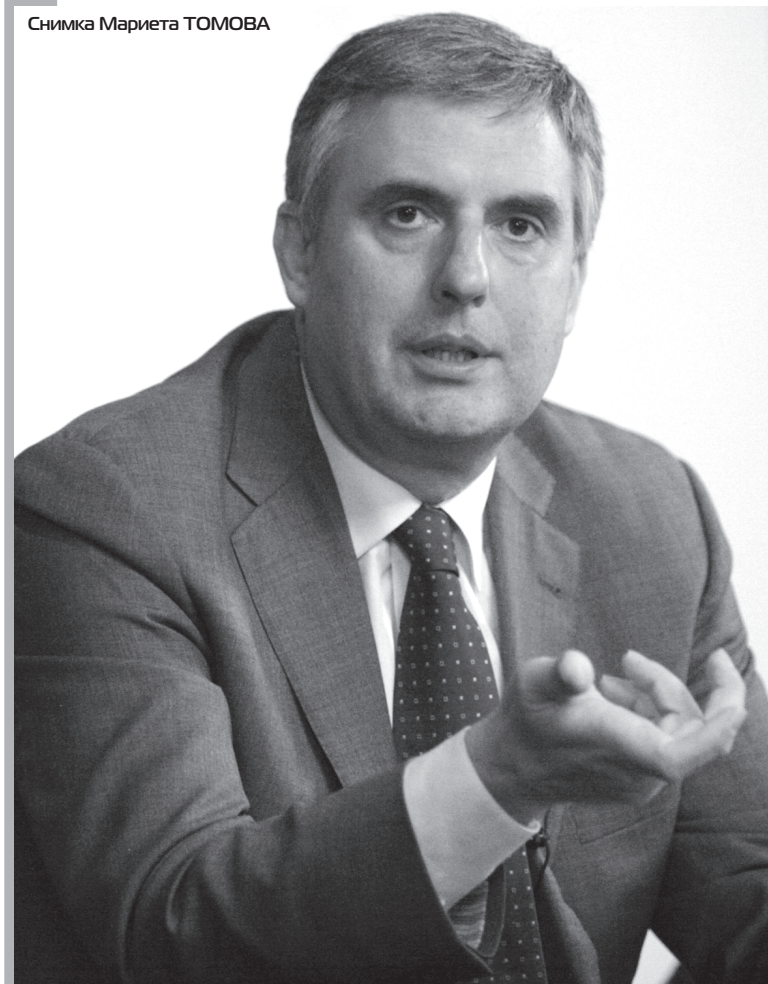
caffè

Ивайло Калфин:

Всички приказки на ГЕРБ за повече пари от ЕС се изпариха

Снимка Мариета ТОМОВА

За първи път в 60-годишната си история съюзът е на път да намали, вместо да увеличи, бюджета си, признава еврогенералът

съгласят на чувствителното оряване на разходите. За първи път в 60-годишната си история ЕС е на път да намали, вместо да увеличи, бюджета си. При това - въпреки че съюзът продължава да се разширява и че има много нови задължения, които дойдат след приемането на Лисабонския договор в края на 2009 г.

□ При положение, че ни очаква замразяване или оряване на общия размер на бюджета, какво може да очаква България? Кой е оптималният вариант за нас? Какви са лошите сценарии?

- Средствата, които България ще получи, са приблизително същите, каквито имаме досега. Това, което получаваме в момента, беше договорено от нас през 2006 г., непосредствено преди влизането ни в ЕС, и то възлиза на 11,113 милиарда евро. За съжаление няма капацитет да се усвоят дори тези средства.

Най-важно през следващия период за нас е да се подобрят възможностите на страната да харчи, при това ефективно, наличните средства. Без селскостопанските плащания, ние сега имаме около 1 млрд. евро годишно, но не можем да ги усвоим. Миналата година сме получили 530 милиона, а тази година ще ни бъдат изплатени около 700 млн. евро. Т.е. даже когато работим на пълни обороти, не можем да достигнем и средните годишни норми. А ние трябва да харчим сега доста над 1 млрд. годишно, за да не загубим средства.

Лошите сценарии за България свързвам с още по-голямо оряване на бюджета, както и с въвеждането на допълнителни условия за използването на европейските средства. Сред тези условия е т.нар. макроикономическа

не на инвестициите, за да се поддържа балансът по текущата сметка. Абсурдно!

□ Успя ли България да защити някакви позиции и претенции пред Брюксел? Как бихте коментирали например тезата на управляващите, че отпускането на средствата трябва да е обвързано със строгата финансова дисциплина, която България стриктно следва?

- Трудно е да се каже каква е позицията на България - тя не беше обсъждана в парламента, нито беше представена публично. Ако са

ропа да не изостава в конкурентоспособността - вероятно ако те са избистрени, ще е по-лесно да се търси оптималния вариант за бюджет 2014-2020 г. Вашият коментар?

- Точно това е проблемът. Страните-членки, включително България, бранят политиките, от които вземат повече пари, които не задължително "работят" за повече конкурентоспособност. Конкурентоспособността означава жизнени предприятия, иновации, продукция, която да се продава на общия пазар и извън границите на ЕС, енер-

България не поставя като приоритет разходите за конкурентоспособност, обучение, наука

честни с гражданите, ГЕРБ трябва да признаят, че всички приказки, че ще увеличат средствата на 17-18 милиарда евро, че ние като най-бедна държава ще вземем много средства, се изпариха.

Компенсациите за малките блокове на "Козлодуй" са недостатъчни. От 880-те млн., които ще похарчим за извеждането им от експлоатация до 2020 г., последно ни предлагат 260 млн. Говореше се, че ще се борим за изравняване на земеделските плащания с тези в останалите страни - това няма да се случи. Борехме се срещу ограничаването на плащанията по кохезионната политика, но последното предложение предвижда таваните да се свалят дори още по-ниско, т.е. положението се влошава. Основните цели не са изпълнени и ще се задоволим със средства, подобни на тези, договорени във времена, когато още дори не бяхме член на ЕС.

□ Трябва ли според вас да бъдат съкратени разходите за институциите на ЕС? Знаете, че свиването на административните разходи е класически подход в кризата, въпреки че на практика трудно се получава.

- В условията на криза е неизбежно да се съкращават административните разходи и това ще бъде направено и в европейските институции. Обаче популизъм са приказките, че от това биха се освободили значителни средства в бюджета. Само 6% от него отива за администрация, 94% се връщат в страните-членки чрез еврофондовете. Мит е, че европейската администрация е огромна. Тя цялата е съизмерима с броя на служителите в кметството на Париж или на това в Бирмингъм, и е по-малка от българската.

□ Има ли всъщност формулирани цели и ясни приоритети, така че да се отчита и необходимостта Ев-

ропа да не изостава в конкурентоспособността - вероятно ако те са избистрени, ще е по-лесно да се търси оптималния вариант за бюджет 2014-2020 г. Вашият коментар?

□ Да поразширим малко темата - като че ли разногласията в ЕС и в еврозоната стават все по-дълбоки. Засилват се и различни сепаратистки тенденции, заговори се за Европа на 2, че и на 3 скорости. Докъде може да се стигне, какво е лекарството в случая?

- Много дезинтеграционни процеси текат в момента в Европа както на ниво съюз, така и в страните-членки. В Испания, в Белгия, във Великобритания цели региони търсят отделяне със същите аргументи като тези на централните власти - че биха били по-добре бюджетно и финансово, ако са самостоятелни. Това е илюзия - и на регионално, и на национално равнище. Европа е много по-силна, когато действа заедно, когато има обща координация и общи политики. Ако тя се разпадне на 27 икономики, ЕС ще загуби ролята си на първа икономическа сила в света, 27-те също ще отслабнат. Сепаратистките тенденции наистина се засилват, но те са измамно лесно решение.

За мен лекарството в случая е политиките, включително на национално ниво, да бъдат честни със своите граждани и да поставят европейските проблеми наравно с националните искания. Всеки европеец има полза от ЕС, което не се вижда достатъчно в националните политики.

Интервю на
Валентин ГЕОРГИЕВ

□ Г-н Калфин, срещата на върха за бюджета на ЕС до 2020 г. завърши с провал, а надеждите за компромис останаха за януари догодина. Бихте ли очертали кои са основните препъниками?

- Факт е, че между страните-членки все още има дълбоки различия. Част от тях са свързани с размера на бюджета. Последният вариант на президента на съвета г-н Ван Ромпой беше за 80 милиарда евро съкращения в сравнение с първоначалното предложение. Този вариант се отхвърля от някои страни, които го смятат за твърде драстичен, докато други настояват за още по-голямо свиване на общите разходи. За съжаление гласовете на последните се чуват по-силно, докато страни като България, които би трябвало да се противопоставят на намаляването на бюджета, се чуват все по-слабо.

Проблеми има още и по определянето на размера на отстъпките от вноските си, т.нар. работи, каквито имат Великобритания, Швеция, Холандия, Германия, Австрия. Тези отстъпки се поемат от останалите членки и някои от тях не са съгласни да има два стандарта за плащанията.

Няма съгласие и по структурата на бюджета. Споровете засягат всичките му части, но най-вече политиките за конкурентоспособност и за младежка мобилност, където предложенията за съкращение са най-чувствителни.

□ Според вас възможно ли е постигането на споразумение, коя страна от какво би могла да се откаже, за да смекчи позицията си, и какви варианти виждате, ако това все пак не се случи?

- Дотук преговорите се водят в погрешна посока, към значително намаляване на разходите, запазване на сегашните нива на земеделските плащания и на политиката за сближаване за сметка на разходите за наука, иновации, за стимулиране на икономиката и за външна дейност. Това не е приемливо за Европейския парламент и ако съгласието продължи да се търси в същата посока, това би породило напрежение между страните-членки и парламента.

Ние не искаме просто по-голям бюджет на ЕС. Искаме той да е достатъчен, не заради нас, а за да се върнат парите в страните-членки,

Европейската администрация е съизмерима с кметството в Париж и е по-малка от българската

където има да се изпълняват политически ангажменти към избирателите, давани тъкмо от премиерите, които сега седят зад масата на преговорите.

□ А има ли разделение в позициите между левите и десните партии, или основно то е между богатите държави и по-бедните и задлъжнели страни? Какво всъщност се предлага?

- Разделение между леви и десни няма. Линията минава между страните, които са основни вносители в бюджета, и всички останали. Въпреки че вносителите са по-малко, до момента те успяват да принудят останалите да се

условност - комплекс от 8 мерки, чието изпълнение ще се санкционира с отнемане или спиране на фондове. Едно от изискванията - за баланса по текущата сметка, например би ни поставило да избираме между фондовете и съживяването на икономиката. Звучи абсурдно, но постановката е такава, че ако икономиката се върне към растеж, правителството ще трябва да избира между насърчване на инвестициите за по-бърз растеж, което е свързано с трупане на дефицит по текущата сметка, и загуба на европейски средства. Или запазване на финансирането на ЕС, за сметка на потиска-

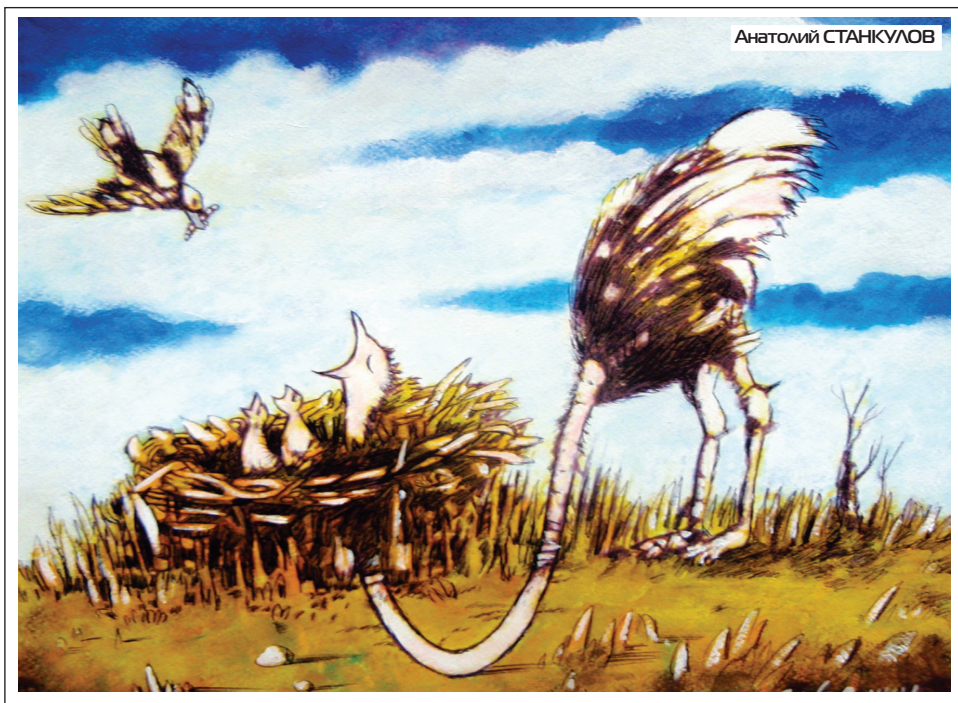

Общество

ПАВЛЕТА
ДАВИДОВА

Не е вярно, че калинката се е превърнала в символ на управлението на ГЕРБ. Щраусът, или по-скоро представата за неговите реакции при кризисни ситуации, е най-добрият еквивалент на поведението на управляващото мнозинство. Вярно, имаше няколко "калинки", които оглавиха апетитни агенции и ведомства без необходимата квалификация. По-важно е какво се случи след това и взеха ли се ня-

Щрауси, бегом!

какви мерки, за да се преустанови практиката.

Знакови фигури от ГЕРБ бяха уличени в непрофесионалност и конфликт на интереси. Герберската депутатка Вера Петрова напуска парламента. Колегата ѝ Красимир Велчев обяви, че отзоваването ѝ било показател за "новия морал в политиката".

Довиждане, мерси, беше ми приятно - ГЕРБ

изпрати поредната си издънка. И заговори за нов морал. Това означава ли, че гражданите за европейско развитие на България не са доволни от линията на поведение, която следваха през последните три години? Или нововъведението им ще е да търпят гафове на членовете си и ще си затварят ту едното, ту другото око за нередностите на другарчетата си по партийна

линия? Конфликтът на интереси при Петрова не е от днес или от вчера, но по случая се разшумя, едва след като БСП заговори. Нима новият морал е признанието, че ГЕРБ ще си мълчат и ще си крият главите в пясъка, докато някой не извади на показ килливите им ризи и не посочи с пръст прегрешенията?

Казват, че щраусът си заравя главата в пясъка

при опасност. Въобразявайки си, че се е скрил целият. Друг е въпросът, че тялото му, както и гафове на ГЕРБ, трудно могат да останат невидими. Скандалните практики, грубите нарушения и облагодетелстването рано или късно излизат наяве. Дори и сред пясъците на безкрайната българска администрация, мудното правосъдие и слугинското медийно мълчание.

Коалицията на слепците

ГЕОРГИ
ГЕОРГИЕВ

На фона на бурята от мнения в световните медии, предизвикана от снощното решение на Общото събрание на ООН да даде статут на страна-наблюдател на Палестина, една друга резолюция на международната организация остана в сянка тези дни. В началото на седмицата Общото събра-

ние на ООН гласува, предложен от Русия, документ, който осъжда героизацията на нацизма. 120 държави гласуваха "за", 57 - сред които всички от ЕС, бившите светски републики Украйна, Грузия и Молдова - се въздържаха, а три страни - САЩ, Канада и асоциираните със САЩ Маршалови острови бяха против.

Мотивите за това решение на най-демократичните от демократичните държави на планетата са, най-общо казано, "деликатността" на темата. Ако държавите от ЕС гласуваха "за", това означаваше да осъдят своите сестри членки от Прибалтика - Латвия и Естония, които са най-често упрек-

вани, че оказват почит на доброволните военни чести, сражавали се заедно с нацистите и участвали в унищожаването на мирно население през годините на Втората световна война. Украйна се въздържа, защото този проблем и без това разделя страната. САЩ са против, защото явно действат по рефлекс от студената война - щом нещо е предложено от Русия, ние ще сме против.

По страшното е, че с подобни действия най-демократичните от демократичните рушат фундамента, върху който беше построена ООН. Фундаментът, изграден от костите на 50 млн. души, загинали през годините на

войната. Световната организация беше създадена, именно за да не се допусне повторение на събитията от 1939-1945 г., породени от действията на германските нацистки лидери.

На фона на растящите в Европа прояви на ксенофобия, национализъм, ръст на влиянието на откровено фашистки партии, поведението специално на страните от ЕС е поведение на слепци. Както навремето европейските държави проспаха заплахата от нацизма, фиксирани върху комунизма, така и сега, виждащи враг в лицето на Русия, рискуват да покачат отново "кафявата чума" в домовете си.

С натрит нос

ВЛАДИМИР
НИКОЛОВ

Независима спортна агенция, базирана на Апенините, след анализ на стотици рискови двубои на континента, ни класира на 8-мо място между 53-те държави членки на Европейската футболна асоциация (УЕФА). Малко утешение

за нас е, че италианските специалисти по "черното" не са спестили второто място на собствената си страна. Освен явно манипулираните приятелски мачове на националите ни с Естония и ЮАР, като нагласени са отбелязани общо 35 мача, което ни отрежда "почетното" място в Европа.

В какво ли не сме членници? Като че ли свикнахме да ни сочат с пръст като антипример и в икономиката, и в здравеопазването, и в корупцията, и в правата на човека. Футболът ни идва "бял кахър". Не е утешение и фактът, че последните места в тази антикласация са га-

рантирани за футболните джуджета, в които дори няма национални първенства. Или това, че пред нас, с изключение на Италия, са Албания, Молдова, Естония, Гърция, Русия и Македония.

В Гърция, Русия и особено в Италия има арести на мафиоти, замесени в уговарянето на футболни мачове и дори титли. А у нас? Освен че инкриминирахме участието в манипулиране на резултати от спортни състезания, да сме направили нещо? За срам или от кумова срама изкарахме 4-ма юноши от Видима-Раковски като участници в уредени мачове, но после наказани-

ето им бе отменено. Нито дума за поръчкови съдии, пробутали и бутаци например Лудогорец към повторна титла, какъвто скандал се разрази тези дни. Само че един от съдиите, подкрепял разградчани м.г., сега свири спокойно, а другият, който им подари 3 т. при единственото тежко гостуване през есента, бе изваден от нарядите, но докога ли?

И дали само съдиите са виновни? Дали въобще мачовете на боричкащите се за титлата влизат в класацията като уговорени? Или там попадат само гръмки резултати като 7:1 и 0:5 от последния кръг?

Дамата

1

www.duma.bg

СВЕТОВЕН ДЕН ЗА БОРБА СЪС СПИН. Отбелязва се от 1988 г. по инициатива на Световната здравна организация. Синдромът на придобита имунна недостатъчност е болест, характеризираща се с прогресивно разрушаване на имунната система като резултат от инфектиране с вируса ХИВ.

ПРАЗНИК НА БОТЕВГРАД. Обявен е с решение на Общинския съвет. По време на Априлската епопея 1876 г. населението на Орханлийския край активно се подготвя за въстанието. То изживява ужасите от жестокото му потушаване чрез съдбата на Ботевите четници, водили сражение с турския башибозук. Това е и поводът на 1 декември 1934 г. градът да бъде преименуван от Орхание на Ботевград.

1887 - ДЕБЮТ НА ШЕРЛОК ХОЛМС. Британският писател Артур Конан Дойл публикува разказ, в който за първи път главен герой е детективът. Фигурата на Шерлок Холмс се появява в 56 разказа и 4 романа, написани в периода 1887-1927 г. Героят е описан като пълна противоположност на тогавашната полиция, която често е затруднена да разкрие престъпленията. Негов пръв помощник в разследванията е д-р Джон Уотсън, армейски лекар, завърнал се от служба в Индия.

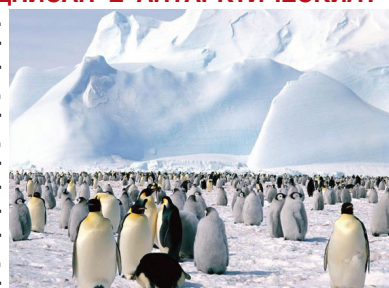
1891 - РОЖДЕН ДЕН НА БАСКЕТБОЛА. Американският учител по физкултура Джеймс Нейсмит изобретява играта, като кара своите ученици да хвърлят футболна топка в кошница за праскови. Първите състезания се провеждат в колежа. През 1936 г. баскетболът добива олимпийски статут и става широко популярен в целия свят.

1913 - ПУСНАТА Е ПЪРВАТА ПОТОЧНА ЛИНИЯ ЗА АВТОМОБИЛИ В СВЕТА. Заработва в автомобилните заводи на компанията "Форд" в САЩ. Благодарение на конвейерната система за сглобяване на всеки 2 ч. и 38 мин. започва да се произвежда по един автомобил.

1959 - ПОДПИСАН Е АНТАРКТИЧЕСКИЯТ ДОГОВОР. Във Вашингтон, Аржентина, Австралия, Белгия, Великобритания, Нова Зеландия, Норвегия, Република Южна Африка, САЩ, СССР, Франция, Чили и Япония подписват международен договор, според който Антарктида се обявява за неутрална и демилитаризирана зона. Според този договор територията на континента може да се използва само за мирни цели. Официално договарят влиза в сила на 23 юни 1961 г.

1972 - БЪЛГАРИЯ СТАВА 18-АТА КОСМИЧЕСКА СТРАНА В СВЕТА. На тази дата на борда на спътника "Интеркосмос 8" се състои първото извеждане в Космоса на българската апаратура "П1", чрез която се изследват параметрите на космическата плазма. Апаратурата е създадена от Научната група по физика на Космоса към Президиума на БАН.

2009 - ВЛИЗА В СИЛА ДОГОВОРЪТ ОТ ЛИСАБОН. Подписан е от 27-те страни членки на ЕС на 13 декември 2007 г. Той заменя двата договора, осигуряващи конституционна основа на Европейския съюз - Договора от Маастрихт и Римските договори. Сред нововъведенията са юридическото сливане на ЕС и ЕО, разширяването на процедурата на съвместно вземане на решения в областта полицейско и съдебно сътрудничество при наказателни дела, по-големи права на националните парламенти в законодателството на ЕС, въвеждането на инициатива на европейските граждани и др.

На фокус

www.duma.bg

Ева
КОСТОВА

Честите проблеми на редките болести

Готови ли сме да посрещнем неочакваните изненади на т.нар. геномно цунами? Англичаните не са

Съдбата на около 200 деца у нас е сходна с тази на Лозинка. Момичето почина преди месеци след жестока болест - муковисцидоза - вродено генетично заболяване от т.нар. редки болести. В България деца с това заболяване доживяват средно едва до 15-годишна възраст, докато по света те стигат до 50 и повече години, и успяват да отгледат даже собствените си деца. Причината е липсата на комплексно лечение и рехабилитация в България, главно поради недостига на пари, категорични са родителите на деца с редки болести.

Здравеопазване не означава болнолечение, ще ви каже всеки запознат с тази сфера. Днес профилактиката е забравена дума при хала на нашето здравеопазване и честата смяна на министри, а липсата ѝ винаги води до много по-големи разходи за държавата и за самите пациенти. Нещо повече - тази липса води до най-страшното - изграждане на поколенията и все повече

рогени с аномалии геца

на България.

Спирането на неонаталния скрининг за вроден хипотиреоидизъм например предполага, че средно всеки две седмици ще се ражда по едно болно дете! А ако не се започне лечение в първите седмици след раждането, при 6-8 деца годишно ще се развие тежка и необратима умствена изостаналост.

Най-ефективната форма за решаване на проблемите, свързани с генетичните болести, е профилактиката чрез пренаталната (дородова) диагностика. Само пренаталната диагностика води до предотвратяване раждането на тежко болни, изискващи продължително, скъпо, а в много случаи - недостатъчно ефективно, лечение, и само тя дава възможност за осигуряване на здраво дете във високорисковите семейства. Например годишното лечение на един болен с мукополизахаридоза втори тип достига до 800 000 лв. и подобрява само някои елементи от "качеството на живот", твърдят специалистите. Докато една пренатална диагностика струва под 500 лв. Това в никакъв случай не означава, че не трябва да се лекуват и да се полагат всички грижи за родените вече болни деца.

Няма гаранция, че няма да се повторят случаи като този от 2011 г., когато поради липса на реактиви и консумативи не са били изследвани за наследствен 21-хидроксилна дефицит над 35 000 новородени, научи ДУМА. Според компетентните източници очаква се 506 деца да са пропуснати при "наваксването". Съществуваше реална заплаха да спре и масовият неонатален скрининг на всички новородени за вроден хипотиреоидизъм към 29 февруари т.г. поради липса на реактиви. Това беше предотвратено благодарение на своевременната и решителна намеса на последното ръководство на МЗ.

През м.г. е работено с реактиви, заявени по Наредба 26

от тръжна процедура през 2010 г. Броят на изследваните живородени през 2011 г. е бил 63 900 и е по-малък от общия брой живородени у нас.

Съществуващият модел на "Национална програма за редките болести" е реална

заплаха за българското здравеопазване

и от доскоро водещо в региона то няма възможност да предложи адекватно и съвременно обслужване в областта на диагностиката и профилактиката на генетичните болести, сочи отчет на експерти по генетика у нас.

"Ние не сме лош материал, а децата ни са нашите съкровища", каза преди време на протест пред сградата на МЗ представителка на фондация в защита на децата с увреждания. Според нея трябва на първо място да се направи единен регистър на хората с

министерство наистина отпусна някакви средства, но те не стигат доникъде", допълва тя.

Като основна причина за неблагоприятия при изпълнението на Националната програма за редки болести в България експертите посочват поредното некомпетентно и безотговорно отношение на медицинските експерти в Националния консултативен съвет по редки болести. Въпреки многократните предупреждения беше изготвена, подписана от тях и стартирана процедура по обществена поръчка със спецификация, която съдържа неточни формулировки за реактиви, свързани с провеждането на неонаталния скрининг, научи ДУМА от достоверен източник. От друга страна, били са включени реактиви за изследвания, които нямат отношение към редките болести - пропуски, които са затруднили МЗ и са забавили навременното приключване на процедурата. Неотчитане на

Ново поколение апарати за превенция и молекулярна диагностика чрез генетичен анализ, т.нар. секвенатор от ново поколение, заработи и в България, съобщиха преди време от столична частна клиника. С новия апарат ще могат да се изследват множество гени едновременно, а генетичните мутации ще се определят в изключително кратък срок, като резултатите помагат да се определи индивидуалния характер на всеки тумор и да се постави генетична диагноза на широко разпространени тежки заболявания. Със секвенатора могат да бъдат изследвани 95 пациенти на денонощие, като по-големият брой пациенти сваля и цената на изследването.

подкрепен от експерти в генетичните лаборатории в Плевен, Варна и Пловдив. В отчета е направен анализ на основните проблеми, заплахи и рискове, дадени са и предложения за решаване на проблемите, но очевидно този отчет не е стигнал до министъра, предполагат писалите го експерти. Доклад по същите проблеми националният консултант е изпратил и на тогавашния министър в дните, когато се очакваше решението на премиера за неговото министерстване. Много е вероятно на доклада да не е обърнато внимание при рока-

множество други генетични предразположения към заболявания? Не е въпрос само на морално-етични проблеми да съобщим някому, че са открити много други рискове, съпътстващи основното му заболяване. Той после как ще се лекува, по коя клинична пътека, кой ще го лекува, и то комплексно, кой ще следи профилактиката му? Светът може и да е отишъл вече твърде далеч с т.нар. индивидуализирана медицина, но у нас картината я знаят всички пациенти. Да не изпускате и цената на подобно изследване, която е непосилна за повечето хора. Ето, на тези въпроси отговор ще е нужен и напред. Не ги поставяме заради принципа "подлагай всичко на съмнение", а защото здравеопазването във всяка нормална държава е грижа на държавата най-напред.

Предизвикателствата на генните технологии, лечението на заболяванията и ролята на информацията за тях не е тема, която да остава встрани и от заниманията на наши учени и медици. Даже вече се говори сред посветените, че за няколко часа могат да бъдат разчетени всичките 22 000 гени на човек срещу близо 1000 долара. Очакванията са огромни. Всички са съгласни, че геномиката е бъдещето на медицината, но готови ли са хората да посрещнат неочакваните хиляди изненади от т.нар. геномно цунами, се питат мнозина. Готови ли са и лекарите да се справят с огромния поток от нова информация?

В началото на т.г. британските експерти към Министерството на здравето са дали отговор на тези въпроси: "Не сме готови", "Намираме се в началото". Което е повод да започне мащабна Национална програма "Геномика и здравеопазване". Първата и постоянна задача на програмата е информизиране на обществеността, непрекъснато обучение на лекарите, създаване на нова, адекватна инфраструктура, осигуряваща достъп до новите изследвания за всеки нуждаещ се. С надеждата, че ще се намери най-вярното лечение, че пациентът ще получи най-доброто лекарство.

У нас много често се откриват нови модерни болници, където има и нужната съвременна апаратура. Въпросът е обаче при това желание лекарите да напускат страната ни заради ниско заплащане ще останат ли специалисти, които да боравят с новите технологии и да диагностицират пациентите, които да получат и адекватно комплексно лечение?

Снимка Мариета ТОМОВА

Протест на майки в защита правата на децата им

увреждания, и по-специално - на децата с "редки болести" (в над 80% това са генетични болести). "В Националната програма за редки болести един от приоритетите е създаването на такъв регистър, а срокът бе до 2009 г. Три години чакаме да изпълнят това, което са обещали", информира протестиращата. "Гласуват се едни бюджети, чакаме това да се свърши, нищо не се прави. От създаването на национален регистър могат да се приемат ефективни мерки, да се гласуват за следващия бюджет. Преди това каквото и да се направи, всичко е на парче, прави се нещо дребно, което не помага нещата да се променят", допълни представителката на фондацията.

"Нашите искания са да ни подигурят адекватно лечение, помощни средства, които са подходящи за деца, защото всяко дете е с различни нужди", каза друга майка на дете с увреждания. "В България мощни средства за деца до 18 г. не съществуват, социалното

пълно на ангажиментите, които трябва да гарантират университетските болници като основни изпълнители на програмата, е другото неблагоприятие. В същото време всички дейности по неонаталния скрининг се покриват от клинични пътеки и могат да се изпълняват дори без допълнително "субсидиране" на търговските дружества. Университетските болници са подписали договори със здравните заведения и са длъжни да извършват изследванията в съответствие с приетите стандарти. На теория. Не на последно място сред неблагоприятията се нарежда ненавременната и категорична намеса на отговорните звена на МЗ.

По заповед на главния секретар на МЗ на 31 октомври 2011 г. е предоставен отчет на вниманието на министерството за извършените генетични изследвания за периода 1 януари - 1 юли 2011 г. Отчетът е на националния консултант по медицинска генетика проф. д-р Иво Кременски, съгласуван и

дата, дано той стигне до новия министър, който, надяваме се, ще има становище какво ще е поведението по отношение на натрупаните проблеми.

В споменатия доклад се предлага да се създаде работна група от доказани експерти и да се изготви проект за национална програма "Геномиката и генетичните изследвания в здравеопазването". Модерните геномни изследвания вече са приоритет на много страни. Въпрос на месеци е безконтролно да нахлуят и у нас, предупреждава националният консултант.

Смушаващото е не да "нахлуят", а какво ще стане след това. Защото едно съвременно

изследване на гените с модерната технология

(изследване едновременно на всички или множество гени) само по себе си поставя много други въпроси - какво ще се случи, след като човек се изследва за едно, а се откриват

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

СЪБОТА
1 ДЕКЕМВРИ 2012

ДУМА

Направи си сам

„Вечни“ цветя омайват с красотата си

Как изсушени майсторски листа, клонки, цветове, растения могат много ефектно да украсят дома ви през зимата

Мария ПОПОВА, ландшафт архитект

След края на красивата топла есен, в навечерието на зимата, вече няма голямо разнообразие от живи растения. Затова може да внесете свежа нотка в дома си, като комбинирате изсушени цветове, листа или клонки от дървета. Те не изискват особени грижи и могат да бъдат съхранени продължително време.

Има различни начини за сушене и багрене. Ако добавите и интересни материали, ще създадете ефектни цветни аранжировки. Поради това, че изсушените вече растения не се нуждаят от поливане, използвайте всякакви декоративни елементи, които допълнително ще украсят композицията. Не е необходима и слънчева светлина, така че може да ги разположите навсякъде където пожелаете. Така ще оживите и някой по-тъмен и скучен ъгъл.

За аранжиране на сухи букети са подходящи растения като безсмъртник, лунария, физалис, циния, различни видове треви, както и клонки от храсти и дървета. Голямо е разнообразието и от рози, гергини, клематиси, божури, тръстики, папур. Може да използвате и декоративна царевица, метла, ръж, шипка, овчарска торбичка, облепиха...

АРАНЖИРАНЕ НА БУКЕТА

При създаването на букета разположете големите цветове в средата, а по-малките и по-нежни - в края.

Може да направите пано от картон, което да облепите със сухи листа и цветове, а след това да го напърскате с лак за коса за по-ефектна композиция.

Добре е да не го поставяте на пряко слънце, тъй като цветовете ще избледняват по-бързо. При по-крехки букети, когато цветята са с нежни дръжки, може да ги увиете с тънка тел за по-голяма стабилност. Направете го, преди да изсушите растението. След това покрийте стъблото с подходяща цветна панделка.

ВАЖНО

При подбора на цветя избирайте само най-добрите, тъй като щом ги изсушите, дефектите ще изпъкнат още повече. За предпочитане е да откъснете

растението още сутринта, докато не е попаднало под ярките лъчи на слънцето.

Събирайте цветя в различни етапи от цъфтежа - от пъпки до напълно отворени. След откъсването те ще се отворят още повече. Ярκο обагрените цветове ще запазят окраската си след изсъхването. Със сините, оранжевите и розовите чашки ще направите чудесна композиция. Поставете ги в съд с вода, ако ще ги изсушавате след това. Още по-интересно ще се получи, ако добавите плодове или тиква например.

БЕЗСМЪРТНИЧЕ (HELICHRISUM)

Хелихризумът е едно от най-разпространените сухи цветя. Използва се масово за рязан цвят. Цветните му кошнички са златистожълти, откъдето произхожда и името му, в превод от гръцки - helios - слънце и hrisos - злато. Хелихризумът цъфти от юли до октомври. Познати са около 400 вида от Европа и Африка.

ЛИМОНИУМ - ГЪРЛИЦА (LIMONIUM)

На вид нежен и крехък, но всъщност много издръжлив - едно от често използваните цветя за сухи аранжировки. Цъфти с нежни съцветия в бледи тонове. При различните сортове чашките са обагрени в розово, синьо, бяло и лилаво. Растенията цъфтят от юли до началото на есента.

Известни сортове са виолетовосиният и бледолилавият.

ГИПСОФИЛА (GYPSOPHILA)

Гипсофилата е много подходяща за придаване на допълнителен обем в букета. Цъфти през юли в бяло, зелено-каво и нежно розово. Когато я купувате или берете, внимавайте цветчетата да не са много разтворени, а да се разтварят при сушенето. Поставена на проветриво и тъмно място, за около седмица гипсофилата може да бъде изсушена. Красотата на букета е в богато разклонените стръкчета, ако я слагате във ваза, използвайте прозрачен съд, в който ще изпъкне дантелестата структура на стъблата...

АКРОКЛИНУМ (ACROCLINUM)

Цветовете са разположени на върха на стъблото и стигат до около 3 см в диаметър. Самите цветчета образуват

плосък диск, който по време на цъфтежа е жълт, а след отрязването и изсушаването добива синкав цвят. Цветчетата са обвити с многобройни жилави листчета, най-често обагрени в розово. Има цветни дискове бели, жълти или розови.

Всички растения, които се отглеждат за рязан цвят и за изсушаване, трябва да се откъснат, преди да се отворят напълно цветчетата. Подреждат се в китка и се провесват надолу с цветовете. Съхраняват се на хладно място без пряка слънчева светлина.

ЛУНАРИЯ (СРЕБЪРНА ПАРА)

Народното ѝ име е Сребърна пара. И още - Булчино перо, Копринено цвете, Седефена китка. Цъфти от април до юни с подобни на люляка цветове. Плодовете ѝ са изключително интересни - закръглени плоски сухи шу-

шулки на дълги дръжки. Мембраните, които остават на дръжката, са матови до сребристи и блестящи на цвят, приличащи на сребърни монети. Те придават особен чар на растенията и може да се съхраняват в продължение на години. За да запазите красотата на лунарията, премахнете прецъфтелите съцветия веднага след узряване на семената, иначе ще потъмняват от есенните дъждове.

ФИЗАЛИС (PHYZALIS)

Той произхожда от семейство картофови. Красивият му наситено оранжев цвят при добро изсушаване и съхраняване ще ви радва през цялата зима.

Плодовете на физалиса също са оранжеви и наподобяват джанки. Те са скрити в яркооранжеви шушулки. Всяка шушулка съдържа по един плод, а на един корен има от един до няколко стръка с по няколко шушулки.

Плодът е сладък, леко кисел и сочен. Има богато съдържание на витамин А и С, както и витамини от групата В.

Няма универсален начин за съхраняване на вече изсушените цветове.

ИЗСУШАВАЙТЕ НА ТЪМНО И ПРОВЕТРИВО

Отстранете от стъблото всички листа. След това ги вържете на снопчета и ги провисете надолу. За предпочитане е помещението, в което ще ги поставите, да е тъмно и проветриво. Тъмнината най-добре ще съхрани ярките цветове на пъпките, а въздушното течение няма да позволи развиване на мухъл. За около 3 седмици растенията вече ще са готови за поставяне в букет.

Ако все пак нямате търпение да изсушите цветята, използвайте битовата техника у дома - готварската печка, микровълновата фурна, или с ютия. В микровълновата дръжте растенията не повече от половин час, а във фурната на готварската печка на ниска температура - до около 1 час при полуотворена вратичка. Ако решите да изгладите листата с ютия обаче, трябва да го направите задължително през хартия.

В случай че решите да съставите хербарии, ще ви трябват вестници и картонена папка. Поставете растенията на отделните листа на вестник, приберете го в папка и го затиснете с тежки книги например. Преглеждайте да не мухлясат.

С пясък успешно може да съхраните нежни цветове като зюмбюл, лайка, слънчоглед, роза, гергини. В кутия или сандъче сложете около 4 см сух и чист пясък. Върху него положете растенията и след това го засипете внимателно с още един пласт пясък, като внимавате да не го нараните. В период от няколко дни до месец пясъкът абсорбира влагата от растението. Проверявайте го през около седмица.

За да запазят растенията максимално свеж вид, много подходящ е глицеринът. Процедурата е следната: В разтвор от 1 част глицерин и 2 части преварена вода накисват растенията в продължение на 2-3 седмици. След това ги извадете и ги изсушете. Около тях се образува тънък слой, който ги изолира от въздуха и така те се запазват дълго като живи.

Доста бърз начин за консервация е чрез восък. След като го разтопите, потопете растенията за минута в него и след това ги охладете в студена вода.

14 ТАЛАНТИ И ПОКЛОННИЦИ

Духовно угощение и при
малко луд, но много очар

Образ невъзможен, писателят, режисьорът, шоуменът, актьорът, сценаристът, продуцентът, драматургът, композиторът, музикантът Уди Алън, наричан още Човекът-оркестър, весели и омайва с филмите си всичко живо от Швеция до Япония

Богдан ИВАНОВ

При последното раздаване на знаменитите филмови награди "Оскар" отличените актьори, режисьори, оператори, композитори къде по-непринудено, къде по-театрално изливаха цели реки от благодарност към баби, майки, бащи, съпруги, лели, дойки, приятели, учители, колеги. И разбира се - към Академията.

Негова милост не само не го направи, но даже не показва нос си на пищното тържество. Обаче веднага се оправда с еврейски финес: не очаквал да се сетят за скромната му личност в тази навалица от кандидати за слава и да го призоват на сцената. Филмът му "Полунощ в Париж" бе награден с "Оскар" за най-оригинален сценарий, но вместо да губи време за светска суматоха, той предпочете да се занимава с най-важното за него през последните 50 години - писането, снимането, свиренето, изпълнението на малки или големи кинороли. Малки или големи, но винаги колоритни, екстравагантни, предизвикателни.

Разбра се, че изцяло се е посветил на следващия си чаровен замисъл: след артистичния, дяволит, искрящ от възторг поклон пред Париж и пред неговите знаменитости от началото на XX век, той с брилянтно чувство за хумор, главолумни обрати в сюжета, с аристократизъм стори поклон и пред великия Рим. Филмът "На Рим с любов", който бе показан преди броени дни на "Киномания 2012" в София, събра повече от 4000 зрители на една прожекция, рекорд за последните десет години в България, изпрати публиката от най-верни поклонници на Уди Алън на крака, а зала 1 на НДК ехтеше от ръкопляскания в негова чест и възбудени зрители при излизането си споделяха:

- Майсторът си е майстор! Така ще те омае, така ще те понесе, че литваш с него, а около теб с радостен звън трепти сладка музика за душата.

Кой всъщност е Негова милост?

Алън Стюърт Кьонигсберг, както е записан в свидетелство-

то за раждане, се появява на бял свят в нийоркския квартал Бруклин на 1 декември 1935 г. Целунат от Господ по челото, той показва хиляда таланта - съчинява пиеси за нийоркски театри, пише разкази, фейлетони, скетчове, сценарий за филми, играе в тях, като влиза в ролята на невротичен, ексцентричен, психиясал младеж старша възраст, режисира филми, приема с наслада покани от други режисьори за участие при тях, свири на кларнет в оркестър, жени се праведно, обаче и без да е женен живее с най-красивите жени в киното, прекарва си царски с нийоркската бохема, но едновременно се бърка като африкански роб да разгадава тайните помисли, шантавите характери и безумни драми на интелектуалците - работа забавна, комична, увлекателна.

Това може - това прави. И то така добре, че създава отлично настроение на милиони хора по света, някои от които му лепват прозвището Човекът-оркестър - всичко знае, във всичко е страхотен.

Критиците го определят за поет на Ню Йорк. Той обича гъмжилото от народ, от съдби, от ритуали, макар в същото гъмжило неговият герой да е самотен, както всъщност и Уди,

ЖЕНАТА, СЕКСЪТ, ЛЮБОВТА

(Малко мъдрости на Негова милост за добро настроение)

- Сексът между един мъж и една жена може да бъде наистина страхотен. Стига да се озовеш между подходящия мъж и точната жена...
- Аз съм толкова добър любовник, защото често практикувам върху себе си.
- В моята къща аз съм шефът. Жена ми просто взема решенията.
- При секса е като при картите - ако нямате добър партньор, трябва да имате добра ръка.
- Самият аз съм хетеросексуален, но бисексуалността удвоява шансовете за приятно запознанство в събота вечер.
- Мисля си, че една връзка е като акула - постоянно трябва да бъде в движение, иначе умира.
- Любовният ми живот е ужасен. Последната жена, в която влязох, беше Статуята на свободата.
- Сексът облекчава напрежението. Любовта го предизвиква.
- Мръсен ли е сексът? Само ако е правен както трябва.
- Любовта е отговорът. Но докато го търсиш, сексът предизвиква някои много интересни въпроси...

да е с тежки комплекси, потиснат, стресиран, обезверен, несигурен, шур, доста шантав, даже луд, объркан, напрегнат и свенлив в секса, любовта, отношенията с жените, както всъщност и Уди.

- Не съм толкова нормален, колкото изглеждам - обича да предупреждава, да го повтаря и да изгражда образи в киното, които не могат да бъдат отделени от него самия.

Записва си всякакви прелюбопитни истории, случки, преждия и идиотщини, трупа ги в едно чекмедже и чак щом завърши поредния си филм и се настрои за нов, отваря чекмеджето. Вади десетките и стотици хартийки, почесва се по главата озадачено, гледа умно през очилата и започва да си припомня кога кое е станало и как. После хвърля в кошчето повечето записки, но някоя от бележките винаги успява да запали пламъчето на фантазията му, окуражава го да продължи търсенето, раздухва малкия

огън. Мозъкът, за който Уди казва, че е вторият най-важен орган в неговото тяло, лека-полека навързва сцените от бъдещия филм в нещо организирано, но... хаотично, и работата тръгва.

Историята се оформя, наметва се и, разбира се, тя е история, която плаче за силни цигари и силен алкохол. Но Уди Алън често си признава, че не е по пиенето, защото организъмът му не приема никакъв спирт и още че по Нова година изпил две мартинита, след което се опитал да отвлече асансьор и да отлети с него за Куба.

Има стар лаф: не пия, не пуша, не взимам наркотици, не играя комар - наваксам с жените. Такъв е и неговият случай.

Когато сценарият е готов, идва ред на екипа и винаги в този екип греят красавици - Даян Кийтън, Мия Фароу, Пенелопе Круз, Скарлет Йохансон. Уди обяснява, че те не са му музи и щом направи повече от един филм с някоя от тях, веднага изникват такива подозрения,

но това са просто глупави, глупави въпроси.

Дали е докрай искрен, само той си знае, обаче така или иначе снимките свършват. Има една гениална фотография, заслужаваща Нобелова награда - Уди Алън е седнал направо на мръсния под в студиото между свалени декори, около него шетат сценични работници, чистачки с метли вдигат облаци прах, а той... яде баничка.

Интелектуалецът бачкатор с малко пари и доста бързо е

Двете томчета с негови разкази

Пенелопе Круз и Хавиер Бардем във "Вики, Кристина, Барселона"

СТУДЕНТСКИЯТ ГРАД еманация на българското потребление

Учени разкриха местоположението на „Кутията на Пандора”.
Тя се намира в Студентския град

Георги КАРДАШЕВ

Колко хубаво би било, ако осъснем с такава новина! Тогава ще можем да си отдохнем от невъзможността да решим един от най-дискутираните проблеми на прехода и дружно ще обвиним древногръцките богове в организирана престъпност, уронваща националния интерес. Поради изтекла давност обаче до съдебен процес въобще няма да се стигне, а половината от бюджета ни за образование ще бъде вложен в изграждането на най-страховития увеселителен парк в света...

Шест месеца... Не, това не е периодът, в който всичко това ще се случи. Това е приблизително периодът, в който темата за разюздания „студентски кампус” в София циклично заема място в актуалните теми на нашето СЪ/БЕЗвреме. Съвремение на безработица и безпътица, което се храни с младежки животи, за да ражда развлекателен бизнес. Или безвремие в чаша чай или по-скоро чаша промоционално уиски, което препарира българското висше образование в паметник на суетата.

В този цикъл порочно се редуват социална слепота и искра на надежда. Някой драсва клечката на инициативността, а тя вместо да просветли с адекватно решение създава пожар и всичко се изпепелява за миг. В последните две години на всевъзможни обсъждания се дискутираха идеи за обособяването на Студентския град в затворен комплекс, за преместването му и дори за създаването на изцяло нов студентски кампус. Днес уцелихме в десетката, като заговорихме за регулация на развлекателния бизнес, който всъщност се оказва жителната сила на този социален орга-

низъм. Оказва се, че деинощните заведения в Студентския град, според техните собственици, изхранват една пета от обучаващите се студенти, като им осигуряват работа, което е достоен пример за борба с млажката безработица, ама не съвсем, защото останалите 25 хиляди студенти се задоволяват само с възможността да са потребители на същите тези развлекателни заведения и източник на приход, който спасява собствениците от изпълнително производство, насочено към ипотекираните им жилища.

И ако това е позицията против промените в Закона за висшето образование, на диаметрално противоположна позиция са блюстителите на висшето образование в България - ръководствата на висшите училища. Те твърдо отстояват нуждата от европейски облик на Студентския град и анатемосват среднощния живот, ама не съвсем, защото тази позиция идва от реновирания университетски кабинет, а не от мухлясалата студентска стая в общежитие. Разликата не е във вида и качеството на дограмата, през която се виждаме, а в това, че докато академичното целомъдрие намира своето охолство в университетския кабинет, то младежката образователна нужда намира спасение от мизерията в дизайнерските салони на дискотеките. Най-невероятното е обаче, че гледната точка на университетските ръководства и студентите се изравнява в необходимо съдържание по небезизвестните дискотечни партита по случай началото на учебната година. Съдружие, което обслужва ипотекираните ни амбиции, че все повече млади хора ще изберат да следват в българските висши училища.

Струва ми се обаче, че изначално проблемът идва от това, че днес на студентите в България се гледа като на

потребители или като на инструмент за привличане на потребители, а още по-лошото е, че това е държавна политика. Примерите за това са ежедневни от призива „стани овчар, че пазарът има нужда от агнешко”, през „влез с тройка в университета ни, за да ти вземем субсидията”, до „стани първокурсник и получи промоция - уиски с фъстъци.”

Излиза така, че в Европа се борят с младежката безработица, а в България се борим с конкуренцията. Държавни органи, образователни институции и развлекателен бизнес проявяват оригинални ПР трикове, за да привлекат потребителя-студент. А Студентския град е арена на тази битка. Той не може да е студентски кампус, защото в студентските кампуси има общежития за всички, а тук 3000 студенти нямат покрив над главата си преди началото на учебната година. Той не може да е квартал на столицата ни, защото за всеки квартал се грижи съответната общинска админи-

страция, а тук за уличното осветление се грижат дискотеките, за сметта - бездомните кучета, а за сигурността ни - болничните заведения и погребалните бюра. Мизерията ражда нужди, а нуждата води до потребление.

Студентски град е най-страховитият увеселителен парк в света, събрал всеобщата амнезия на нацията ни, която ни пречи да си спомним, че отговорността за реда в държавата ни е обща, а когато някой не си върши задълженията, то другите трябва да изискат това от него. За да се случи това обаче, се изисква самочувствие и кураж, а твърде често те са разменната монета, с която си купуваме билет за този страховит увеселителен парк, защото си мислим, че нямаме друг избор.

Кое е решението на проблема ли? Да спрем да се отнасяме към другите като към потребители и да възприемаме себе си като консуматори, а да станем поне малко дарители на социална справедливост и солидарност.

Проклятието на лузъра

Александър СИМОВ

Врамките на един ден Израел и „Хамас” обявиха победа преди около седмица в поредната битка около ивицата Газа.

Само преди няколко десетки години войните завършваха съвсем ясно - имаше победители и победени. Победителите отваряха шампанско и танцуваха по улиците, а победените подписваха капитулация и отиваха на съд или пък в новото преходно правителство в съответната страна. Сега обаче живеем в свят, в който всички искат да са победители и декларират победа при всяка възможност.

Никой не иска да бъде лузър.

Очевидно е, че живеем във век, в който дори и най-елементарните истини са трудно доказуеми. Вече няма установени правила, няма всеобщ морал, няма ясни граници, няма победени. Всички искат почетно място на стълбичката на победителя.

По дяволите, дори войните завършват с двама победители. Защото епохата се тресе в яка фобия от лузърството.

Навремето, в безгрижните дни на света, когато нещата бяха ясни и манията за победа започваше да се оформя като върховен принцип, имаше опо-

зиционни гласове. Като тийнейджър изчетох великата новела на Алън Силитоу „Самотният бегач на дълги разстояния”, само за да разбера, че англичанинът защитава велика теза - в общество, в което всички искат да са победители, трябва да знаеш кога да загубиш. Защото, ако победиш, ставаш като всички останали, приемаш принципите им, превръщаш се в част от системата, матрицата те поглъща и те изплюва унифициран, прилежен и лъскав.

Беше много яко да четеш за това, че лузър звучи гордо.

После във времената, когато успехът стана всичко, а по-

бедата задължително качество, ако искаш костюмите да те признаят, гледах един стар български филм - „Царска пиеса” от 1982 година на режисьора Иван Ничев и по сценарий на Владо Даверов. Там, вероятно като ехо на епохата на късния социализъм, също се прокарваше репликата: „Аз не съм победител”, изведена като кредо на обикновените хора, които не искат да се срамуват от живота си.

Но 1982 година днес изглежда като нещо от епохата на динозаврите, смешно, странно и нереално.

Днес на практика не можеш да срещнеш лузър, който

да си признае, че е такъв.

Всъщност думата loser дойде от далечна Америка с вятъра на промяната. Тя не означава просто загубил. Тя обобщава философски абсолютна черна дупка - загубеняк, хабене на биологичен материал, човек без амбиции. Това е като интелектуална присъда в годините, в които най-ценното, което човек може да докаже за себе си, са снимки в жълтата преса.

Днес е страшно потискащо да кажеш, че си обикновен човек. Че искаш или не, са те направили лузър по рождение. Че вселената е достатъчно несправедлива, за да не допусне всички да опитат от бляскавия живот на победителите. Тук се крие огромният езиков терор, който ни бе наложен.

Трябва да казваш, че си победител, за да можеш никога да не се осъзнаеш класово.

Трябва да казваш, че си победител, за да не можеш никога да заявиш социален интерес.

Трябва да казваш, че си победител, за да не можеш никога да ти хрумне мисълта за промяна.

Заради това самотната фигура на лузъра бе сатанизирана, медийно оплюта и филмово осквернена.

А лузърите, братче, са си сила. Ако поне за един момент всички се върнат към утопичното литературно състояние да

не искат на всяка цена да бъдат първи, рано или късно ще осъзнаят, че са ги вкарвали в схема. Хубаво е да си номер едно, но нима това означава, че трябва да разстреляме всички останали?

Всички казват - трябва да даваме път на инициативните. Окей. Ама с останалите какво да правим? Щом не са инициативни и богати, щом са лузъри, това означава ли, че трябва да ги затворим в лагер? Като говорите за бляскавите единици, защо не споменавате и за милиардите други? Хората са интересни във всяко свое състояние, а победителите, общо взето, са най-скупични и досадни от цялата подборка.

Да си лузър може и да звучи гордо в свят, в който победителите винаги се държат като говеда. Лузър е състояние на благословия. Но и възможност за проклетие. Защото всички са лузъри, ами никой не иска да си признае.

И заради това не мога да спра да се кикотя, когато видя как всички се обявяват за победители с налудничав блясък в очите. Никога няма да спре да ми е смешно. Това е като глобален ситком с предсказуем сюжет. Победителите се надпреварват кой е по-победител.

А това винаги означава само едно - проклятието на лузърите ги и стигнало...

„Три дни в седмицата бъбреците ми тежат половин тон“

Над 3 хил. българи са на диализа, 919 са в регистъра на чакащите трансплантация, тази година само 9 са я доживели в България

Аида ОВАНЕС

„Болезтта ми попречи да стана доктор на науките, да създам нормално мое семейство и да продължа да развивам телевизионната си кариера... В началото се чувствах много потиснат. Смазан! Постепенно стъпих на краката си с Божията помощ, с помощта на майка ми, на приятелите ми, на лекарите!“, разказва 39-годишният Пламен Петков от Велико Търново. Той е един от 3-те хиляди българи на хемодиализа и един от 919-имата, които чакат за присаждане на нов бъбрек.

Завършил е „Маркетинг и реклама“ в Стопанската академия „Д. А. Ценов“ в Свищов. В момента е докторант по маркетинг, но заради заболяването си още не е завършил докторската си научна степен. Бил е на 18 г., когато му откриват гломерулонефрит. Болестта е коварна - нищо не боли. Лекарите предупреждават Пламен, че рано или късно ще се стигне до хемодиализа. „Голяма част от

**работодателите
избягват да наемат
служители на диализа**

дори те да са високо квалифицирани и с подходящо образование за дадена длъжност. Работното време на човек, който е на диализа, трябва да е съобразено с процедурите. Това е проблем за тези хора, защото въпреки квалификацията им ги лишава от доходи, от чувството за пълноценност, а държавата се лишава от данъците и осигуровките им“, разсъждава Пламен. Някои отиват на диализа през нощта, за да могат да работят през деня. Разбира се, това е възможно само за онези, които живеят и работят в града,

ИСТОРИЯ

Първата успешна бъбречна трансплантация в света е осъществена през 1954 г. в Бостън, САЩ, между еднородни близнаци, което предопределя успеха ѝ. Оттогава насам това е най-широко прилаганата органна трансплантация. От всички органни трансплантации, направени за една година в цял свят, 2/3 са бъбречни.

У нас началото е сложено през 1968 г. с присаждане на бъбрек на дете в Института за спешна помощ „Н.И.Пирогов“.

През 1969 г. е направена първата трансплантация на възрастен в Александровска болница, София.

Досега в България са осъществени над 500 бъбречни трансплантации.

14 бъбречно трансплантирани жени са родили дете, някои - по 2.

където е диализният център, но не и за живеещите в други населени места.

С гломерулонефрита, но без сериозни усложнения, Пламен живее до началото на 2003 г., когато по спешност го включват на хемодиализа в МБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ във Велико Търново. Оттогава по 3 пъти седмично (всеки път по 4 часа) е вързан за няколкостотин килограмовите машини за пречистване на кръвта - те трябва да вършат работата на бъбреците. Когато са здрави, тези органи, всеки от които тежи по около 300 г, се трудят по 60 минути в час, 24 часа в денонощието и по 7 дни в седмицата. Затова се казва, че

диализата не лекува

- тя служи само за пречистване на

ЗАЩИТА ОТ УВОЛНЕНИЕ

В проект за промяна на Наредба 5 за болестите, при които работник или служител, боледуващ от тях, има особена закрила, съгласно чл. 333, ал.1 т.4 от Кодекса на труда е записано, че работодател може да уволни само с предварително разрешение на инспекцията по труда за всеки отделен случай работник или служител, който е с извършена органна трансплантация и има хронични бъбречни заболявания, изискващи диализно лечение.

Няма законово положение, което да накара един работодател да наеме човек, който е на хемодиализа - това е въпрос на добра воля на работодателя!

организма от отровите. Преди да започнат процедурите, на болния се прави операция и на ръката му се прави фистула - свързва се вена с артерия и през нея минава много кръв под голямо налягане. В този съд по определен начин се поставят две игли - през едната кръвта отива в диализатора, където се пречиства от токсините, натрупани в организма, а през другата се връща в болния, което продължава 4 часа. През това време не е желателно (а и не може) болният да става от леглото, тъй като кръвта в апарата може да се съсипи. В продължение на 4-те часа посредством машината пациентът трябва да се освободи от няколко литра вода. Дори да изпитва жажда (а тя е особено силна при диабетите), не бива да пие течности! Всеки пациент на диализа е принуден да брой глътките вода, които поема през денонощието. След всяка процедура кръвното налягане пада рязко заради отделените течности.

**Не може да се пропусне
процедура, защото крайт
угва за часове**

Постепенно хората на диализа в

Пламен
Петков

един център заедно с медицинския персонал стават като едно голямо семейство, затова е мъчително, когато „съседът“ по стол един ден просто вече не е там! Само че нито останалите пациенти, нито медицинският персонал приемат тази факт толкова просто.

Пламен е един от около 90-те пациенти на диализния център във Велико Търново, оглавяван от д-р Маргарита Велкова. Той не крие благодарността си към екипа - лекари, специалисти по здравни грижи, технологи. „Професионализъмът и грижите им са важни, за да може болният да се чувства пълноценен човек“, убеден е младият мъж.

Според специалистите през последните години зачестяват случаите на страдащи от бъбречни проблеми, предизвикани от високо кръвно, диабет и пр., а това увеличава броя на нуждаещите се от „изкуствен бъбрек“. Според световната статистика около 125-130 души на 1 млн. население достигат до последен - пети, стадий на бъбречна недостатъчност. Това налага включване на диализа. Има пациенти, които са живели до 45 години на диализа. У нас има и с по над 30 години „стаж“.

Над 3 хил. души в България са на хемодиализа и перитонеална диализа. През 2005 г. са били около 2500! Малцина имат шанса да се откачат от машините и да получат нов, работещ бъбрек. Причината далеч не е във възможностите или професионализма на българските лекари.

Проф. Емил Паскалев:

Трансплантиран пациент струва на държавата 3,5 пъти по-евтино от диализния

□ Проф. Паскалев, как се подбира най-подходящият за трансплантация от близо 1000 чакащи?

- Изключително по ясни и конкретни медицински критерии и при най-голяма съвместимост по тях.

□ От началото на годината до момента у нас са извършени 9 бъбречни трансплантации. Как може да бъде увеличено донорството у нас според вас?

- В България един трансплантиран пациент след първата година е 3,5 пъти по-малко струващ във финансово отношение в сравнение с пациент на диализно лечение. Трансплантираният пациент може да работи, да упражнява професията си, да плаща данъци (вкл. и здравни осигуровки), да има деца, близките престават да се грижат за него като

Проф. ЕМИЛ ПАСКАЛЕВ завършва с отличие Висшия медицински институт в Плевен. Специалист е по вътрешни болести и нефрология, магистър по обществено здраве и здравен мениджмънт. Ръководител е на Катедра по нефрология на МУ-София. Бил е национален консултант по трансплантология.

за болен и т.н. Това са достатъчно важни основания за всяка държава да стимулира този процес, за да генерира правилно изразходване на финанси в здравеопазването. С трансплантиран бъбрек всеки пациент може да има нормално дълъг живот. За България най-дълга преживяемост е 30 години на пациент, живял до 79 г. Всички във веригата по осъществяването на трансплантационната дейност трябва да са убедени в предимствата на трансплантацията и да работят за това. Осъществяването на тази дейност в здравеопазването изисква необходимия финансов ресурс - той трябва да е адекватен на тази високо специализирана дейност. Ако говорим за морал и етика (в общество, държава, здравеопазване, културни ценности...) винаги трябва да знаем, че трансплантираните хора живеят по-добре от тези,

които са на диализа, и да не допускаме да има повече хора, принудени да живеят лошо, отколкото тези, които имат редкия шанс да живеят по-добре.

□ Колко години може да се живее на диализа?

- Пациентите на диализа могат да живеят дълго - и повече от 20 години. Българският „рекорд“ е 30-35 години. Но този живот е лишен от нормално качество, докато качеството на живот при трансплантираните пациенти е несравнимо по-добро.

□ Какво е състоянието на апаратурата за диализа?

- В някои отделения по диализа - добро, в по-голямата част - меко казано „има много да се желае“. Апаратите имат технически живот - до 30 000 работни часа. Всеки апарат автоматично ги изчислява. След този живот правилното е да се заменят с нови.

1 ОТ 3 НА ДИАЛИЗА Е С ХЕПАТИТ?

Един от трима на хемодиализа е заразен с вируса на хепатит, а някои носят и тип В, и тип С. Това каза гастроентерологът проф. Красимир Антонов от УМБАЛ „Св. Иван Рилски“. Пациент заразява машината, а от нея се заразяват и други. По думите му 2/3 от бъбречно трансплантираните също имат хепатит С, а всеки 5-и - хепатит В. В момента заболяемостта от хепатит В в България е между 2,7 и 5%, а от хепатит С - 1,5%.

Годишно у нас се лекуват по 400 нови случая на хепатит В и С. Като проблем специалистът посочи, че повечето от пациентите са с напреднал стадий на болестта.

България е на 21-о място от 30 страни в европейския индекс за качеството на грижите при болни от хепатит, събщи д-р Станимир Хасърджиев, шеф на Националната пациентска организация. 90% от родените след 1992 г. са ваксинирани срещу тип В и те не боледуват. Проблем е, че не се ваксинират високорискови групи. Евтино изследване на чернодробните ензими, което струва 1,50 лв., не е включено в профилактичния преглед, а благодарение на него болестта се открива рано.

Съдържанието на материалите в „Здраве“ дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

В магазина за играчки. Купувачът:
- Ще взема две колела за по-големите момчета близнаци, два самосвала за по-малките близнаци, две хармонички за осемгодишните близнаци, две кукли за шестгодишните близначки, две топки за четиригодишните и две кутии кубчета за двегодишните...

Продавачът е удивен:
- Не може да бъде! Всеки път ли ви се раждат близначета?
- А, не. Понякога нищо не се ражда...

На релсите лежи отрязана от влака човешка ръка.

Стрелочникът минава, поглежда строщения часовник на ръката и мрачно казва:

- Пет и тридесет и четири... Пловдивският пак е закъснял...

Знаете ли, че:
Алфред Нобел се счита за първия изобретател на динамита по простата причина, че предишните не са успели да ги идентифицират.

В редакцията влиза млад поет.
- Какво ни носите? - пита редакторът.
- Написал съм стихотворение. Става и за текст за песен...
- Интересно... И какво е заглавието?
- "Ух, аз твоята майка мръсна..."
- Прекрасно - казва редакторът. - Само това "ух" ще трябва да го махнем - на чалга избива...

- За какво най-много съжаляваш?
- За това, че се омъжих, и затова, че после се разведох.

Зет-хирург ще оперира тъст си. Преди операцията тъстът му казва:
- За всеки случай да те подсетя, ако умра, тъща ти веднага ще дойде да живее при вас.

В аптеката:
- Имате ли "АнтиДебелин"?
- Не!
- А "ЦелулитИзчезан"?
- Не!
- А "СамоСебеТеглоПропадин"?
- Госпожице, нужни са ви "МалкоТ-рябваДаЯдин", "ДостаВънкаРазходин" и "КъмХладилникаНеПриближин"...

Приказен свят:
В детството си тя мечтаеше да я отведе нейде далеч прекрасния принц... Сега мъжът ѝ мечтае за същото...

Чукча стои на пост. Някой се приближава. Чукчата:
- Парола!
- Глей си работата!
Чукчата си мисли:
-Толкова време мина и не я смениха тази парола...

В чудния свят на БЮРМ:
А перлата на македонски космически флот - "Кюриосити", вече търси и център на Марс. А за който не знае, Марс е абривиатура на "Македонски астрономически район - север"...

Модерни времена:
Карам си колата и усещам, че ме снима видеокамера. Сетих се, че сигурно ме снима за превишена скорост, въпреки че не бях превишил скоростта. Просто за да се убедя в своето предположение завъртях из квартала и пак преминах през същото място, с още по-ниска скорост. Но камерата отново ме щракна. Това ми се стори забавно и минах пред камерата още три пъти със скоростта на костенурка, усмихвайки се в камерата, която ме щракаше всеки път като преминавам. След две седмици получих по пощата пет квитанции за това, че карам без колан...

Мъж чете SMS в телефона на жена си: "Чакам те днес на еди-кой си адрес. Вино, шампанско, секс с мен. Твой Иван..."

Мъжът побеснял, скрил се с бинокъл в апартамента отсреща и започнал да

наблюдава.

Пристига спортен автомобил, от него излиза Иван, в костюм, с часовник за няколко хиляди долара, обувки от крокодилска кожа.

От задната врата излиза жената на роконосеца. Качват се в апартамента, щорите са вдигнати. Отначало пият скъпо вино в кухнята, след това отиват в спалнята...

Иван се съблича, оказва се здрав красавец, бицепси, трицепси, плочки на корема, с шоколадов загар, отвсякъде перфектен.

Разсъблича се съпругата на наблюдаващия: коремът ѝ виси, ръцете ѝ висят, целулит навсякъде....

Мъжът сваля бинокъла от очите си, закрива лицето си с ръце и казва:

- Ужас, как ми е неудобно пред Иван!...

Днес на улицата отчаяно заприказвах една жена. Тя ядосано ме попита:

- Какъв ви е проблема?

Разказах ѝ всичко. Сега седим заедно и плачем.

Знаете ли, че:

Отначало към момичетата се обръ-

Еврокласици

Карол ФЕРСТЕР- ГЕРМАНИЯ

щаме с агънце, пиленце... По-късно и момичетата, и животните порастват.

Седи един мъж на брега на язовира и лови риба. Рибата изобщо не кълве. По едно време мъжът вади бутилка ракия, сипва си една чаша и точно в този момент плувката потрепва. Мъжът държи с една ръка чашата, а с другата вади въдицата. На куката виси мъничка рибка, която се откача и пада в чашата с ракия. Мъжът погнусено бърка с два пръста в чашата, вади рибката и я мята във водата, след което изпива ракията. Изведнъж рибата започва да кълве като луда. Само за половин час мъжът улавя десет килограма риба и доволен си тръгва към дома. На дъното на торбата лежат две големи риби. Едната казва на другата:

- Голема гад излезна онва малкото. Как ни прекара само! Хващал бил, черпел бил по ракия и после пускал обратно във водата ...

Знаете ли, че:
И в завода за мъжки чорапи всяка сутрин не могат да намерят втория цех.

- Тези кюфтета са много вкусни!
- Да, вкусни са...Но обикновените хора в киното ходят с пуканки!

- Докторе, какво да правя? Много ме натоварва телевизията!

- А как спите?
- Спя добре, но всички сънища са ми с реклами!

Двама отишли да пият в Южния парк. Напили се яко. На другия ден се срещат, единият е целия в синини, отоци, куцащ. Другият го пита:

- Какво е станало с теб?
- Ами вчера, като се разделихме с теб, успях да мина само десетина метра и една кола ме удари в коляното! Точно да стана и един кон с копитото ме удря яко в гърба! Отново падам, ставам и един самолет! С крилото по шията. Едва не ми откъсна главата. Вдигам си главата и бам една ракета точно между очите!

- Ти се майтапиш!
- Не вярваш ли? Питай шефа на въртележката!

Ако трябва да избираш между един милион долара или твоя най-добър приятел, какво ще е първото нещо, което ще си купиш?

Мъж се оплаква от жена си на специалист по семейни отношения:

- Тя си води дневник, в който запис-

данъчното отсреща.

Лекар към пациента си:
- Защо скочихте от прозореца? Та вие сте имали невероятен късмет! Простое сте чудя как сте останали жив!

- Скочих, защото приятелката ми ме излъга.

- Струва ли си за една лъжа да се самоубивате?

- Не, но тя ми каза, че баща ѝ го няма вкъщи, а той беше там...

Баща и син в зоопарка... Детето дърпа баща си:

- Тате, тате - виж! Боядисана кобила!

Бащата въздъхва:

- Не, сине, това е зебра... Майка ти...

е боядисана кобила...

Днес по едно радио имаше анкета:
"На какви екстремни мерки сте готови, ако има опасност да ви уволнят?"

Шефът ни чу въпроса и изкоментира:

- Обзалагам се, че петдесет процента ще се съгласят на понижение на заплатата, четиридесет процента на секс с шефа, десет процента на секс с кучето на шефа. И нито една гад няма да каже, че е готов по-добре да работи!

Две приятелки си говорят:
- Чух, че си зарязала мъжа си?

- Ами какво да правя?! Помниш ли, когато се запознах с него, че ми каза, че бил в леглото като кралски орел? Аз да не съм орнитолог, че да знам, че тази жалка птица прави любов три пъти в годината!

Знаете ли, че:
Ако една жена казва, че ще е готова след две минутки, то това може да е истина само в един случай - ако тя се обажда от микровълновата.

- Извинете, дали може да ми поправите будилника?
- Какво му е?
- Сутрин звъни много гадно.

Мъж казва на съпругата си:
- Хайде да наричаме нещата с истинските им имена.
- Добре, животно!

Веднъж чукча си купил лада и се прибрал в селото. Събрали се роднини и познати на чукчовото семейство. Един от тях потъркал фаровете:
- Гледай какви големи очи!
Почукал друг по покрива:
- Каква здрава кожа!
Дръпнал трети ауспуха и възкликнал:
- И при това е мъжкар!

Рабинович паднал в Нева, не можел да плува и започнал да вика за помощ. Появили се двама полицаи, но безучастно го подминали.

Тук в главата на Рабинович се появи спасителна мисъл:

- Долу царя! - закрещял той с всичка сила.

В този момент двамата полицаи скочили във водата и извадили Рабинович, за да го откарат в участъка.

В чудния свят на военните:
Вчера руски турист под влиянието на алкохола е набил армията на Лихтенщайн.

Корабокрушенци руснак и американец се спасяват като попадат на айсберг.По едно време виждат, че към тях плува куче, стиснало бутилка водка между зъбите. Американецът казва:

- Към нас се приближава най-добрият приятел на човека!
А руснакът добавя:
- И с него едно куче!

- Деца, кой е внесъл в училището плъх?!

- Това не е плъх, а австралийски дакел!

- Все ми е едно - котката го изяде, значи е плъх!

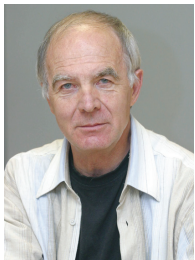

От редактора

Диагноза - сепаратизъм!

Борис ДАНКОВ

Споделям мнението на поетесата Елена Алекова в нейната статия "Нови небивалици за помаците" (в. "Труд" от 27 ноември т.г.) за пръв път се "нов юридически субект - Европейски институт ПОМАК". Но се отнасям към появата на това поредно "ОМО" (този път без ИЛИНДЕН!), към медийните декларации на неговите главатари и идеолози и техните писания не като към невинни "небивалици", а като към престъпно посегателство върху етническия мир в страната ни, като опит да се провокира неговото взривяване, към ескалиране на перманентен сепаратизъм в българското общество.

Защото, който не страда от политическа амнезия (или шизофрения), може да си спомни откъде (и откога) тръгна идеята за така наречената "помашка нация". Кой с какви средства (и чия финасова подкрепа) започна своята "научна дейност" сред нашите братя-мюсюлмани в Родопите, внушавайки им, че те са "друг етнос", с друго национално самосъ-

знание и друга същност.

Това, което тогава започнаха мнимите "специалисти по история на българите мохамедани", вече ражда своите "плодове". Така гурото на ПОМАК Ефрем Моллов обяснява на родните медийни цанцугери колко "родолюбива" и невинна била дейността на неговия "институт", колко "скромни" били целите на неговите самозвани еничари, като се кълне, че те нямало да се занимават с политика и други подобни "дейности". Докато оня ден не се разбра, че същият Моллов иска от шефката на парламента Ц. Цачева да му посочи кои народни представители се определяли "по етнически признак като помаци". Ама, че аполитичност!?

Колко е невинна "родолюбивата" дейност на Моллов може да се разбере от регистрираната от него в Турция (!) "Културна помашка организация". И още - от разпичиола се в интернет Rottaknews Agency (с версия на български и турски език!).

Кога и за колко време тези родоотстъпнически структури са набрали скорост, за да сеят своя нагъл сепаратизъм, нека да отговорят специалните служби. Иначе за това, че България в момента няма Главен прокурор се знае, както се знае, че страната ни е един безкрайно разграден двор, в който всеки прави каквото и както си поиска. Баста!

ДОСТОЙНО ЕСТ!

Архивът на Тарковски се завръща в Русия

Архивът на световноизвестния съветски и руски филмов режисьор Андрей Тарковски е бил закупен за 2,1 млн. долара чрез аукционната къща "Сотбис" от представител на Ивановска област в Русия - съобщил агенция "Интерфакс".

Архивът, свързан с живота и дейността на Тарковски, е бил предоставен на "Сотбис" от живеещата в Холандия съавторка и приятелка на режисьора Олга Суркова. Той включва писма, чернови на ръкописи, аудиозаписи, снимки на Андрей Тарковски и оригиналния сценарий на автобиографичния филм "Огледало" (1974).

"Това е историческа сделка за историята на киното. Тържът бе напрегнат и ожесточен, което свидетелства за историческата стойност на архива" - е заявил шефът на отдела за книги и ръкописи на "Сотбис" Стивън Роу.

Преди това руският министър на културата Влади-

мир Медински е уверил, че архивът на Тарковски ще се "завърне в Русия", след като губернаторът на Ивановска област Михаил Мен е обявил своята частна кампания за набиране на средства и закупуване на архива.

В Ивановска област се намира родното място на Андрей Тарковски - там от 2007 г. се провежда международният филмов фестивал "Огледало" - отбелязват медиите, като обръщат внимание на последователната благотворителна дейност на руската държава.

ЮБИЛЕЙ

Евстати Бурнаски обра оваците

Зала 1 на Централния военен клуб в столицата се оказа тясна да побере дошлите на тържеството по повод 90-годишнината от рождението на поета Евстати Бурнаски и премиерата на най-новата му книга "Шепот на трева". Сред нас е един от най-големите творци на съвременната българска поезия - отбелязва във встъпителното си слово при откриването на вечерта поетът Матей Шопкин, който прочете поздравителен адрес до юбиляра от лидера на БСП и президент на ПЕС Сергей Станишев, от други обществени и политически организации. С поздравления към ветерана се обвърнаха председателят на СБП Николай Петев, о.з. генерал-полковник Кирил Косев, земляци от Брезник, представители на МО и др. За творчеството и личността на Евстати Бурнаски говори поетът Драгомир Шопов. Прекланям се пред този поет, който не изневери на човешкото и творческото си кredo и остана войник от редицата на най-големите поети на България - подчерта Шопов.

Стихове на Евстати Бурнаски прочете актрисата Станка Занова. "Благодарен съм на ония, които са тук, на

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Евстати Бурнаски по време на юбилейното тържество в Централния военен клуб

моите приятели и издателство "Пропилер" за най-новата ми книга, на всички" - обвърна се юбилярът към присъства-

щите, след което изнесе свой рецитал, аплодиран от оваците на публиката. Честито, Евстати!

КОЛЕКЦИЯ

Балканската война през погледа на художника

В Художествена галерия "Руси Карабиберов" в Нова Загора бе открита изложба "Балканската война през погледа на художника" - колекция от фонда на Художествена галерия "Димитър Добрович" в Сливен.

Експозицията бе представена в града под "Сините камъни" още през септември т.г., в къща "Миркович". Творбите, включени в изложбата, са от фондовете на Галерия - "Д.Добрович" и включват изтъкнати имена от българското изобрази-

Иван Лазаров

телно изкуство: Владимир Димитров - Майстора, Иван Лазаров, Васил Стефанов и художници от Сливен - Георги Хаджидимитров, Стефан Егаров и Атанас Кавръков.

Със средствата на живописата, скулптурата и рисунката художниците пресъздават атмосферата на събитията, на които някои от тях са преки свидетели. Владимир Димитров - Майстора, Атанас Кавръков, Георги Хаджидимитров са участници и военни художници, чиято основна задача е била да документират и увековечат спомена за саможертвата на Българската армия.

МЕТРОНОМ

Швейцарски диригент очарова Пловдив

Швейцарският диригент и педагог Йоханес Шлефли очарова почитателите на класическата музика със заключителния концерт на своя диригентски курс, изнесен снощи в Държавната опера в Пловдив. В продължение на седмица известният музикант води своя майсторски клас със студент-диригенти от Швейцария, Испания, Русия и Тайван с Пловдивския оркестър.

В програмата на концерта бяха включени произведения на Менделсон, Вагнер, Штраус, Дебюси, Бизе и Мануел де Файя, чиито произведения бяха изпълнени под диригентската палка на Рето Шерли, Гюлам Берней и Рафаел Онегер от Швейцария, Мария Бенюмова от Русия, Пиеро Ломбарди от Испания и Чун Чао Лин от Тайван.

Йоханес Шлефли е преподавател по оркестрово дирижиране в Цюрихското училище по изкуствата, гостуващ професор на Кралския северен музикален колеж в Манчестер и университета "Райс" в Хюстън, главен диригент на Бернския камерен оркестър. Шлефли е известен със своята музикална

педагогика, в която прилага своеобразна взаимноучителна методика на преподаване.

Йоханес Шлефли

П о е з и я

Българско слово

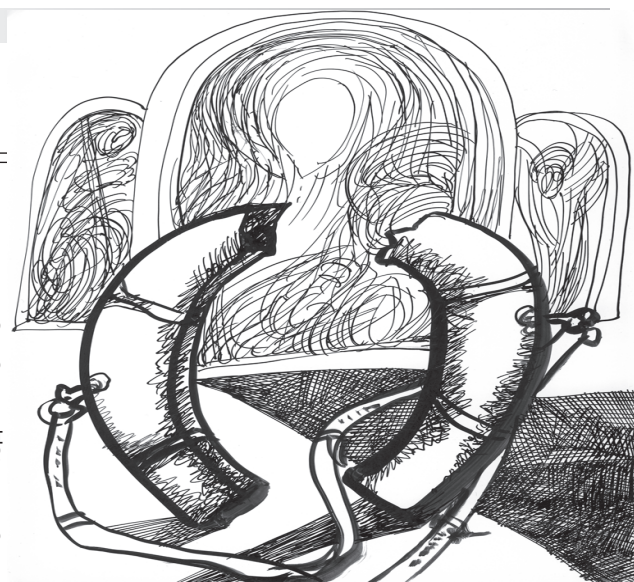
Умъртвихте десетки поети,
и десетки превърнахте в кал.
Ала Словото тяхно ни свети -
но за Вас, но за Вас ми е жал.

Блюдолизци с фалшиви пагони,
каубои с обратен наклон,
психопати с парични нагони,
лилипуты, качени на трон!

Все духовни пигмеи отбрани,
от юдейския Бог - Сатана
пак продават безкрайни кербани,
сърца от Свещена земя.

Ала Словото лумва на клада -
и извира се огнен Светлик...
То ще запали и ада
с богомързия майчин език!

РИСУНКА ЛЮДИМИЛ АСЕНОВ

Контрапункт XXI - XX век

Непоносимо е горещо във.
Глухакът с разкривени лакти
вживява се като на сън
във сто процента смешни факти.

Той знае всичко. Той е Бог.
На слепите водач безспорен.
Тигър книжен с изтекъл срок.
Космополит. Дърво без корен.

А вътре в рая вее хлад,
кръвта на Ботев ме привиква,
и Яворов е с Лора млад,
Вапцаров със куршума свиква!

Изригва този век - вулкан
в гласа на Пеню безпощаден:
Хей, българю, на силния Балкан -
не тръгвайте след кон продаден!

Всевишният е дал компас -
рояк звезди на пътя Млечен.
Щом чуят българския глас,
Исус Христос остава вечен!

ПЕТКО КАНЕВСКИ е роден на 18 юли 1951 г. в Димитровград. Автор е на поетичните книги "Виж луната", "Живот на кредит", "Звездни вулкани", "Горе, ръцете".

Председател е на ГС "Приятел на Русия и православния свят", председател на Дружество на писателите "Пеню Пенев" в Димитровград.

Член е на Съюза на българските писатели.

Свобода

В памет на ПАВЕЛ МАТЕВ

Остави ме на мира,
мой убийствен живот.
Мен не ми се умира,
унижен като скот.

Окачен на олтара
в катедралния Храм,
всеки път се повтаря
щом е земен и сам.

Двама трябват за Рая,
безпризорно добри -
и сега, и до края,
и за после дори...

Остави ме на мира,
мой убийствен живот.
Свобода знам извира
от разкъсан хомот!

Б е л е т р и с т и к а

Бай Иван Американеца

Бе в края на осемдесетте години на миналия век, в разгара на Горбачовите промени. Светът бързо се променяше, особено за нас, хората зад, по-точно - отсам желязната завеса - наченки на частна инициатива, пооткрехване на границите, първи полъх на идеята, че онези, зад, т.е. "отатък" завесата, не са чак толкова опасни, че животът може и да е друг, а не този, когото познавахме от четиридесет и няколко години...

ЗАБЕЛЕЖКА: Ако ние сме "зад", онези са били "отпред", ако сме "отсам", онези са "отатък" - въпрос не на интерпретация, не на география, не и на геополитика, а на елементарна граматика и логика. Както и да е, важно е, че нещо се случваше, нещо се променяше, а ние не осъзнавахме какво точно, усещахме го смътно. И се надавахме, че новото ще е много по-различно от старото. Тук познахме. И че ще е много по-добро. Е, тука не познахме. Добро - за някои, не за всички. Добро - за нещо, не за всичко. Всъщност, водени от пагубния разединителен дух, наследен от синовете на Кубрат, забравили (или нечули?) урока на баща си, се разделихме на леви и на десни, на по-малко леви и по-малко десни, на центристи и на "периферисти" и се сбихме с викове и кръсци по митинги и площи... и докато ние се деляхме на партии, цвѣтове и групи, други започнаха да делят - компенсаторки, бонове, заводи, банки и всичко, що имаше (и можеше!) да се дели. И от новото и старото взехме възможно най-лошото, а не най-доброто.

Както и да е! Тогава ни беше интересно да разберем какъв е животът "там", защото знаехме какъв е "тук". Първите отговори ми даде бай Иван Американеца от Велинград...

Доведо го жена му в клиниката със ставни болки. Представи ми се - Иван еднѣкой си от Велинград. Използваше стари народни думи, говореше с акцент. Разпитах го, за да попълня листа. Беше на шейсет и пет години, каза, че е работил четиридесет и две години в Америка, пенсиониран се и се върнал да изкара старините си в България. Поставах диагнозата - ревматоиден артрит, и започнах да го лекувам.

Съдбата му ме заинтересува и често присядах на болничната кушетка и разговаряхме на различни теми -

РАЗКАЗ

житейски, социални, политика. Каза, че е избягал от България след Девети. Прекарал шест месеца в емигрантски лагер в Австрия, после шест месеца във Франция. Българи емигранти му казали, че ако иска да живее добре, да остане в Европа, ако иска да забогатее, да замине за Америка. И той заминал за Америка. Отначало работил като общ работник в ресторант в Ню Йорк, после събрал малката сума, теглил заем и купил ресторанта. Живеел в малък апартамент над самия ресторант. За четиридесет и две години ползвал три почивни дни - бил е болен. Всеки друг ден - на работа, в ресторанта. Слизал от апартамента си в ранно утро и се прибирал късно през нощта, когато последният клиент си тръгнал. Попитах го защо не е починал? Отговори ми, че в ресторанта работели перуанци, колумбийци, серватори и работници от всякакви народности и трябвало да ги следи, защото го крадели, без надзор не работели както трябва, отнасяли се лошо с клиентите, подбивали ремонта на собственика и на ресторанта...

Пенсионирал се преди година, продавал ресторанта и се върнал в България. Дотогава не си и помислял, че може да се върне - страхувал се от репресии, водел се невъзвращенец. Но времената се променили и с радост се завърнал. Парите от пенсията си получаваше в Гърция. Един път в месеца отскочил до Солун, вземал си пенсията и се връщал - по онова време не бе възможно да получиш собствените си долари в България. Обяснявал ми защо, но не го запомних.

Жена му идвала всеки ден от Велинград с широк лъскав кадилак стар модел - носеше му сладки, плодове... Прекарвал няколко часа, седнал на пейка под сянката на някое дърво в двора на болницата, хванати за ръце, и тя си тръгвала. Той я изпращал с поглед и се прибирал в болничната стая.

Първия път, когато я видях, се сепнах - среден ръст, пухкава, нахъдена, руса, по-точно изрусена. Беше облечена в разгърдена блузка, от която се подаваше пишна гръд, с предизвикателен шарен панталон и сандали на високо токче. Помислих си: "Случил на булка бай Иван..." Той ми каза, че е на

ЛАТИМИР КОЛАРОВ е лекар, професор по ревматология, автор на над 350 научни труда, 7 научни монографии и на бележитични книги, сред които "Отблясъци от галечни светкавици", сборник с разкази; "Безкрайни бели полета", роман, и др.

Сценарист е на игралния филм "Пътят към върха", на документалните филми "Бялата лъстовица" и "Тихият крадец". Публикувал е проза в сп. "Съвременник", сп. "Септември", алманах "Юг" и др.

четиридесет и две години. Сгостили се пощата - с писма и снимки. По-късно познати от Велинград ми казаха, че била разведена, без деца. Преди да се ожени, споделила с близки, че първия път се е оженила по любов, но събрала. Не се получило, както го очаквала, втория път се оженила по разум. Щяла да направи всичко възможно, за да има добро семейство. И наистина, грижеше се добре за мъжа си - носеше му плодове и сладки...

Веднѣж бай Иван ми каза:

- Америка е магнит, докторе, за всички хора по света, огромен магнит, който привлича стружки, метални стърготини и частици... Тези, които отиват в Америка, за да забогатееят, не разбират, че такива като нас са от най-гребните метални стружки, които никога не ги иска и изхвърля на боклука... И вместо на боклука, отиваме в Америка... Защото ако си голяма стружка, си тежиш на мястото, където си роден. Дребните или ги отива вятърът, или заминават за Америка. Сграбчи ли те веднѣж магнита, няма пускане, до пенсия. Както е в моя случай...

Закрепихме го. Жена му дойде и го върна във Велинград с кадилака. После бай Иван направи сърдечен инфаркт, ритмични нарушения, артритът се обостри и след година се спомина.

След това лекувах още няколко болни със същата съдба - "американци от България". Работили денонощно четиридесет и няколко години като гребни търговци, строителни работници, шофьори, без близки и семейство, върнали се в България да си изкарат старините с пенсията от Америка. С писма и чрез сватовници се бяха свързали с двайсетина години по-млади, напатели, отрудени български жени - разведени или вдовици. И със завръщането си в България бяха заключили брак, без да са виждали преди това бъдещите си съпруги. Разболяха

се - единият от тежък инфаркт, другият - от диабет, и за една-две години си отидоха.

Шегувах се горчиво, че "младо гадже е жива болест", винейки за преждевременната им смърт съпругите. По отколешна традиция мъжете винят жените за всичките си неблагоприятности. Всъщност почувствах как системата ги беше мачкала, преобръщала и дѣвкала - всеки ден, всеки час, всяка една минута, години наред бе изсмуквала бавно, хищно, стрѣвно жизнените им сили. Захвърлила ги накрая на бунушето като изстискан лимон, от който е останала само сбрѣчкана кора. До последния момент стресът ги бе държал във форма, с пенсионрането им отпаднал тонизиращият му ефект. И бе останала само изтощена до крайност физика и уморена психика. Жал ми бе за тях - цял живот бяха блѣскали и чакали да дойде моментът да се върнат в България и да поживеят още двайсетина години без грижи и тревоги, да похарчат пенсията си за себе си и за старите и новите си близки, нещо, което им се полагаше като на всеки човек. Но като идваше съблѣмният моментът, оставаха измамани. Не е леко да осъзнаеш в края на живота си, че всичко е било напразно.

Съпругите им ги погребваха и се изгубваха някъде по своя си път. Както и се бяха появили - неизвестно кога, неизвестно как и неизвестно откъде. Дано оставят поне на гроба им по някое и друго цѣте за сѣбѣ. Дано.

...Разказах историята на бай Иван от Велинград и на другите американци от България, защото може с нещичко да са поучителни за новите български американци, привлечени от "магнита Америка". Най-малкото, дай Боже, да ги провокират към размисъл. Преди да са си купили билет и да са полетели към "обетованата земя", за да си опитат късмета. Дай Боже!

Петко ТОТЕВ

В наши дни паметта на Априлов е зачетена достойно най-вече с общонационалния статут на Априловската гимназия и с широкото възраждане навсякъде сред българите - в България и в чужбина - на дарителството. Нека не се забравя и една подробност: за първата вестникарска рубрика в защита и подкрепа на съвременните дарители беше избран като емблема печатът на Габровското училище. Петелът, изобразен върху печата, със своето "велегласно кукуригане", както романтично се изразява Априлов, продължава да върши работа и в нашите толкова прагматични и скептични времена.

Априловата книга "Денница на новобългарското образование", в която точно е документирано разрастването на общонационалното образователно дело след откриването на Габровското училище (1835) е много ясен възрожденски кодекс на дарителството.

Според схващанията и делата на Васил Априлов - има пълна хармония между схващания и дела - само висока обществена цел може да даде направление на събрани идеи, материални средства, народни усилия, трудове. Край бреговете на Янтра средновековната легенда за рицаря скъперник отстъпва пред възрожденския пример на габровеца дядо Миньо Попа от с. Боженците, който цял живот цепи косъма на дъве, а накрая щедро подарява събраното за читалището. В. Априлов, за когото не може да се каже, че не разбира как капиталът се умножава, не спира до проблема за парите. За организатора на Габровското училище най-голямото богатство са дарителите. А те според кодекса на Априлов само започват с известни парични пожертвования. Нима други трябва да се грижат по-нататък за тях? Със собствения си пример и с примера на най-близките си съратници Априлов доказва, че сред самите дарители са най-подготвените, най-естествените осъществители на всяка голяма обществена идея. Целият опит в частните дела, в личния търговски успех, в собственото стопанство също се гарява на обществото. Съдете сами: идеята за Габровското училище е оповестена в Одеса на 20 юни 1832 г. Отец Неофит Рилски започва редовни учебни занятия в Габровското училище на 2 януари 1835 г. През 1841 г. се появява на руски език книгата "Денница на новобългарското образование", в която авторът описва дванадесет училища от типа на Габровското. От обявяването на идеята до нейното осъществяване - две години и половина, от началото до вече действаща цяла система от новобългарски, светски, взаимноучителни, с преподаване на роден език училища - шест години. От такива темпове не би се срамувало никое динамично общество.

Енергия, воля и предприемчивост

На своите сънародници Априлов щедро дарява не само материални средства, но и неизтощима енергия и воля, предприемчивост, инициативност, целенасочена да предизвиква съществени промени, верижни реакции, ако е възможен в случая подобен израз, в националните просветни и културни дела. Не е лесно само да се

Априловият път в дарителството

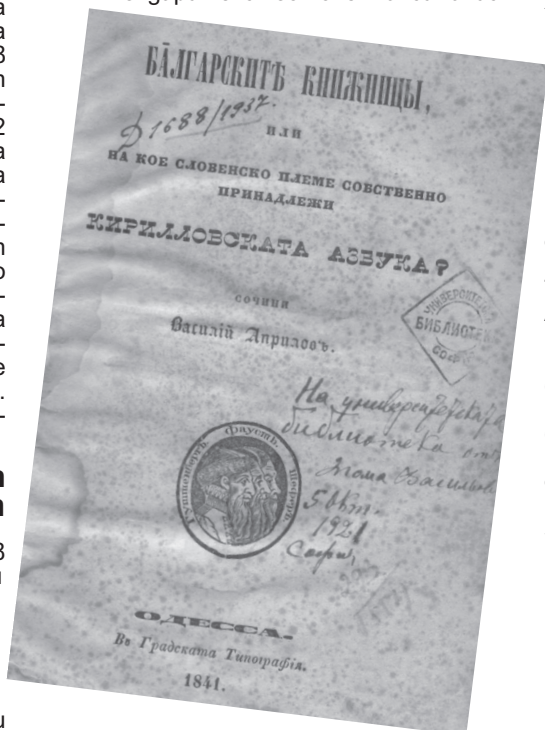
Разрухата във всички области на обществените и личния, на духовния живот налага да се поучим от опита на възрожденеца в спомоществователството

изброят начинанията, които намираме в кореспонденцията на възрожденеца от Габрово. И щом се зароди нова идея, веднага започва осъществяването ѝ! Разбрал от трудовете на Юрий Венелин значението на надписите, ръкописите, монетите, археологическите проучвания, Априлов се впуска в най-дейно събирателство и през 1845 г. излиза книгата му "Български грамоти". Сега не можем да четем без възненение писмата, с които се изпращат прозрачна хартия, лепило, черни и червени моливи за Неофит Рилски и за игумена на Зографския манастир с най-подробни, трогателни указания как да се снемат копия от царски хрисовули и от други стари ръкописи, как да се събират старинни монети и т.н. Със същата енергия Априлов най-широко и системно поръчва записи и преписи на народни песни и започва подготовка за издаване на сборник със 181 песни. Поставено е начало и е направен ценен влог в българската фолклористика.

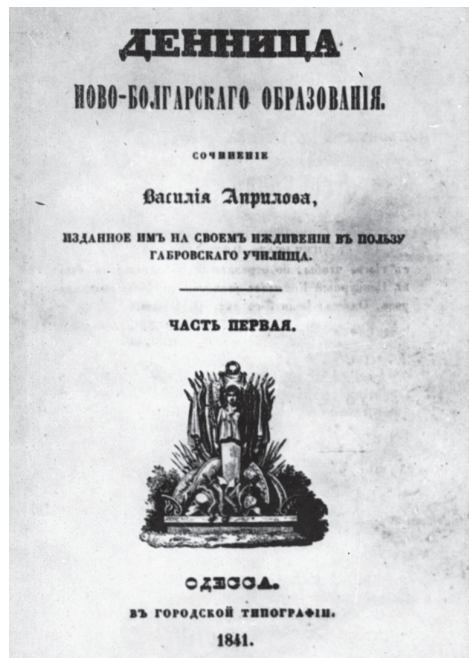
Заслужава да се сравнят двата дарителски примера в Габрово. Спестяваш цял живот, поддържаеш - може би нарочно, с изявна вътрешна театралност - легендите за габровската вариклечковщина и накрая правиш щедро дарение на смаяните си съграждани. Или: сам даряваш, подтикваш другите да даряват, събраното веднага го вкарваш в работа, тя се разраства бързо, стремително и във всичко - идеи, пари, опит, отчет - участваш от самото начало до всички възможни продължения.

Всеотдайност плюс всеучастие

Авторът на "Денница на новобългарското образование" дарява на своите съграждани, на народа си материални средства за духовна цел и модерна обществена организация, за да бъдат привлечени съществувалите интелектуални, финансови, управленски сили за делото. Всеотдайност плюс всеучастие, плюс непрекъсната работа - въпреки трудностите и разочарованията, неблагодарностите и одумките и нашенската упорита привычка да се спира по средата. Априловият пример в дарителството е максимален

Факсимиле от корицата Априловия труд "Българските книжници или на кое словенско племе собствено принадлежи Кириловската азбука", 1841 г.

Факсимиле от фундаменталния труд на Васил Априлов "Денница на новобългарското образование" (1841), където той развива своите идеи за дарителството и благотворителността

тичен. До такава степен, че е възможно понякога да изплаши със стръмни върхове госта съвременници.

Различните разновидности на дарителството, ако следваме практиката на Априлов, и занаят не бива да се противопоставят. Трябва да се вижда преди всичко направената крачка към мисълта за другите.

Дарителството не може да бъде нищо друго освен дело. Както всяко дело, така и Габровското училище е предизвикало не само одобрения, но и критики от най-различен род. Благоклонен и признателен за градивните предложения, съдържано-ироничен към завистниците и махленските одумки, Априлов предлага нещо наистина радикално - и в критиката да се премине от думи към дела. Най-добрата критика според автора на "Допълнение към книгата "Денница на новобългарското образование" (1842) е нещо направено по-добре, по-навреме и за повече хора. За ония, които запират критиката само в думи и обещания, Васил Априлов пише: "Тези хора, без да се замислят, са напикавали каквото им е дошло в главата, докато е трябвало не на думи, а на д е л о (разредките са на Априлов - б.м., П.Т.) да докажат любовта си към отечеството и със собствени, безкористни д а р е н и я да се постараят да надминат Габрово". Думата да се критикува с дума, а делото - с дело! Това толкова високо изискване на Априлов също не е вдъхновено от красотата на словото, а е предизвикателство, както обичаме да казваме сега, подтик да се премине към нова благотворителност и по-съвършено строителство. Няколко места в писмата и съчиненията на Априлов могат да дадат представа колко грижливо възрожденецът е пресявал златните зърна на делата сред подвижните пясъци на безброй обещания.

Тактиката на неотложното гарение

Априлов е сред немногото българци, приложили най-вярна тактика към патриотите, разсипващи се от думи и обещания. Това е тактиката на неотложното гарение, незабавното действие, безспорното за всички съучастие. Благодарение именно на дълбоко психологическо проникновение в

българските съотношения на думите и делата, обещанията и техните покрития габровският възрожденец е постигнал толкова много като побудител и организатор на дарения.

Вглеждайки се винаги най-внимателно сред дарителите, които въпреки всичко се увеличават, Априлов още в началото забелязва: "Но за съжаление трябва да се признае, че в България не всички, които стигат до втората и третата степен на високите санове, изпитват благотворителни чувства". Тази мисъл най-често води към сатирични интонации, но интересното е, че се търсят и други посоки. Ето един характерен пример: "Макар, както се каза, заможни хора да не пожертвуха нищо в полза на учебното заведение, с влиянието си сред народа те го подтикваха към съдействие, към безплатно превозване на пясък, камъни, гървета и други материали и към безплатен труд, с което бе построено училищното здание; ние почитаме и това като нещо полезно: не е необходимо да разчитаме само на кесията им".

Забелязаната от основателя на Габровското училище отдалеченост между сановността и дарителството насочва погледа към други примери. За своя най-близък съратник Николай Ст. Палаузов Априлов пише: "Макар и обременен с многочислено семейство, той се задължи да пожертвува... еднаква с мене сума, т.е. по две хиляди лева годишно за издръжката на обществено училище в Габрово". Исторически утвърдилото се съседство на имената Априлов и Палаузов най-естествено подсеща на какви хора винаги може да се разчита, вместо да се хаби прекомерно енергия за обръщания към най-богатите.

Дейността на благодетели като Априлов и Палаузов и критиката в "Денница" срещу натрупването на средства, които не служат за нищо, будят много мисли. И сега се умножават благотворителните фондове, а липсва достатъчно дейна инициатива и настойчивост за организиране на ефективна дейност. Има нещо много тревожно в редица предпочитани посоки за лични и обществени капиталовложения.

Средства, но и деловитост

Какво ли би казал Априлов за много употребявания термин "неусвоени фондове"? Нали затова тъкмо е написана "Денница" - за да се види, че организираното събиране на средства е само началото на дарителството, начинанието, работата; че тя е невъзможна без инициатива, деловитост, настойчивост, темпо, че за каквото и да се отваря дума, вече трябва да има нещо на мегдана, щогоде за пред хора? Инициатива, предприемчивост, деловитост. Априлов сега ни помага да ги виждаме в пълнокръвния им смисъл, а не като някакви механични лостове.

През последните десетилетия възприемането на Априловия дарителски пример и на възрожденското спомоществователство изобщо са все по-необходими. Разрухата във всички области на обществените и личния живот пропълзва и към духовните сфери. Тъкмо в такива кризисни години съпротивата на най-важните човешки устои се засилва с всяко увеличение на натиска върху тях. Страни, които имат примера и делото на Априлов, могат щедро да даряват своя опит във всички посоки, където например образованието се изтласква извън приоритетите.

А П Р О П О

„Култура“ по време на глад

Или как Столичната община пилее парите на данъкоплатците в днешното бездуховно време

Боян АНГЕЛОВ

Това заглавие може да бъде заменено и с „Пир по време на чума“ или с „Глад и зрелища“, ала ще стане реч за културни проекти и не е лошо да има поне една дума, насочваща към темата. А думата ни е за поредната (и единствена през настоящата 2012 година) програма „Култура“ на Столичната община. Сигурно някой веднага би възразил защо оспорваме нещо наистина благородно и необходимо за столичани в това наше бездуховно време. И няма да бъде далеч от истината, ако нейно величество Правдата (търсена още от Пишурката и несрещната до ден днешен) не беше толкова относителна. А относителността на истинността е сигурен метод между добри и нужни културни проекти да се прокарават недомислия, понякога достигащи до откровен цинизъм.

Надникнем ли в сайта на Столичната община, ще видим одобрените и навярно вече усвоени финансови средства за подпомагане на културата. И какво виждаме! За „Туго Бразил европейски фестивал“ са отишли 12 000 лв. Още 7000 лв. - за късната емисия на „София Поетики“. Колко ли са дадени за ранната му емисия - остава да гадаем. Ала това не е всичко, както често повтарят от позната реклама. За „Открит урок по рок“ (предполагам в някоя столична градинка за няколко часа) са заминали още 7800 лв.

Учудването ми не спира дотук, а се усилва от щедро раздаване на народни пари в раздел „Произведения на аудиовизуалните изкуства“. Частно студио се е сдобило с цели 18 000 лв. за „Пет минути София“ (каквото и да значи това, но все пак е за не повече от 5 минути!). Други пък срещу 22 000 лв. преследват „Духовите в старите къщи на София“. И още 22 000 народни левчета са усвоени за „Музикантите от Филиповци“ (нямам нищо против самите музиканти!).

След този раздел следва друг - „Визуални изкуства“, където частна фондация е спечелила проект

за изложба „Българско изобразително изкуство на XX век“, сякаш не съществува Национална художествена галерия, чиято най-важна задача е да съхранява и показва най-значимите творби на родното изобразително изкуство, включително и от XX век.

За раздел „Литература“ са отделени най-малко по обем средства и е похвално, че са подкрепени няколко сериозни периодични издания, които стимулират модерния светоглед на български литера-

РИСУНКА АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

турни творци. Но и тук не липсват проекти с хумористичен привкус, като „Поет си търси костюм“ за 1000 лв. (предполагам в тях не влиза цената на костюма, защото проектът би трябвало да се нарича „Поет си купи костюм“). Дадени са и 1500 лв. за „Нещо като книга“, а „Българската нова вълна“ е „завлякла“ други 2000 лв.

Отпуснати са и 3000 лв. за пътуване неизвестен брой лица до Китай във връзка с кандидатурата на София за „Европейска столица на културата 2019“. И тук естествено е да помислим: „Нерде Ямбол - нерде Стамбул!“, а да възкликнем - „Нерде Брюксел - нерде Пекин!“ Явно на някои общински културтрежери им е омръзнало прелитането до европейските столици и са решили да сменят посоката, отскачайки до Китай, сякаш София ще се кандидатира за „Азиатска столица на културата“. А кой знае - може и за такъв приз да сме кандидати. Разстоянието до Босфора е само няколко стотин километра.

Анонимната комисия от културспециове, определила печелившите проекти, е раздала с щедър жест и 4000 лв. за „хартиени кукли“, а новосъздадена фондация е обогатена с нескромната сума от 30 000 лв. за „Съвременна градска археология“. На такъв фразеологичен абсурд би завидял и покойният Йонен Йонеско, защото естествена логика води до умозаключението, че на тези фондационни „археолози авангардисти“ ще са нужни не повече от дузина клошари, които да издирват срещу скромно възнаграждение в кофите за смет, междублочните

пространства и необитаемите сгради „артефакти“ от обзирното минало: непотребен телевизор „Опера“, неработещ транзитистор „Веф“, останки от прахосмукачка „Чайка“, заден калник от „ЗАЗ“, волан на „Трабант“ и пр., и пр....

Сигурно размерът на споменатите парични средства е несравним с обема на гигантското грабене и разграбване на държава и народ български, но стотината хиляди левчета биха помогнали на стотина крайно бедни софийски семейства да оцелеят през настъпващата студена зима.

От историята знаем, че в древния Рим властниците са управлявали плебса с хляб и зрелища. Днешните властимащи са щедри само откъм зрелища, но и те са заплатени с нашите пари - от непосилни данъци и такси и от абсурдни глоби, събирани с цинично високомерие.

А Н О Н С

„София Бард-фест на авторската песен - 2012“

Георги ДРАМБОЗОВ

Това определение „бард“ вече е добило достатъчно гражданственост и думата не звучи непонятно за грамотния българин. Защото олицетворява, според келтската си етимология: Фигурата на епическия поет!... Ненаправно и Байрон, и Пушкин скромно са назовавали себе си „бардове“. Ненаправно и бардовското движение в България стана (от втората половина на 60-те години на миналия век) неотделима част от „живата култура“ на съвременното общество...

За мен като поет, „бардовско“ и „театрално“, ако не са синоними, поне са в едно поле на изява за таланта. Бардовското носи традицията на трубадуриите от Западна Европа, на кобзарите

Най-после и столицата става място за изява на родните поети с китара

от Украйна, на народните певци от България, то не само се родее с театралното, а е в неразривна връзка с Н.В.Поезията.

Някои несъмнено си спомнят за БГ-вариантите: ПОКИ или „поети с китара“, за движението „Ален мак“ и колкото да са натоварени с „класов подход“, тези социални изяви на младите хора от близкото „тоталитарно“ минало носеха по нещичко от „почерка“ на Боб Дилън или Джон Ленън, на Окуджава или Висоцки, на Жак Брел или Жорж Брасенс...

Българската „бардкултура“ премина в по-голямата си част през „мегдана“, за да намери най-после своите по-трайни „убежища“ в Ловеч, Харманли, Несебър или в София... Да, чак най-накрая - и в столицата!... Рисковано би прозвучал и всеки опит

да се изброят имената на онези, които като първопроходци поставиха начало в популяризирането на бардовската песен у нас. Примерно от времето на „Ален мак“: Петър Парижков, Димитър Христов, Михаил Белчев, Николай Текелиев и др. Или от времето след „нежната революция“: Гриша Трифонов, Асен Масларски, Слави-мир Генчев, Светослав Георгиев, Ивайло Диманов, Владимир Левков, Светлана Йонкова, Геновева Цанева, Иван Ненков, Красимир Първа-

нов...

Най-сетне утре в камерната зала на народно читалище „Св. Кирил и Методий“ в кв. „Красна поляна“ в сто-

лицата тръгва „СОФИЯ: БАРД-ФЕСТИВАЛ НА АВТОРСКАТА ПЕСЕН - 2012“. Идеята за това културно събитие е на директора на този фестивал Томи Йовчев и на поета-бард Димитър Христов, който е директор на Българския културен център в Скопие, Македония. Целта е през следващите години фестивалът да прерасне в национална и международна изява, която провокира още повече личната творческа нагласа за поезия и музика у бардовете.

Афиширам този замисъл, да не му мине котка път, с единствената надежда, че той ще срещне и подкрепата на Столичната община, на районната администрация, на обществеността и най-вече на творците, които са част от съвременната „бардкултура“ и в столицата, и в страната.

РЕДАКТОР
БОРИС ДАНКОВ

Нови картини на Георги Липовански

Живописна изложба на Георги Липовански представя столичната галерия "Арте" на ул. "Г.С. Раковски" 183 А. Завършил е Художествената академия, специалност графичен дизайн при проф. Александър Поплилов. Бил е директор на Националната галерия за чуждестранно изкуство и заместник-министър на културата (1997). Работил е в областите графичен дизайн, пространствен дизайн, илюстрация, стенопис, живопис. Има над 200 участия в групови и индивидуални изложби (приложна графика, приложни изкуства, оформление на книгата, карикатура) в България и чужбина. Носител е на награ-

ди от Куба, СССР, Италия, Белгия. Георги Липовански е удостоен с наградата на Со-

фия "Изобразителни изкуства" за 2009 г. за изложбата му в галерия "Арте".

Стари приятели подредиха изложба

Пластики, живопис и абстракции показва галерия „България“

Изложбата ще продължи до 3 декември в партер и мраморно фойе на зала "България" при Концертен комплекс "България".

Валентин Топалов е роден на 10.02.1949 г. в Перник. Завършва Художествената академия в София, специалност резба. Има много участия в национални и международни художествени изложби. Автор е на над 40 самостоятелни живописни изложби в България и чужбина. Негови произведения са притежание на Националната художествена галерия и общински галерии в страната и зад граница.

Юри Буков е роден на 7.03.1947 г. в Плевен. Завършва Художествената академия в класа на Ненко Балкански. От 1976 г. е художник на свободна практика. Участвал е в международни пленери в Полша и Германия. Има над 10 самостоятелни изложби. През 1981 г. прави самостоятелна изложба с голям успех на ул. "Г. Раковски" 125. През 1997-а осъществява юбилейна изложба - избран е за художник на годината.

Илия Иванов е роден на 28.05.1948 г. в с. Горски Горен Тръмбеш, Велико Търново. Завършва Националната художествена академия, специалност

скулптура. Редовно участва в годишните изложби за скулптура, както и в колективни изложби в Германия, Русия, Италия, Австрия. Иванов има над 15 самостоятелни експозиции в страната и чужбина.

Изложбата "Три погледа и едно старо приятелство" обхваща творби на Илия Иванов (пластики), Валентин Топалов (абстракции) и Юри Буков (фигурални композиции).

Съвременна монументална скулптура

"Паметници на съвременното" е визуално изследване на съвременната монументална скулптура. Изложбата се опитва да покаже развитието на вкуса и паметниците в България като огледало на самия културен, икономически и обществен климат през последните 22 г. Тя има експериментален, псевдонаучен и посттеоретичен профил. Проектът е на Андрей Вrabчев, екип с Теодора Вълчева, Теодора Константинова и Иово Панчев. Дизайн и реализация - Мариян Дзин и Андрей Вrabчев.

Проектът цели поставянето на съвременната монументална скулптура в центъра на дебати за паметта, нейното конструиране и подкрепа, нейното управление чрез образи и форми. Авторското изследване

"Паметници на съвременното" е колаж от текстове и образи - ракурси към темата и нейните потенциални продължения.

В него попадат както емблематични и централни софийски скулптури, така и по-малко известни пластични форми на паметта, произведени и инсталирани из цялата страна.

Този сбор е представен в галерията като актуална картина на съвременната монументална скулптура, но и като основа, върху която могат да се надградят гледници и перспективи. Изложбата, която продължава до 18 декември, е част от предварителната програма на фестивала за изкуство в публичното пространство "Западен парк", който се реализира по инициатива на фондация "Credo Bonum".

Страницата подготви
Надежда УШЕВА

Бруно Шулц в покрайнините на времето

Изложбата "Бруно Шулц в покрайнините на времето" може да се види до 7 декември в Полския институт на ул. "Веслец" 12.

При откриването бе изложено специално докараното копие на единствената маслена картина на писателя "Среща. Еврейски младеж и две жени на градска уличка", 1920 г.

Изложбата, включваща 27 табла, разказва за живота и изкуството на полския творец

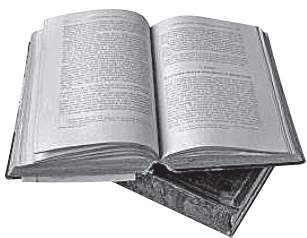
Бруно Шулц, представя откъси от най-известните му творби - "Канелените магазини" и "Санаториум "Клепсида", цитати от кореспонденцията му с изтъкнати личности в полската култура, снимки от родния му Дрохобич и репродукции на рисунките му.

Бруно Шулц (1892-1942) е полски писател, художник, автор на рисунки, график, роден в семейството на полонизирани евреи. Запазеното литературно наследство на Шулц е оригинално, а ценители на неговата проза са били Бохумил Храбал, Милан Кундера, Джон Ъпдайк.

"Среща" - първата маслена композиция на Шулц, е открита едва през 1992 г. Картината е позната със заглавие, дадено ѝ по време на експертизата, авторът рядко е озаглавявал своите работи. Темата е актуална в творчеството на Шулц - отношенията между мъже и жени.

Лавица

“БЕЗОТЕЧЕСТВЕНИК. Бог да те поживи, доктор Кеворкян” от Кърт Вонегът събира две творби на майстора на американската изясна словесност (издание на “Бард”). “Безотечественик” е писана върху примери с Марк Твен, Исус Христос, Ейбрахам Линкълн и един лекар светец на име Игнац Земелвайс, когото Вонегът носи дълбоко в мислите си. Съдържа много илюстрации от самия писател и е съкровено, нежно послание на един човек към сънародниците му. В “Бог да те поживи, доктор Кеворкян” Вонегът непрекъснато снове като на шега между живите и мъртвите. Вживява се в ролята на разследващ журналист от обществено радио и взема интервюта от хора като сър Исак Нютон, Юджин Дебс, Джон Браун, Адолф Хитлер, Уилям Шекспир, Килгор Траут и други.

“ПРОЧЕТЕНО В ОЧИТЕ ТИ” от Иовица Ачин излиза с марката на “Ерго”. Ачин е най-автентичният мистификатор в съвременната сръбска проза. Той разширява границите на европейските разказвачески традиции, въвежда ни в теми, познати от творчеството на Кафка, където гротеската и абсурдът прикриват стъписването на съвременния човек пред неизвестността на смъртта, от която единствено спасение е фантазията. Ачин настоява за ролята на преписвач, копиращ петната, следите от реалния живот, както и белите по тялото на самия творец, изложил се смело на житейските предизвикателства и поражения, но и на риска да остане неразбран, осмян, обруган от читателя - свидетел на неговите експерименти.

“СВЕЩЕНИЙТ МЕЧ” от Скот Мариани е определен като експлозивен трилър от един истински майстор в жанра. Бен Хоуп се завръща в Англия за откриването на концертна зала в Лангтън хол - музикалната академия, създадена от покойната му съпруга. Там бившият майор от британските специални части се среща с преподавателя Саймън Аръндел и жена му Микаела, стари приятели от студентските години. Бен усеща, че нещо тревожи свещеника и скоро разбира за тайния му изследователски проект, свързан с мистериозен свещен меч. Преди обаче да успее да научи повече, Саймън и Микаела загиват в автомобилна катастрофа. Тогава Бен разкрива тайни, способни да разклатят основите на християнския свят. Издава “Обсидиан”.

“ДА ЧУЕШ РИТЬМА НА СЪРЦЕТО” от Ян-Филип Зендкер издава “Хермес”. Влиятелният адвокат Тин Уин изчезва безследно от Ню Йорк само ден след дипломирането на дъщеря си Джулия. Причините за мистериозното му изчезване се крият в първите 20 години от живота му. Роден и израснал в Бирма, той пристига в Америка със студентска виза, но така и не успява да се приобщи към новата среда. След дълга връзка Тин Уин се жени за красивата Джулит, но ѝ признава, че не би могъл да я обича истински заради миналото си. Минават 4 години и близките му се примиряват с неизвестността. Но когато Джулия открива любовно писмо от баща си до загадъчната Ми Ми в Бирма, е заинтригувана и тръгва за екзотичната страна.

Неделник

Да опазим българската родова памет

Новото изследване за най-големия златаришки род е много актуална и респектираща книга

Продрум ДИМОВ

Такова е горещото послание към нашите съвременници, което отправят авторите на най-новото и внушително изследване “Родът на Радославовци от Златарица” - Василка и Стефан Капарашеви. Това е един огромен, изключително родолюбив труд, сътворяван в продължение на повече от 30 години, съдържащ неоценим документален, мемоарен и снимков материал.

Намирам тази книга за много актуална и респектираща за опасното ни съвремие, което може да се каже дори целенасочено и недопустимо ни отродява от българщината, от изконните ни национални нравствени и духовни ценности, добродетели и традиции. Това още повече издига значимостта на изданието, с което ни удостои наскоро издателство “ИВИС” - Велико Търново.

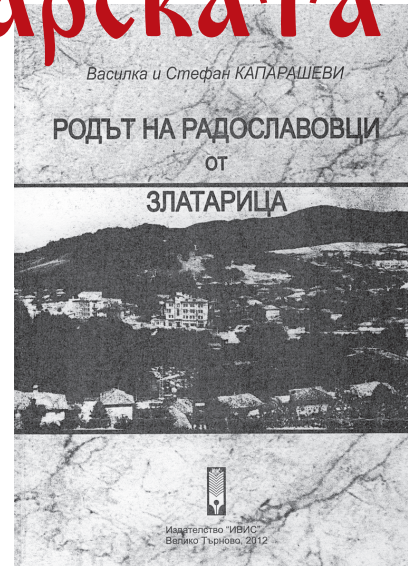
Прави чест на Василка и Стефан Капарашеви, че не са жалили сили и енергия и с възрожденски пиетет са успели да се докоснат в упоритата си изследователска работа чак до тъмните дълбини в средата на XVIII век. А това е наистина една много трудна и почти невъзможна за реализация задача в отсъствието на каквато и да е архивна и документална информация, погребана

безвъзвратно от безпощадните ветрове на историята.

Но понякога и безмълвието на историческия мрак проговаря пред неудържимия огън в гърдите. Дватамата дръзновени изследователи са успели да проучат цели осем поколения потомци на Марин Радков - основоположник на този забележителен златаришки род. Включили са в родословното дърво потомците както по мъжка, така и по женска линия, което е затруднило неимоверно много техните безотказни благородни намерения. Става дума за 1425 имена, заселени завинаги за поколенията в Радославовото родословно дърво, дълбоко вкоренено в миналото и устремено с многобройните си клонове в бъдещето.

Историята на този най-голям златаришки род е привличала вниманието и на други родоизследователи, но този, четвърти поред, опит се оказва наистина най-задълбочен и многообхватен. Впечатляват приложените многобройни схеми и таблици, които изумяват с неизвестни никому детайли и подробности за стотици потомци на рода.

Обект на заслужено внимание в книгата е и обстоятелственият анализ на информацията, която носят поместените схеми и таблици, хвърлящи обилна светлина върху родовия генезис. Изданието придобива осо-

бена колоритна стойност и с присъствието в него на списъци на дълголетниците, на учителите, градинарите, работили в чужбина, и, разбира се, на най-известните и именити представители на Радославовия род. А за последните са дадени и подробни биографични данни, което е едно от големите достойнства на заглавието. По страниците му оживяват интересни неща и факти от житейския път на малко известните или непознати Кера Радославова, на професорите Александър Атанасов, Никола Николов, Тодор Нешков, доцентите Антоанета Абаджиева, Иван Иванов, на поредица от лекари, учители, инженери и други съзидатели на духовния и материален облик на отечеството ни.

В това интересно многолюдие от популярни и недостатъчно известни имена се открояват и някои емблематични фигури от българската политическа и културна история.

Кинокласика

„Монтажът” на Сергей Айзенщайн излиза на български в пълен виг

Един от колосите на киното, едно от най-значимите имена в изкуството, един от най-големите патриарси на теоретичната мисъл - това е великият и гениален Сергей Айзенщайн, който с епохалния си труд “Монтажът” (ИК “Изток-Запад”) променя света.

Името на Сергей Айзенщайн се свързва с едни от основополагащите произведения от областта на визуалните изкуства. Съветският кинематографист и кинеторетик е едно от най-значимите културни явления не само заради изключителните му режисьорски шедеври, попадащи в жанровете на историческите епоси и политическата пропаганда, но и заради блестящата му аналитична мисъл. Айзенщайн е човек, изпреварил своето време, който повлиява силно на ранните кинотворци заради иновативния си начин на монтаж и чрез написаните от него теоретични трудове, а наред с целулоидните си творби, филмовият майстор остава в историята и заради несравнимите си публицистични изследвания, сред които е и “Монтажът”.

Айзенщайн има редица заслуги за кинематографа. Първата от тях се случва през 1922 г. - тогава той пръв използва термина монтаж, употребяван и до днес както в практика-

та, така и в теорията. 15 години по-късно анализът напуска границите на екрана - за Айзенщайн монтажът е основно градивно

средство на всяко истинско произведение на изкуството. Човек с изключителна ерудиция, с познания в най-различни области, не случайно е бил наричан Леонардо да Винчи на киното, той привежда многобройни примери - от архитектурата, скулптурата, живописата, музиката, поезията, белетристиката, театъра... и установява: принципите на творчеството са навсякъде еднакви, а истинският монтаж се разгръща във възприемащото съзнание.

През 1938 г. Айзенщайн работи над първия

си звуков филм - “Александър Невски”, заради което “Монтажът” остава незавършен. След години от архива са извадени отделни страници, даже цели глави. Едва през 2000 г. пълният труд се появява на бял свят, а книгата, която сега излиза в България в превод на проф. Владимир Игнатовски, е първото цялостно издание на “Монтажът” извън родината на автора. Книгата е обемно, богато илюстрирано и внушително издание, чието художествено оформление е дело на художника Петър Станимиров, отбелязва Емилия Николова от “Изток-Запад”.

Студентите на Райна Кабаиванска с главни роли във „Вертер“

Първите спектакли се играят на 7, 8, 9 и 11 декември в Националната опера и балет

След блестящото представяне на стипендиантите на Райна Кабаиванска в осем спектакъла на операта „Бохеми“ в Софийската опера и балет през 2010 и 2011 г. и в Театро комунале „Лучано Павароти“ в Модена, Италия, през 2012 г., за които ДУМА писа, в края на тази година те ще се представят в операта „Вертер“ на Жул Масне на 7, 8, 9 и 11 декември в Националната опера и балет, научи ДУМА от Веселина Василева. Инициативата е партньорство между Софийската национална опера, театър „Моне“ в Брюксел, Нов български университет и Френския културен институт. Участието на студентите на Райна Кабаиванска е в рамките на проект, по който именитото сопрано представя студенти от своята школа на световните оперни сцени. Мениджър на проекта е Георги Текев, изпълнителен директор на НБУ и продуцент на майсторските класове на Райна Кабаиванска в България. По покана на президента на Република България майсторският клас на Райна Кабаиванска в Нов български университет ще бъде включен в Стратегията на България до 2020 г. за развитие на културата. От следващата година президентът ще бъде патрон на майсторския клас.

Диригент на „Вертер“ ще бъде Джузепе Сабатини (Италия), режисьор е Ги Йостен (Белгия), сценограф - Йоханес Лиакер (Белгия). Костюмите са моделирани от Жорж Жара (Чили), а художественото осветление е дело на Дейвид Кънингам (Шотландия).

В ролята на Вертер ще се представя тенорът Алдо Капуто (Италия), сту-

СНИМКА ВИКТОР ВИКТОРОВ

дент на Райна Кабаиванска, който през 2001 г. дебютира в „Севилския бръснар“ на Росини в театъра в Лече. В ролята на Шарлота българската публика ще види стипендиантката за 2004 и 2006 г. на фонд „Райна Кабаиванска“ - мецосопраното Вероника Симеони (Италия), носителка на множество престижни международни награди от конкурси. В ролята на Алберт ще се превъплъти най-младият студент на Райна Кабаиванска - баритонът Антон Марков (България), който завършва оперно пеене в Нов български университет. През 2012 г. участва в майсторския клас на Райна Кабаиванска и печели стипендия от фонд „Райна Кабаиванска“ в НБУ и фондация „Аме-

рика за България“ за едногодишно обучение при оперната прима в Италия. Стипендиантката на фонд „Райна Кабаиванска“ за 2012 г. - сопраното Елиза Мафи (Италия) ще изпълни ролята на Софи. Елиза Мафи участва в майсторски класове на Райна Кабаиванска в Сардзана и в НБУ. Финалистка е в няколко конкурса.

В централните роли ще видим и много наши талантливи изпълнители - Георги Султанов (Вертер), Атанас Младенов (Алберт), Димитър Станчев (Съдията), Красимир Динев (Шмид), Кръстан Кръстанов и Александър Георгиев (Йохан), Александър Георгиев и Красимир Кожухаров (Брюлман), Олга Михайлова-Динова и Цвета Сарамбелиева

(Шарлот), Милена Гюрова (Софи), Антония Иванова (Кетхен), научи ДУМА от Галина Минчева.

Премиерата на „Вертер“ се е състояла през 1892 г. в Императорската опера във Виена при огромен успех и оказани кралски почести. А на следващата година романтичната постановка очарова и парижани. По повод на тази творба Клод Дебюси е отбелязал проницателно: „Никога г-н Масне не е показал толкова добре, както във „Вертер“, обаятелните качества на дарованието си, превърнало го в музикален историк на женската душа“ (1903 г.).

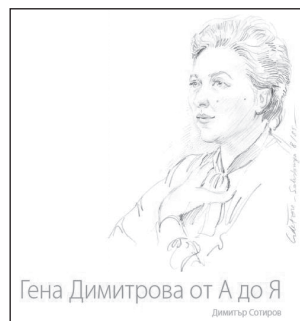
Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Хосе Карерас ще бъде гост на премиерата на книга за Гена Димитрова

Световноизвестният испански тенор Хосе Карерас ще уважи като почетен гост премиерата на книгата на журналиста Димитър Сотиров „Гена Димитрова от А до Я“ на 9 декември от 13 ч. в залата на Софийската опера, научи ДУМА от Галина Минчева. Карерас е познавал отблизо голямото българско драматично сопрано и ще разкаже

лични спомени за приятелството си с нея, започнало през 70-те години на XX век и продължило до смъртта ѝ през 2005 г. Водеща на представянето на „Гена Димитрова от А до Я“ ще бъде проф. Боянка Арnaudова. Откъси от книгата ще прочете актрисата Виолета Гиндева. Ученици на Гена Димитрова ще изпълнят арии от опери.

Книгата „Гена Димитрова от А до Я“ е първото сериозно проучване на личния архив на прочутата прима, който включва рецензии, интервюта, писма, програми и плакати, аудио- и видеозаписи от участия по сцени в цял свят в продължение на 35 години. Авторът, познат от радиоефира и от телевизионния екран, е осъществил и десетки лични ин-

Гена Димитрова от А до Я
Димитър Сотиров

тервюта с приятели, близки, колеги и познати на изпълнителката и е проучил архивите на световни оперни театри като „Ла Скала“, „Метрополитън“ и „Реджо ди Парма“. Повече от 30 са приятелите и колегите на Гена Димитрова, споделили лични спомени за нея - Хосе Карерас, Пласидо Доминго, Никола Мартинучи, Мирела Френи, Анна Томова-Синтова, Никола Гюзелев, Райна Кабаиванска, Веселина Кацарова, Александра Пендачанска, Стефка Евстатијева, Франческа Патане, Роберто Скандиуци, Наоко Мацуи. Освен припомнянето на впечатляващите ѝ постижения на сцената, читателите на книгата ще останат приятно изненадани да научат неизвестни подробности за живота на сопраното. Изданието е богато илюстрирано с над 350 графични и снимкови изображения.

Китарно дуо Недялков-Койчев с виртуозни импровизации в „Студио 5“

Китарното дуо Цветан Недялков и Веселин Койчев за първи път в „Студио 5“ ще ни омагьосат с еkleктичната си програма от звуци на 4 декември от 22 ч. Двамата бяха на „Аполония“ тази година, а сега и в София ще имаме възможност да чуем репертоара им - и не се и съмняваме, че ще ни грабне от първата до последната минута. И двамата са ни добре познати като виртуозни музиканти, а сега имаме възможността да ги чуем в нова светлина. В програмата са включени както авторски пиеси, така и творби на Астор Пиацоло, Пако де Лусия, Ал ди Меола, Чък Кърия, Майлс Дейвис, Джеръм Керн и много други. А общото между тях е не само майсторството, с което ще се изпълнят, а и импровизационният елемент, който винаги присъства при дуото Недялков-Койчев, отбелязва Александра Димитрова.

Билетите са по 10 лв. и може да се купят онлайн чрез www.eventim.bg, www.ticketstream.bg и www.ticketplus.bg или в „Студио 5“ преди началото на събитието.

Гена Димитрова в ролята на Джуизелда и Хосе Карерас - Оронте, в „Ломбардци“ от Верди на сцената на „Ла Скала“, 1984 г.

Преди звикателство за престъпление

„Копой” от Антъни Шафър в Театър 199 е изкусително интелигентна игра на криеница

Да се напише перфектна криминална пиеса е почти толкова трудно, колкото и да се извърши идеално престъпление. Или поне така се говори в театралния свят след изключителния успех на „Капан за мишки” на крими кралицата Агата Кристи, но и след световния успех, който трае вече повече от четиридесет години, на пиесата на Антъни Шафър „Копой”.

Сега тази привидно абсурдна плетеница, в която е скрита безмилостно логична нишка, се представя на сцената на Театър 199 от режисьора Калин Ангелов и актьорите Атанас Атанасов и Мартин Каров. Дали когато си слагаме маска имаме съзнанието, че играем, че се прикриваме? Или това е рефлекс, който ни кара да забравим, че се преструваме? Дали когато лицемерно отстояваме ценности, си даваме сметка, че лъжем себе си, че участваме във фарс, който сами си организираме? Попадаме ли в капана на собствените си заблуди? Илюзия ли е вярата в справедливостта, в достойнството, в Бога?, се пита режисьорът, изправен пред предизвикателството на тази интелигентно замислена и написана изкусителна за ума и логиката история. Изкушението да бъдеш друг, да надскочиш способностите си, да се пребориш, да си победител... Какъв е залогът? Какво печели победителят? Какво губи победеният? В един двубой до смърт, в едно съревнование на границите на възможното, в една битка за надмощие над съперника на всяка цена, основният играч е наблюдателят, „отсъстващият”, този, който е причина за борбата, добавя той и оставя зрителя да проследи и разплете загатките, скрити в мрачния и комичен лабиринт на историята за един автор на криминални романи и неговия странен посетител.

Действието се развива в имението на Андрю Уайк, богат автор на криминални романи с ексцентричен вкус, който е посетен от младия Майло Тиндъл - актьор или може би шофьор

Атанас Атанасов и Мартин Каров в „Копой” от Антъни Шафър на сцената на Театър 199

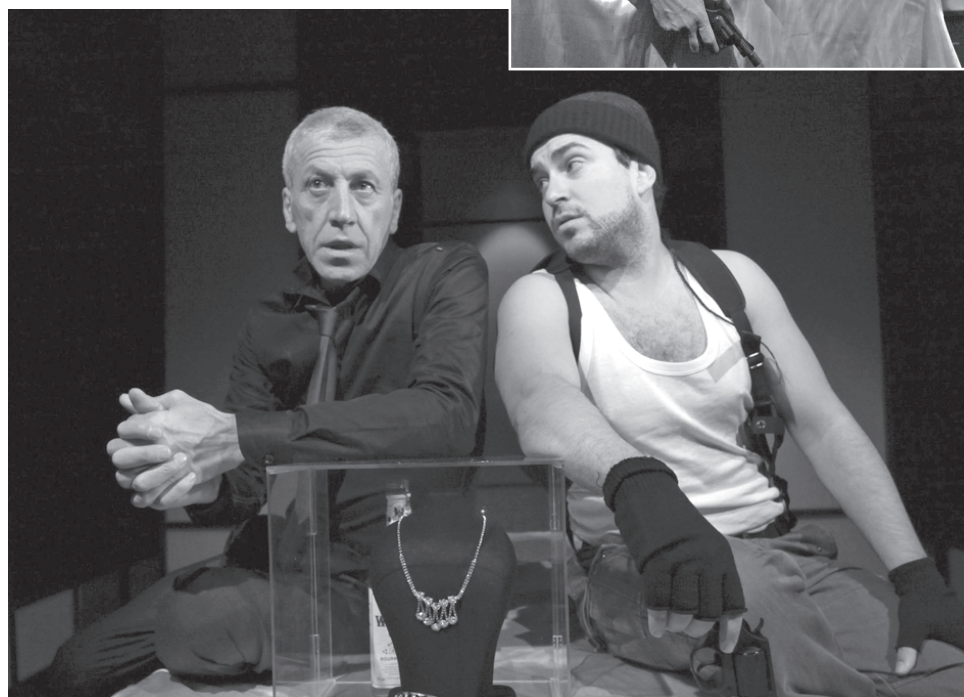
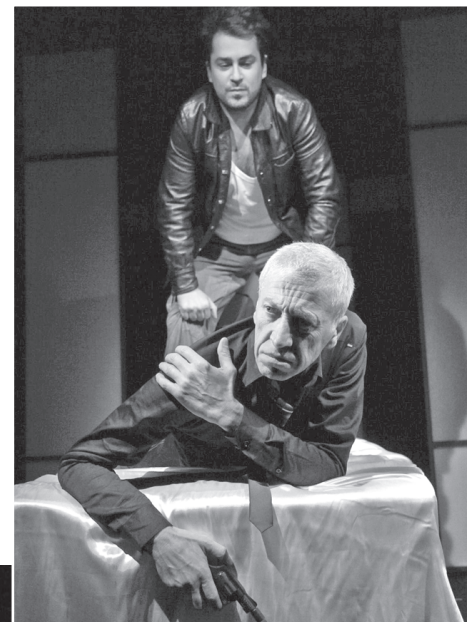
на такси, а може би фризьор, или пък нито едно от двете? Така играта започва, но каква всъщност е тя? Игра на котка и мишка или игра на шах? Кой каква роля играе? Кой движи фигурите, кой е пионката? Какви са правилата, каква е целта? Има ли замесена фатална жена? Има ли грабеж? И естествено - има ли убийство? До края на представлението въпросите се множат, а отговорите (доколкото изобщо ги има) стават все по-малко и по-неясни. Но нали в това е ценността на едно криминале - никой никога не е това, което изглежда и нищо не е толкова просто, че да можеш с лекота да кажеш: „Елементарно, Уотсън!”

За напрегната игра на ума и постоянното напрежение главните виновници са актьорите Атанас Атанасов в ролята на писателя и Мартин Каров в ролята на посетителя, които предизвикват и поддържат съспенса умело и с финес. А финалът, разбира се, е повече от неочакван.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Въпроси в тъмното - Атанас Атанасов в сцена от спектакъла

за да се убедят, че са щастливи, други - за да търсят алтернатива, а трети просто са изгубили всяка надежда или иначе казано, всички сме сами на света и единствената разлика е, че някои го знаят, а други не. Но всеки запълва празнотите, както може и най-често го прави със стари или нови заблуди. А съветите, които докторът им дава, са всичко друго, но не и онези, които са очаквали да чуят или може би онези, които ще ги вълнат в нови илюзии и нови самоти. В тази странна игра на желания и заблуди са замесени актьорите Владимир Пенев, Жорета Николова, Марин Янев, Цветан Алексиев, Александра Василева и Илиана Коджабашева. Сценографията е на Венелин Шурелов, художничка на костюмите е Елица Георгиева, композиторът Асен Аврамов е написал музиката за представлението.

ПРЕМИЕРИ

Всички сме сами на света

Най-новата премиера на камерната сцена на Народния театър „Иван Вазов” е черният психотрилер на Елена Алексиева „Терапевтът”. Заинтригуван от историята за възпитателя на кучета и кучешки психотерапевт д-р Мърт и неговите пациенти и техните собственици, режисьорът Крис Шарков всъщност подхваща едно изследване на проблемите и страховете, на илюзиите и надеждите на съвременните хора, скрито разтърсвани от травми от детството, самота, страх от обвързване, невъзмож-

ност за общуване. И ако сюжетът за тънкия и безпощаден манипулатор д-р Мърт, който тласкан от неосъзната жестокост и съмнителен хуманизъм, вместо да лекува кучетата, умело си играе или може би подиграва със стопаните на своите пациенти, е интересно заплетен, то поредицата от изреждащи се образи на всякакви странни съвременни типове всъщност е важният акцент в този паноптикум. Защото всеки от тях се е заблудил някъде по пътя си, без дори да усети. Някои идват при д-р Мърт,

Илиана Коджабашева и Владимир Пенев в сцена от спектакъла

Александра Василева и Цветан Алексиев в сцена от спектакъла

Заклучение с един щур, дователен мъж

приключил сюжета, каталасал от работа, глта баничката, за да събере сили, преди да започнат ужасните терзания при завършването на всеки филм: ето, всичко е безобразно, всичко е прецакано, всичко е съсипано. Но има спасение, спасението е в монтажа!

Началото отива в края, средата е окълцана, разместени са сцени, главният герой навежда глава, второстепенните герои се оперват и вече гледат дръзко... Води се борба за оцеляване, филмът трябва да оцелее и точно монтажът, както казва Уди, се превръща в отчаяното ръкомахане на давец се човек.

После разбира, че терзанията са били напразни - филмът е успех, публиката се залива от смях, неговите герои се справят със съмненията си, той ги подтиква с шеги да покажат характер.

Нещо повече - заснетото бива обявено за образец на авторското кино, не забравяйте, че Уди често е и сценарист, и режисьор, и изпълнител на главната роля. Следват възторжени отзиви, похвали от критиците, награди. 136 на брой!

80 процента от успеха в живота е в показността - това е една от максимите на Уди. И както избягва шумотевицата при награждаването на "Полунощ в Париж", така Негова милост пропуска преди това да получи 4 "Оскар"-а за "Ани Хол"! Точно по същото време свири със

приключение, вдъхновение - жените са насреща, макар че не се застоява дълго при нито една. Последната е Сун И, осиновена дъщеря на бившата му жена Мия Фароу. Само 40 години(!) по-млада от Уди, тя и в момента върви под неговия чадър. При това двамата устояха на дивия гняв на Мия Фароу и на обвиненията в педофилия, разврат и перверзия. След което Уди заключи дълбокомислено:

- Обмисляхме какво да правим: да отидем на Бахамските острови или да се разведем. В края на краищата решихме, че пътешествие на Бахамските острови е удоволствие само за две седмици, докато един хубав развод е удоволствие за цял живот!

Последните години Уди Алън е във вихъра на танца - едва завършил един филм и започва друг, снима като луд, обикаля Европа със свалена шапка - хем да събира пари за поредното си творение, хем да изрази възхищение пред величието на градове и държави. Поканите ваят една след друга, защото "Мачпойнт", заснет в Лондон, "Вики, Кристина, Барселона", "Полунощ в Париж", "На Рим с любов" предизвикват възхищение по цял свят. Как става това, защо, и той не знае:

- По мистериозни причини "Полунощ в Париж" се оказа най-гледаният ми филм от Швеция до Япония. А за мен не е по-гледаем филм от "Вики, Кри-

майсторлък.

Точно тук се самоиронизира:

- Има грешна представа за мен, че съм интелектуалец, защото нося очила и филмите ми губят пари. Иначе съм съвсем обикновен бачкатор (интервю във в. "Труд").

Колкото насън, толкова и наяве, герои, подобни на героите му от киното, населяват и неговите книги с разкази - "Ако импресионистите бяха зъболекари" и "Пълна анархия". На български вече има няколко подборки с негови разкази и фейлетони - едната в два тома.

И в тях - образи невъзможни, образи безумни, но симпатични. Като Великия пророк например, над който Уди Алън благо се присмива:

- А един Велик пророк се изправи в цял ръст, погледна с рентгенови очи в бъдещето и предсказа: "Догодина между две държави ще избухне война и едната от тях ще победи!"

Или парадоксалната история с източна мъдрост и философска тайнственост:

- Кажете-речи вече всички чудеса и всички стоки на света са китайски. А даже тези, които

С Пенелопе Круз и Скарлет Йохансон

не са китайски, и те са китайски...

Също изповедта на един самоубиец:

- Мила Една, вълненият костюм много ме боде, затова реших да сложа край на живота си. Постарай се синът ни редовно да прави утринна гимнастика...

Според Уди Алън баща му приличал на Фернандел, а майка му - на Граучо Маркс - двама велики комици. Ясно е на кого се е метнал Негова милост. Но сякаш, за да се уверят, че това наистина е така, двамата му родители се заседяват дълго на този свят: бащата Мартин Кьонигсберг живее 101 години, майката Нети Чери - 96.

Както се казва, съществуват всички предпоставки синът, макар вече във втора и трета младост, да се "упражнява" още дълго в кинаджийството - за всеобща радост, изумление и духовно угощение.

Затова - честит рожден ден на Уди Алън, здраве, водопад от фантазия и дано след признанието "Не съм толкова нормален, колкото изглеждам", излезе върху интелигентните глави на милионите си почитатели още много-много щури филми.

ПРОДАДЕ МИ ГО ДЯДО НА СМЪРТНИЯ СИ ОДЪР...

(Малко мъдрости на Уди Алън за живота, хората и други неща)

- Когато до родителите ми стигна слухът, че са ме отвлекли, те веднага дадоха стаята ми под наем.
- В Лос Анджелис вече не извозват сметта. Вместо това я преработват в телевизионно шоу.
- Когато слушам дълго Вагнер, ме обхваща желанието да превзема Полша.
- Вселената не е нищо друго освен блуждаеща идея на Божия ум - доста неприятна мисъл, особено ако току-що си направил първа вноска за къща.
- Гордея се с този прекрасен златен часовник с ланец. Продаде ми го дядо ми на смъртния си одър.
- Ако можеше Бог да ми даде ясен знак! Например голям депозит на мое име в швейцарска банка.
- Не стига, че няма Господ, но само опитайте да намерите водопроводчик през уикенда!
- Възпитан съм в еврейската традиция, която забранява да се жениш за нееврейка, да се бръснеш в събота вечер и в частност - да бръснеш жена нееврейка в събота вечер.
- Брокерът е човек, който прехвърля парите ви от акция в акция, докато те изчезнат.
- Е, на мен любимото ми число е "много".

Обича да свири джаз и да слуша джаз - така доставя удоволствие на другите, на себе си и си почива

състава си, прибира се в 2 през нощта, изключва телефона и си ляга. Едва на сутринта разбира новината от своя филмов агент...

Не съжالياва, понеже винаги смята, че е голям късметлия, защото може да свири на кларнет и точно това му е най-важната награда, това му е по-важно от Оскара. Обича да слуша джаз и да свири джаз - Джордж Гершуин, Коул Портер. Така си почива, прави си кефа и не мисли за нищо.

А нужни ли са му авантюра,

стина, Барселона" или "Ани Хол" (интервю във в. "Труд").

Критиците - такава им е работата - дават обяснение за неговата рецепта на успеха: сладки измишльотини + еврейски хумор + тънка психология + семейни драми + сексуални трепети + смахнати истории + криминални мистерии и загадки...

Ха, сега де! Иди го разбери, иди го направи да видим как ще стане, ако го няма Човекът-оркестър да забърка всичко много интелигентно и с голям

Със Сун И под един чадър

Сватбено шествие в Аржентина

разноските по сватбата са основно грижа на младите.

В някои райони на Бразилия съществува интересен обичай под името "Bumba-Meu-Boi", съгласно който младоженецът е длъжен да обявди буйно и до този момент необяздвано магаре, за да докаже своята сила и смелост като мъж. След като обявди магарето, той вече смело може да се ожени за дъщерята... на неговия собственик.

Независимо в коя страна на Латинска Америка е тържеството, на празничната трапеза винаги присъства "кукла" - символ на богатството и изобилието.

Съгласно мексиканската традиция женихът подарява на своята невеста тринадесет златни монети, предварително осветени в черквата, като знак,

където има тържество с участието на много хора. Младите поднасят на Ганеша ориз, захар, кокосови орехи и обливат статуята му с вода, след което отиват в различни стаи, за да отидат пред толкова важната в живота им крачка.

На следващия ден невестата пробва сватбеното облекло, което тежи между 5 и 15 килограма. След като всичко с тоалета е наред, се пристъпва към обряда "междни": на ръцете и краката на невестата се рисуват сложни орнаменти, но оцветяването не свършва дотук. Сега идва ред на дланите - те се поръсват с ярко жълт прах и се притискат плътно към булчинския воал. Остават два ярко жълти отпечатака на разперените длани. Женихът сравнява тези отпечатаци с ръцете на

не може да я види. Тя цялата е обвита с черен воал. Тук той може единствено да сравни дланите ѝ с отпечатаците им на воала.

Поставят пред тях огромен сребърен съд, пълен догоре с вода, на чието дъно се намират сватбените халки. Повърхността на водата е плътно покрита с лотосови листа, така че халките да не се виждат. Младоженците трябва да бръкнат с ръце във водата и да извадят халките. Сега те за първи път се докосват. От момента, в който халките са намерени, те стават вече мъж и жена, а сватбеното тържество продължава осем дни и чак след това започва семейният живот.

На север, отатък Хималаите, в Поднебесната империя

Гръм и трясък в чест на сватбеното тържество

Пламък ЗАНЕВ

Като сътворил Ева от реброто на Адам и определил тя да му бъде спътница в живота, Създателят решил това да не става тихомълком, а с гръм и трясък - със сватбено тържество! Макар и непоканени, нека посетим няколко сватби по различните кътчета на нашата планета и да се повеселим заедно с младоженците. При моите пътешествия с велосипед в различни страни и по близки и далечни краища на света имах възможност да присъствам на такива празници и да се радвам с близките на младоженците като скъп гост. А там, дето не присъствах, ми разказаха.

На земята живеят стотици народи и всеки от тях има свои традиции при провеждане на сватбите. Затова сватбените обичаи са много различни, но са свързани и с общи моменти - например обсипването на младоженците с листа от рози, зърна от ориз или дребни монети. Това е езическо поверие с цел булката и младоженецът да бъдат запазени от зли духове. В същия смисъл е и внасянето на булката в дома на ръце от младоженеца. То се тълкува по следния начин: щом невестата не ходи по земята, значи тя не съществува и така е защитена от всякакви уроки и магии. И още един международен обичай - да се трошат в пода съдове и на колкото повече парчета те се разчупят, толкова по-щастливи ще бъдат младоженците.

Оказва се, че и самата сватбена торта не е приумица на днешното време, а носи древноримски корен, когато в присъ-

Обет за вярност - Япония

На земята живеят стотици народи и всеки от тях има свои традиции за големия празник, някои твърде причудливи

ствие на свидетели младоженците си разменяли сладкиши от солено тесто и това показвало, че те вече стават съпруг и съпруга. В наше време посрещат младоженците с погача със сол, а тортата остава за по-късен час.

Има традиции, които ни карат да се смеем, а и други, от които изпадаме в недоумение. В Аржентина например няма свидетели на младоженеца и булката, приятелки на невестата или пък шафери и шаферки. Тази роля се изпълнява от бащата на невестата и майката на жениха. Пръстените се разменят по време на сгледата и тогава младите обявяват пред всички своите намерения. Сватбената трапеза е предимно от националното ястие - "емпанада", което представлява нещо като пирожки от многолистно тесто с най-различен пълнеж. Но лакомниците няма да пропуснат да си хапнат освен емпанада и от печените на жар големи късове месо. През цялото това време музиката непрекъснато свири, всички играят, а младоженците не пропускат да минат многократно с шапка, за да съберат колкото се може повече пари, защото

невестата, за да се увери в това, че в последния момент не са подменили годеницата му с друга. Интересното е, че този обичай съществува хилядолетия преди полиците да се сетят да снемат пръстови отпечатаци.

Женихът пристига в къщата на своята невеста, придружен от голяма свита. В този момент нейните приятели я мажат с благоуханни масла, пръскат я с парфюми, пеейки и шепнейки в ушите ѝ ободрителни думи. До-

Китай, сватбите стават по подобен начин. За предварително запознанство и любов изобщо не само не се говори, но и да се мисли е светотатство. Семейството на жениха изпраща сватовници с подаръци при невестата и ако те са благосклонни за подобен съюз, по сватбите връщат написани имената, кога и къде е родена невестата, за могол астролозите да направят хороскопа ѝ. Непосредствено преди сватбата нейните приятели дълго я къпят в цитросова баня, за да я очистят от дяволски помисли. На сватбата младоженците са обути с червени обувки и пият вино и медовина от чаши, свързани с червена панделка. Червеният цвят в Китай се приема за символ на любов и радост.

В страната на изгряващото слънце отново сватовите шетат между семействата на булката и младоженеца и уреждат първата среща на бъдещите сватове, където и младите могат да се запознаят. Уговарят се и какви подаръци ще се разменят, а те са доста непривични за нас: сушени водорасли, сушени стъбла от коноп, за да е здрав брачният съюз, бъчвички за вино и други подобни.

На сватбеното тържество присъстват от 20 до 200 човека и е прието всеки от гостите във вид на подарък да дава чек от 200-300 долара. По време на сватбената церемония, когато младите дават клетва за вярност, изпиват по три глътки от три различни чаши с оризова ракия - саке, като започват от най-малката и завършват с най-голямата.

Младоженци - Саудитска Арабия

че той ще се грижи за своята бъдеща жена. При произнасяне на клетвата за вярност на вратовете им поставят венчета от бели лентички, като символ на единството. На излизане от черквата ги обсипват с червени мъниста и колкото повече са те, толкова повече ще са щастливите дни пред тях.

Преди да изиграят младите своя първи сватбен танц, всички гости се нареждат около тях в кръг с формата на сърце, като символ за щастие.

Традиция в Индия, която и до ден днешен се спазва, е младите да се избират, но не от самите тях, а от техните родители или по-възрастни роднини. Нормално е преди сватбата женихът и невестата да не са се виждали.

Астрологът е още един задължителен участник в индийското сватосване. Той прави хороскопи на жениха и невестата и изяснява кога ще са най-удобните и благоприятни съчетания на звездите за брачната церемония.

Сватбата протича по следния сценарий: първо трябва да бъде омилоствен бог Ганеша - покровител на добрите начинания. Индийците смятат, че Ганеша "присъства" винаги там,

тогава обикновено женихът не е виждал своята бъдеща съпруга и сега вече майка му го въвежда в женската половина на къщата, където го очаква неговата избраница, но той пак

Сватбено шествие при зулусите - Африка

Индийска сватбена двойка

Позиция Милост към безмилостните

www.duma.bg

Защо вицепрезидентката Маргарита Попова подписва поредния произволно преведен европейски закон и приложим ли е той на наша почва?

Милена
НИКОЛОВА

Да се премахнат доживотните присъди за извършителите на тежки престъпления в България, предложи преди дни вицепрезидентът Маргарита Попова и медиите у нас отразиха идеята без особен плурализъм, без дискусия или опит да разшифроват какво означава това в действителност - като има опрощаване на престъпления, кои са извършителите или какви за били престъпленията, за да получат това най-тежко наказание. Вярно е, както самата тя подчертава, че такива са демократичните практики в северозападните части на Евросъюза. Но вицепрезидентката не спомена и дума за това в колко от държавите, където максималните присъди са от по 21 или 30 години, като Норвегия и Белгия например,

**този казус се дискутира
като неправилна
практика**

А тамошното законодателство е критикувано за това, че дава възможност на закоравели престъпници да излязат на свобода, дори без капчица разкаяние за престъпленията си. Достатъчно е да кажем името на онзи Брейвик и веднага справката от Норвегия "изплюва" нелицеприятния факт, че този младеж, избил 77 момичета и момчета поради нацистки или расистки мотиви, ще излезе на свобода след 21 години, на под 50-годишна възраст. За да довърши сигурно, този път по-умело, онова, което беше започнал. Такива са дискусии в Норвегия.

В Белгия протестът срещу четвъртвековните присъди и възможността за намаляването им носи името на тандема Детру-Мартен. Двамата - Марк Детру и Мишел Мартен, са свързани с може би най-страшните педофилски престъпления през изминалите десетилетия не само за страните от Евросъюза. Педофилът Детру и вече бившата му жена Мишел Мартен бяха убили по изключително жесток начин няколко момиченца, като са насилвали и своите деца. Може да спестим подробности как тези деца са били измъчвани, сексуално малтретирани и оставени да умрат от глад в град, който не е подозирал за тази педофилска мрежа под прикритието на семейство с дъщери. От година Детру-Мартен прави всичко възможно да се възползва от даваните им по закон възможности за амнистиране за престъпления, които

**човешкото съзнание
не може да побере**

Обществото в Белгия прави всичко възможно да не допусне тези две човешки подобия да излязат на свобода преди изтичане на максималните им присъди от по 30 години. Самите извършители, под маската на уж разкаяли се, не пропускат да намекнат, че едва ли не са жертви на "системата", защото той бил наркоман и безработен, а тя - от "Свидетели на Йехова". Но когато гледа човек репортажите за двамата, не го напуска чувството, че става дума за двама закоравели престъпници, които по закон се измъкват от ръцете на закона. За да живеят, както те си знаят,

Снимки БГНЕС

В памет на избитите от Брайвик норвежки деца...

но този път навярно ще са по-умели.

Миналата година обединението на близките на жертвите спечели битката жената на педофила Детру, Мишел Мартен, да не може да излезе навън под формата на свободен покаяваща се във френски манастир. Но загуби войната с двамата педофили, защото тя бе амнистирана преди месец и ще остане до края на присъдата си в селцето Малон, близо до Брюксел. Една прекрасна възможност да се заобиколи присъдата. Напразни са засега усилията на близките на жертвите да направят промени в законодателството, непозволяващи на такива престъпници да бъдат амнистирани. Цялото общество в Белгия знае, че след Мартен, на ред за излизане на свобода с условна присъда ще е Детру. За да продължат живота си по начин, който смятат за правилен. Достатъчно е само за прочетеш информация по процеса, за да видиш, че тези две персони нито за миг не са признали вината си. Достатъчно е да видиш усмивките им, за да се почувства, че те не познават нито чувството на вина, нито са приели затвора като изкупление. Колко години трябва да е максималната присъда и трябва ли подобни престъпници да имат право на условно освобождаване? Това е моралният въпрос, над който обществото в Белгия започва да разсъждава напоследък. Още повече след случая с епископа на Брюж, доказан от съда педофил, дори несъден, а прибран да се разкайва в някакъв католически манастир. В интервю от въпросния манастир пред френска медия той затвърди подозрението на част от белгийското общество, че някои виновни за

тежки престъпления

никога няма да се покаят

И са заплаха на обществото.

Преди година в Белгия започна строителството на нов голям затвор, защото досегашните не побират извършителите на престъпления. В тези места за задържане, по официална статистика, изнесена преди време, излежават присъдите си над 11 хиляди души. Места в затворите не достигат, алармират и белгийските управляващи. Работещите в тази сфера протестираха поне няколко пъти заради ниски заплати, лоши условия на работа, на живот за затворниците и т.н. Картините са в общи линии като у нас, в България. Фасадите са стабилни, но вътре има падащи тавани, тоалетни в стаята за излежаване на присъда. Неприятно!

Но не в това е въпросът, заради който Маргарита Попова иска да хармонизира законодателството. Нали точно нейната политическа сила атакува предшественика й Ангел Марин, че помилвал разни престъпници, като им спестявал по няколко години. А сега тя директно се опитва да пусне на свобода хора, които са извършили изключително тежки престъпления, за които не е предвидено помилване. Кои са тези хора, какво има предвид тя с тази предизборна "операция"? Това са все въпроси, на които би трябвало г-жа Попова да даде малко повече отговори. Преди да подпише ей-така, поради скука, поредния произволно преведен европейски закон, неприложим на наша почва. Защото Европейският съюз дава и тази възможност всеки да има и свое законодателство. Да бъдем единни и в многообразието си - това важи и за законите.

Точката наг И-мо

Пурините на обществената подагра

Иво АТАНАСОВ

Миналата събота стана дума за лошите примери във „ВИП Брадър“, за това как почтеният, умереният, балансираният, накратко - нормалният, няма шансове не само в шоуто, но и в живота, колкото и да е подготвен професионално и богат духом. Герои на нашето време са грубите, арогантните, безцеремонните. Качествата, които подобни люде притежават, са пурините на обществената подагра, натрупващи се в невралгичните зони на социалния организъм и сковаващи го дотолкова, че да не може да стъпи на краката си.

Големият въпрос е как да се изхвърлят те от общественото тяло. В нормалните страни има граждански натиск, и то толкова силен, че дори властелини, изглеждащи непоклатими, си отиват за нещо съвсем дребно според сегашните наши критерии, като любовница, укорима постъпка на някой от членовете на семейството, пътуване на чужда сметка, безплатна почивка в луксозната вила на някой милионер и прочие. У нас това не трога почти никого. А гражданският натиск е бил силен само когато е бил платен, както се случваше в първото десетилетие на демокрацията. Днес във фейсбук за едно или друго може да се заканват хиляди, но на Орлов мост или с домати пред парламента ще отидат стотина-двеста.

В началото на прехода се чуваше думата на интелектуалците. Колоси като Валери Петров и Йордан Радичков бяха част от народното представителство, а телевизионен призив на Радой Ралин можеше да напълни с хора централния столичен площад. Постепенно подобни фигури бяха изтикани не само от политиката, но и въобще от публичния живот. Само допреди няколко години големи имена бяха канени пред камерата и микрофона, и то толкова редовно, че някои ги нарекоха „дежурните интелектуалци“. Сега и „дежурни“ няма. Чудно ли е тогава, че първата нецензурна дума във „ВИП Брадър“ дойде тъкмо от един опЕрен оперен певец. А цинизмът не само се възприема като част от неговата опереност, но и се подкрепя. Вместо да пледират за изхвърляне на пурините от Къщата, набедени интелектуалци в студиото насърчаваха тяхното натрупване.

Подобна позиция можеше да доведе до победа на най-големия грубиян в шоуто. Което щеше все пак да е по-малката беда. Тежкия проблем е, че тези натрапени авторитети имат финансовата възможност да продуцират филми, музика, тв предавания. В техния продукт се налагат тъкмо онези модели на поведение, които блокират способността на обществото да се освобождава от пурините на злото. Може да проследим десетки епизоди на сериал, чиито герои са ученици, и няма да чуеш да се закахърят за нещо в училищния живот. Няма да попаднеш и на образ, който да ти вдъхне поне малко кураж. У всекиго ще покажат нещо, което не само да те разочарова, но и да те отврати. Някога ни се струваше, че задачата на художествената правда е да покаже каква трябва да бъде житейската. Животът ни изглеждаше лош, та изкуството го представяше като по-добър. Сега го представя като по-лош, което никак не е по-добре за общественото здраве.

Няма го положителния пример и в повечето медии. Когато все пак се пръкне тук-там, той е в ироничен контекст или пък е откровено правене на мили очи пред управниците. Иначе упорито че ти тикат скъпите обувки на някоя депутатка, без да ги е грижа, че не са по възможностите дори на нейната заплата. Ще те омайват с бижутата на красавица, без да ги е еня, че си ги е заработила от някоя мутра. Ще ти показват до припадък обезавеждането и милите обноси в дома на политик, направил бебе на секретарката си, та дано успеят да внушат, че човек е само онзи, който се е развел, и то повече от веднъж.

В други страни значима роля играе църквата, но у нас тя е големият отсъстващ. Застрашена от разкол, запленена от борбата кой да овладее свещоливницата, тя трудно може да бъде морален коректив. Пък и част от висшия клир е доста по-податлив на материалните съблазни, отколкото миряните. Повечето от които пък изпълняват религиозни ритуали, без никак да разбират смисъла им.

Най-вече и най-вредни пурини са натрупани в партиите. В много от тях срещаме всичко лошо, което можем да си представим. Груб кариеризъм, арогантност, безпардонност, борба с лакти за собственото място. Нежелание да се носи отговорност, безпринципно протезиране, загуба на лично достойнство по пътя към високите етажи. Жени, на които не им стигнаха мъжете, и мъже, които са във фазата на бройкаджийството, дори и когато косите им сребреят. Олигарси, внушаващи, че ще оцеляват електората, като купят за себе си най-бързата и най-скъпата кола в света.

Колкото и да е странно на пръв поглед, изхвърлянето на пурините може да започне най-напред от партиите, поне от някои. Нали те искат властта, тъкмо за да променят лошата действителност. Променияки първо себе си, те постепенно ще променят и обществото. Ако откажат да го сторят, ще последват оная мощна някога сила, на чието опело днес сме свидетели. А като не вижда промяна в сегашните партии, избирателят ще посреща като спасители все нови и нови субекти, докато спасяването стане напълно невъзможно.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

Тайният език на тялото,

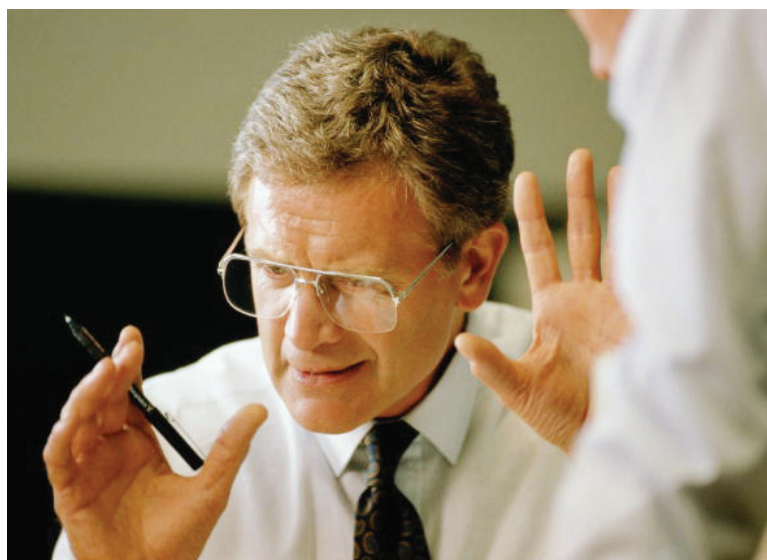
или

как да разберем скритите жестове

Не бива да забравяме, че периметърът на личното пространство в различните страни и култури изобщо не е еднакъв

Хората неосъзнато или напълно умишлено доста често си изпращат различни сигнали с помощта на жестове и различни движения на тялото. Да ги забележим и, най-важното, да ги разбираме е изключително важно социално умение. Някои от нас разчитат този своеобразен език на интуитивно ниво, други пък изобщо не го приемат за нещо сериозно, за трети обаче той е един от най-важните невербални сигнали. Хубавото при повечето случаи е, че всички желаят да разбират скритите жестове могат доста лесно, без никакви специални усилия да дешифрират езика на тялото.

Най-напред добре е да се научим да преценяваме разстоянието. Колкото по-близо се намира събеседникът, толкова е по-голяма вероятността той да изпитва към вас доверие и топли чувства. И обратното - ако е много далеч, това означава, че не сте му интересни или симпатични. Когато се опитате да скъсите дистанцията и започнете да се приближавате към него, той със сигурност ще се отдалечи още повече. Това означава, че все още не иска да превърне общуването в по-задушевно или засега не чувства, че може да ви се довери. Но ако все пак, след като демонстрирате добрите си намерения, човекът е спрял да се отдръпва, значи сте го заинтеригували и има вероятност да му станете дори симпатични. А когато и той на свой ред малко се приближи към вас, може да го смятате за свой съюзник и приятел. Но не бива да забравяте, че периметърът на личното пространство в различните страни и култури изобщо не е еднакъв.

Обърнете внимание как индивидът до вас държи главата си. Когато е наклонена, това е знак за съчувствие или заинтересованост. Ако пък този човек освен това ви се и усмихва, означава, че е

настроен към вас напълно дружелюбно и дори е склонен към заиграване, като не бива да изключвате и флирта. Наведената надолу глава е знак, че хората имат какво да крият.

Забележете кога точно човекът срещу вас откъсва погледа си. Ако се случи след похвала или направен комплимент, това може да е знак за притеснение, плахост, срамежливост или че изобщо не ви вярва. Вдигнатата глава означава, че вероятно искат да ви сплшат или да ви изместят на втори план. Тук обаче трябва да обърнете внимание на мимиката, на жестовете, на изражението, на погледа. Спомнете си например как забавно кучето вдига глава, когато чува непознати звуци.

Специалистите са на мнение, че хората, които често се оглеждат, вероятно нервничат, лъжат или избягват да отговарят на въпроси. Обаче ако човекът просто гледа встрани, а очите му са спокойни, това е признак на комфорт и покойство и е положителен сигнал за неговия събеседник. Намусеният поглед пък издава недоверие и несигурност. При плахите и срамежливите хора очите често са вперени в пода. Имайте също така предвид, че в някои култури втренчването в събеседника се приема като

абсолютно неуважение.

Разширените зеници говорят за явна заинтересованост, твърдят психолозите. Макар че подобно състояние може да бъде предизвикано също така от алкохола, амфетамините, ЛСД или други възбуждащи препарати. При някои хора зениците са постоянно разширени, въпреки че това явление се среща доста рядко.

Обърнете внимание на жестовете на събеседника: ако ви се струва, че копира вашите, значи той се опитва да установи контакт. Опитайте незабелязано малко да промените положението на тялото си. Когато виждате, че човекът срещу вас играе ролята на огледало, имайте предвид, че иска да ви предразположи. Скръстени на гърдите ръце обаче са знак, че той се стреми да се защити от външното въздействие, да се предпази от околните. Ако пък този жест се е превърнал в навик, става дума за проблеми в общуването или за наднормено тегло. Смята се, че човек заема властна и дори заплашителна поза, когато е леко разкراчен, а ръцете му в същото време са една върху друга. Когато дланите са събрани зад врата, жестът символизира доверие. Ръце, поставени на ханша, са знак за нетърпение и очакване.

Ако някой среща с пръсти косата си пред вас, това означава, че сте му симпатични, или, напротив, че е несъгласен

Разбирането на езика на тялото, познаването на значението на различните жестове и мимиката са сред задължителните умения на мениджърите за подбор на персонал. Е, поне на Запад е така. Ето и някои от съветите им, на които може да обърнем внимание, когато искаме да разчетем невербалните знаци на събеседника ни.

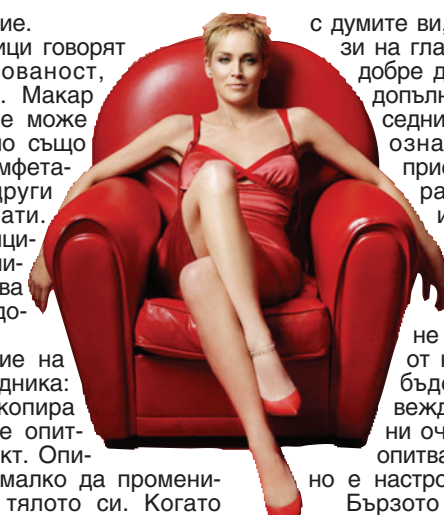
● Постоянно обръщайте внимание на жестовете на околните, на тяхната поза и мимика. Непрекъснатите тренировки в това отношение ще превърнат анализите на езика на тялото в много лесни и прецизни.

● Гледайте лицата на събеседниците си. Всяка промяна може да ви подсказва дали има разлика между произнесените на глас думи и мислите. Неволните движения на очите често издават уплах, възбуда, любопитство, интерес и т.н. Забелязвайте ги и ги запомняйте. Наблюдателността е ключът към разбирането езика на тялото.

● Имайте предвид, че жестовете на различните хора са уникални. Всеки от нас обаче има така нареченото базисно поведение. Всичко, излизащо извън неговите рамки, е повод за анализ.

● Наблюдавайте другите незабелязано.

● Обръщайте повече внимание на промените в жестовете, а не на самите жестове.

с думите ви, но не може да го изрази на глас. В последния случай е добре да обърнете внимание на допълнителни знаци: ако събеседникът е повдигнал вежди, означава, че наистина не приема казаното от вас. Хората, които носят очила, изразяват несъгласието си, като ги побутват нагоре с леко намусена физиономия. Но трябва да се убедите, че това не е просто необходимост от комфорт и този жест ще бъде повторен. Събраните вежди и гледащите настрани очи са знак, че човекът се опитва да разбере думите ви, но е настроен доста скептично.

Бързото преместване на тежестта на тялото от стъпало на стъпало, честите полюшвания с краката обикновено означават, че събеседникът ви е нетърпелив, изплашен, угрижен или развълнуван. Ако е седнал и е скръстил глезените си, най-вероятно не е на себе си. Когато краката са постоянно стегнати, особено в изправено положение, човекът се опитва да бъде "правилен". Докосването с върха на стъпалото, изглеждащо като леко и непреднамерено, все пак е знак, че налице е лек флирт.

Увереният в себе си индивид гледа право в очите, без да прекъсва за дълго визуалния контакт. Същото се отнася и за влюбените.

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

ИЗДАЙНИЧЕСКОТО РЪКОСТИСКАНЕ

В социалната среда и бизнес отношенията докосването играе много важна роля. Една от формите на докосване в северноамериканските и европейските държави е ръкостискането. Макар че не винаги го приемаме като нещо повече от форма на поздрав, то е акт, внушаващ сила, увереност и професионализъм. Незнанието как да се ръкуваме правилно може да създаде неприятни впечатления. Има няколко вида здрависване. Отпуснатото се използва от песимистите. Излишно е да се казва, че не прави добро впечатление. Ръкостискане тип "затвор" се получава, когато човекът държи ръката ви в неговата прекалено дълго, сякаш не иска да ви пусне. Когато ръката се предлага автоматично, без влагане на мисъл или чувство, става дума за ръкостискане "робот". Човекът изглежда отегчен и безразличен. Някои пък разклащат ръката енергично, за да се покаже сила и решителност. Тези хора са непреклонни. Единствено техният начин е правилният, смятат самите те. Но специалистите наричат това ръкостискане "железен чук". Притиснатото пък се използва от мъже, които искат да покажат своята сила и власт. Има вероятност да означава прикриване на чувството за несигурност. Някои хора могат да помислят, че има сексуален намек. Ръкостискането близо до тялото, когато само лакътят се огъва, е присъщо на хора, които не искат да поемат рискове, както и на политици. За нормално се приема краткото и твърдото ръкостискане. Това е най-добрият начин да се покаже увереност и професионализъм.

Коледа

в БЪЛГАРСКОТО НАЦИОНАЛНО РАДИО
серия концерти в судио 1

05.12 - 19.00 ч. Новите гласове
10.12. - 20.00 ч. МЕРИ БОЙС БЕНД
11.12. - 19.00 ч. Криста акустично

13.12. - 19.00 ч. Да сте живи, да сте здрави!
14.12 - 19.00 ч. – концерт на академичния камерен хор Гаудеамус
17.12. - 19.00 ч. ВЪЛШЕБНА КОЛЕДА
18.12. - 18.30 ч. Новогодишен бал

Билети на касата на
Рекламно - информационен център на БНР
бул. Драган Цанков 4,
всеки делничен ден от 11 до 17ч.
в деня на концертите – до 19ч.

За повече информация посетете **www.bnr.bg**

Булеварг

СРЕЩИ

Интервю на Надежда УШЕВА

■ Спечелихте голямата награда за живопис в конкурса на "Алианц България". Какво означава тя за вас? Очаквахте ли я?

- Не! Разбира се, че не очаквах. Това е изключително сериозен конкурс, който прави преглед на съвременното ни изобразително изкуство. В него с много силни произведения са представени голяма част от известните и утвърдени български автори, както и някои сравнително малко познати имена от цялата страна. Номинацията за заключителния кръг на конкурса и дори самото участие в толкова мащабна и всеобхватна изложба са достатъчно престижни и стойностни. И означава, че ставаш част от културния живот на страната, че имаш място сред силните художници на съвремението и че си редом, дори със своите учители.

■ От колко време рисувате?

- Откакто се помня, че дори и отпреди това... Шегата настрана, но наистина не съм спирала да рисувам, а и нямам точна представа кога съм започнала.

■ Защо решихте да се занима-

ЖИВКА МАРИНОВА е родена през 1979 г. в София. Завършва ССХУ за изящни изкуства "Акад. Илия Петров" и Националната художествена академия, специалност живопис, бакалавър и магистър при акад. Светлин Русев. През 2004 г. печели III награда в Националния конкурс за млади художници, критици и куратори на Международна фондация "Св. св. Кирил и Методий", през 1995 г. е удостоена с първа награда в конкурса за етюд на Благо Бунарджиев. През октомври тази година спечели голямата награда за живопис в Националния конкурс за живопис, скулптура и графика на "Алианц България". Член е на СБХ.

Снимка Благоевста ЦВЕТКОВА

вате с изкуство?

- Това едва ли е нещо, което можеш просто ей така да решиш и да го осъществиш. По-скоро е някакъв път, посока, която следваш, защото имаш вътрешна потребност. В началото, в детските години - естествено, не особено осъзнато, а просто защото ти носи удоволствие. После постепенно и неусетно се превръща в твоя същност.

■ Може ли един млад човек да се издържа само с изкуство?

- Рисуването не е нещо, което те ограничава и прави тесен специалист в конкретна област. Напротив - дава ти много възможности. Времето, в което живеем, е динамично и изисква същото и от теб. Дори силата ти да е в живописа, например, и да си вложил много труд, време и средства, развивайки точно това свое умение, придобиваш доста познания и можеш без особени усилия да правиш много други сходни неща. Ако имаш талант, няма как да не намериш реализация и приложение на способностите си.

■ Имало ли е моменти, в които сте искали да се откажете от рисуването?

- Живеем във времена на кризи и промени, в които не може да имаш сигурност или гаранции за каквото и да било. Често имаме усещането, че българската култура и изкуство са напълно изчезнали или са "сритани в ъгъла", за да не пречат и да не се забелязват, ако е възможно. Разбира се, че е имало моменти, в които ми е било особено трудно да съм художник. Срещала съм и неразбиране, и учудване, подценяване, дори присмех. Потискала съм се от усещането, че съм различна и невъзможността да се слепя и да бъда част от масата (което в други моменти ме изпълва с гордост, спокойствие и висока самооценка).

Едва ли бих могла да се откажа обаче. Може би, защото съм от онова поколение българчета, родени и отраснали преди 1989 г., живели сме и сме формирали съзнанието и ценностната си система преди демокрацията, възпитаваха ни в добродетели, които по-късно отрекоха. После преживяхме заедно с родителите си тревогите и несигурността и продължаваме да живеем в неясните и неустановени граници на пре-

хода. Докато растяхме, се научихме как, когато всичко се клати под краката ти и заплашва да повлече и теб в бездната, да устоиш. Как въпреки всеобщата разруха да съумееш да съхраниш важните и стойностни за теб неща. Без да продадеш душата си, без да бягаш, без да изгубиш контрол и без дори да се подхлъзнеш. Може би учителите така ни възпитаха - в преданост, отдаденост и любов към това, което правим. Може би е "Божа работа" и е извън нас, и нашата воля, но няма как да загърбиш нещо, от което имаш вътрешна потребност и, което осмисля съществуването ти.

■ Трябба ли човек да прави компромиси или някакви жертви, за да се занимава с изкуство?

- Разбира се, но всичко е въпрос на желание и личен избор. А и едва ли има хора, които не правят никакви компромиси и жертви в живота си, независимо от професията, която упражняват. В крайна сметка компромисът с едно нещо се прави в името на друго, което искаш и обичаш. Следващия път може да се наложи да жертваш именно него, но няма нищо чак толкова странно и крайно в това.

■ Печели ли се от продажба на картини в момента? Хората купуват ли?

- Изкуството, и в частност живописа, не е нещо, от което се загостява. И никога не е било. Художниците не са материално богати хора нито днес, нито са били някога. Но и техните потребности, стремежи и надежди често се различават от тези на хората, които не се занимават с изкуство. Голяма част от българите не успяват да задоволят и най-елементарните си нужди. И никой от никого не очаква вместо хляб да си купи изкуство. Но има и такива, които купуват. Пред тях, разбира се, не стоят въпросите за физическото оцеляване. За моя радост, а често и изненада, днес в България има хора, които харесват и инвестират в живописа. В повечето случаи се стараят да заложат на сигурното, купувайки произведения от утвърдени имена, но някои предпочитат творби от млади автори. Благодарна съм за подкрепата на галеристите. С някои от тях работя повече от десет години и те поеха риска да предлагат кар-

Живка Маринова:

Ако имаш талант, няма как да не се реализираш

Голяма част от българите не само, че не се интересуват от изкуство, а дори изобщо не се сещат, че то съществува, казва младата художничка, която спечели голямата награда в конкурса на „Алианц България“

тини от непопулярни художници. Има и една друга порода хора с големи финансови възможности, които имат различни вкусове и потребности. Често избират да вложат парите си в странни по моему материални придобивки, които очевидно им носят удоволствие. Всичко е въпрос на предпочитания, ценности и интелект. А и изкуството не е за всеки. Нито създаването, нито консумирането му.

■ Българите интересуват ли се от изобразително изкуство и защо според вас?

- Голяма част от българите не само, че не се интересуват от изобразително изкуство, а дори изобщо не се сещат, че съществува. Но това е съвсем закономерно, имайки предвид, все по-трудното ни оцеляване, безнравственото и бездуховно съществуване.

■ Ходят ли хората по изложби?

- Няма как да поставим всички под общ знаменател. Определено не се тъпчат пред галериите в трепетно очакване да зърнат някое произведение на изкуството. Вероятно, защото има доста по-атрактивни и неангажиращи удоволствия. Изисква се малко по-фина настройка на мозъка и донякъде аристократизъм, за да оцениш и позволиш конкретно произведение на изобразителното изкуство да те докосне, да ти въздейства. Но, за щастие, има и хора, които се интересуват, посещават изложбите, коментират ги, вълнуват се.

■ Правите ли самостоятелни изложби? Лесно ли се организират в София и в страната?

- Честно да си призная, нямам много самостоятелни изложби зад гърба си, особено в сравнение с някои мои по-активни колеги. Но това може би се дължи на липсата на увереност в собствените възможности и силно изразената ми самокритичност. А, що се отнася до организацията на изложби, когато знаеш какво точно искаш да постигнеш и си убеден, че е важно за теб, няма място за въпроси като лесно или трудно. Вървиш към постигането на задачата, която си си поставил, независимо от усилията, които трябва да вложиш и препъникамъните, които можеш да срещнеш по пътя. Изложбите се организират по-лесно там, където живееш. Аз имам късмет да съм тук, в София, където все пак има културен живот и шансът да покажеш таланта си е по-голям.

■ Какво ви вдъхновява да работите?

- Много са нещата. Като започнем от забикалящия ни свят - всички по-особени, а и съвсем обикновени и невзрачни интериори и екстериори; хората, които наблюдавам всекидневно, отношенията между тях, вътрешното ми състояние. Невъзможно ми въздействат силните изложби на съвременниците ни, както и много шедьоври от миналото. Художниците са чувствителни хора и

могат да се ентусиазират за работа от най-незначителни на пръв поглед неща. Но са и доста уязвими и често изпадат в депресивни състояния, което мигновено се отразява върху творбите им.

■ Кажете малко за стила си. Какво е специфично за него?

- Винаги изхождам от натурата. Необходима ми е като своеобразна опора, върху която да стъпя и по-късно да трансформирам в друга моя лична реалност, която често граничи с абстракцията. Работите ми не се натурни, въпреки че притежават свое пространство, форма и структура. Те са изцяло подчинени на чисто живописното изграждане на композицията и емоцията, която искам да вложам.

■ Кои са учителите ви?

- Наред с великите образци на българската и световната живопис, постиженията на старите майстори, от които и до ден днешен продължавам да се уча, има няколко човека, които с гордост и уважение наричам свои учители и на които съм безкрайно признателна. Преподавателите ми в академията - акад. Светлин Русев, проф. Ивайло Мирчев, които нанесоха финалните щрихи върху моя, изграждащ се творчески образ, проф. Десислава Минчева, която не само изигра важна роля в моето обучение и усъвършенстването на изобразителния ми език, но и допринесе за формирането на характера и личността ми като цяло. Класният ми ръководител в Художествената гимназия Снежина Бисерова, която освен безценните уроци в областта на изкуството, ми вдъхна увереност и ми помогна да не се откажа в онази, особено нестабилна тийнейджърска възраст. И с особено топли чувства - човекът, който ми даде основата и предпрече посоката в развитието ми - Янка Гацева. Това са хората, които най-силно докоснаха сърцето ми, чието мнение и одобрение продължавам да търся и които наистина много обичам.

■ С какво са свързани мечтите ви?

- Хората често забравяме колко сме уязвими и колко крехко и кратко нещо е животът. Колко внезапно и неочаквано може да бъде помрачен. В безсмислените си стремежи и излишно пренебрегване да осъществим мечтите си, забравяме за истински важните неща. Толкова малко му трябва на човек, за да живее и да се чувства щастлив. Съсредоточавам енергията и насочвам мислите си към все по-обикновени и прости неща. Набелязвам си дребнички цели и вървя към достигането им.

■ Какво ви радва?

- Това, което стои на първо място в живота ми, са грижите и отглеждането на моята малка дъщеря. Няма друго нещо, което да ми носи толкова удоволствие, щастие и удовлетвореност.

Колела

Отвсякъде по нещо

В Щатите Santa Fe не е за седмина, а за шестима

На салона в Ел Ей дебютира за Щатите новото Santa Fe на Hyundai, което е малко по-различно от това, което вече се предлага в Европа и у нас. Дългата версия на колата /нарастване на междуосието със 100 мм/, не е със седем, а с шест места. Различна е радиаторната решетка, джантите са 18-цолови в стандартното изпълнение. Под капака е разположен 3,3-литров двигател V6, с мощност 290 к.с. и максимален въртящ момент от 341 Нм. Предавателната кутия е шестстепенна, автоматична, базовият вариант е само с предно предаване, а пълното е опция. Списъкът на оборудването е сериозен - седем предпазни възглавници, ESP, Traction Control, системи за асистенция при тръгване и спускане по наклон, адаптивни фарове и 8-инчов навигационен екран.

Топ-10 на най-ненадеждните коли

Британските застрахователи изкараха Топ-10 на най-ненадеждните модели за последните 15 години на базата на над 200 000 застрахователни случая от 1997-а насам. Рейтингът не спира само до първите десет, а включва класацията на общо 450 модела на базата на точков рейтинг /повисок, повече проблеми/, отчитащ не само повредите, а още средната възраст на колите и цените на ремонта им. Ето и десетката на "отличниците": Audi RS6 2002-2011 рейтинг 1282, BMW M5 2004-2011 - 717, Mercedes-Benz SL 2002- 555, Mercedes-Benz V-Class 1996-2004 - 547, Mercedes-Benz CL - 2000-2007 - 512, Audi A6 Allroad - 2000-2005 - 502, Bentley Continental GT - 2003 - 490, Porsche 991 (996) 2001-2006 - 442, Land Rover Range Rover - 2002 - 440 и Citroen XM - 1994-2000 - 438.

Продагоха мотора на Джеймс Бонг

Един от 20-е мотора Honda CRF-450R, използвани при снимките на последния филм от серията за супер-агента "Координати: Скайфол", беше продаден на търг за рекордната сума от 101 400 фунта стерлинги, или 162 440 щатски долара, като получените средства ще отидат за благотворителна цел. Направени са били 67 надигания на цената от 40 купувачи. Крайната цена е 15 пъти по-висока от тази на нов

мотоциклет от същия модел CRF450R във Великобритания. Всичките пари ще бъдат предадени на благотворителния фонд BBC Children in Need /Деца в нужда/, който се занимава с поддръжката на деца от неблагополучни семейства на Острова.

TOTAL

Е-мобилен - докъде?

Независимо от проблемите в компанията "Е-АВТО", работата над най-загадъчният руски автомобил продължават. Наскоро в Минск показаха действащ е-мобилен, от който стана ясно, че такъв, какъвто го искаше Михаил Прохоров, няма да го бъде. Това, което са показали на автожурналистите, е почти два пъти по-тежка и скъпа машина от предварително обещания руски роден автомобил. Най-важното и даващо надежда за успешен финал нещо е запазването на първоначалната концепция - последователен хибриден агрегат от бензинов мотор, който върти само генератор за ток, без да се намесва пряко в задвижването на колата. Вместо първоначално предвидената комбинация роторен мотор-генератор ще се използва традиционен, осемклапанов мотор с вътрешно горене, способен да работи както с бензин, така и на метан, с мощност 75-80 к.с. в зависимост от типа гориво. Според хората на фирмата става въпрос за четирицилиндров, 1,4-литров мотор на "една известна фирма". Запазена е и идеята за съхраняване на тока в суперкондензатори, а не в акумулатори, само че те вече са корейски, а не руски. Те могат бързо да се заредят напълно дори само от едно по-рязко и енергично спиране на колата.

Главната промяна от първоначалната концеп-

ция е в конструкцията на купето. То ще е класическо с носеща стоманена рамна конструкция с използването на готови възли от съществуващи модели. В частност, например кормилната рейка е от вазовската "Калина" с електроусилвател на вала, но е доработена заради различната геометрия на купето. Колелата и спирачките са стандартни, но не са ясни елементите на

тието "пилотен образец" и затова е малко рано да се каже нещо за горивната им икономичност или за системата на работа на "интелектуалното" пълно задвижване на автомобила.

Няма и категоричен отговор на главния въпрос около колата - ще тръгнат ли на конвейера първите серийни образци на е-мобилен през март 2015 г., както това обеща главният

по нея вече няма да има глобални промени."

Задвижването на колата става от два "мехатронни" модула, всеки от които с тегло от по 58 килограма. Номиналната им мощност е по 30 кВт, а максималната 60 кВт. Те са разработени съвместно с известната компания GKN, а във всеки от тях има по-тягов електромотор, инвертор и редуктор с диференциал. Те не само задвиж-

окачването, защото още не е стартирал активният подбор на доставчици.

В момента има три действащи прототипа на е-мобилен, с използването на рамата, върху която са монтирани купетата от Suzuki SX4, защото са най-близко по габарити към проектния вариант. Тези прототипи са доста далеч от поня-

конструктор на проекта Андрей Гинзбург?

Нотка надежда за светъл изход е поканата на малка група журналисти да посетят Минск, където е разположен инженерният център на е-АВТО, за да се покаже на руската общественост, че проектът е жив, независимо от скандалите и перипетииите около него.

Там е обявена нова, по-реалистична от първоначалната прогноза за развитието на проекта - готов предсерийен прототип в средата на 2013 г. и качване на конвейера на модела през 2015-а. Заради провала с първоначално обявените срокове за пускането на колата до края на 2012 г. беше уволнен досегашният директор на е-АВТО Андрей Бирюков, а на негово място беше назначен главният конструктор Андрей Гинзбург.

"Разбира се, че първоначалните срокове бяха утопични" - споделя с ирония Гинзбург, - "но сега имаме реален план за довършване на конструкцията, проведането на изпитания и пускането на производството. Построени са корпусите на завода, подготвя се технологичната документация по организация на производството. Нещата вървят, ключовите възли на силовия агрегат са готови на 80-90 процента, като остават точната им настройка към реалната кола и допълнителни ресурсни изпитания. Общата конструкция вече е ясна и

ват колелата, но и дозареждат суперкондензаторите при спиране. Максималният въртящ момент на електромотора е 200 Нм, но на изхода на редуктора нараства до 1900, което осигурява ускоряване от място до 60 км/ч. за три секунди!

Пробегът с напълно заредени кондензатори е около километър при скорост 40-60 километра в час. Ако се кара по-бавно, пробегът е по-дълъг, а в задръстванията, заради рекуперативното спиране, зарядът стига за няколко километра, след което заработва двигателят, осигурявайки нужния ток за движение на колата чрез бордовия генератор. Общият пробег на газ е около 400 километра, а на бензин два пъти повече заради по-големия резервоар.

Заявената максимална скорост на е-мобилен е 130 километра в час.

Блокът суперкондензатори тежи около 70 килограма, те ще имат живот от милион цикъла зареждане-разреждане, което е достатъчно за 5-7 години ежедневна експлоатация, след което отделните елементи на блока започват да излизат от строя. Цената на комплекта е около 1000 евро, но след две-три години се очаква силно понижение на цените на суперкондензаторите.

Доста е рано да се говори за пазарните перспективи на ш-мобилен. Неизвестни са нито неговата крайна цена, нито дори външният му вид. Но има запалени инженери, сериозни външни партньори, два работещи прототипа и обещания, че след две години все пак ще се види реално първият руски хибриден автомобил.

**ПЕРВЫЙ КАНАЛ
ВСЕГДА С ВАМИ**

**АКО ИМАТЕ ПРОБЛЕМИ С
НАМИРАНЕТО НА ПРОГРАМИТЕ,
ОБЪРНЕТЕ СЕ КЪМ ВАШИЯ
КАБЕЛЕН ИЛИ САТЕЛИТЕН
ОПЕРАТОР**

ДОМ КИНО

МУЗЫКА

ВРЕМЯ

ТЕЛЕКАФЕ

**ПРЕДСТАВИТЕЛ
ЗА БЪЛГАРИЯ**

**СТАР ТВ
0888 79 28 03**

ВРЕМЕТО

Очакват се минимални превалявания на места. Минимални температури сутринта между 3° и 8°, по Черноморието до 12-14°. Времето ще е с разкъсана облачност, значителна над Дунавската равнина и Източна България. До края на деня вятърът и в най-източните райони ще стане западен, чувствително ослабнал. Ще настъпи слабо понижение на максималните температури, оставайки топло за началото на декември, ще са между 10° и 15°, в най-южните и източни райони до 17°. Атмосферното налягане ще се повиши, оставайки по-ниско от средното за месеца. Над планините ще настъпи временно подобрение на времето. Вятърът ще отслабне. Ще е от югозапад, вече умерен, само над Източна Стара планина ще остане силен. Облачността по-често ще е разкъсана, на отделни места краткотрайно ще превалява. Дневна температура на 1200 м н.в. около 8°, на 2000 м около 3°. По Черноморието облачността ще е по-често значителна. На места ще превалява. По-значителни валежи се очакват по южното крайбрежие. Вятърът ще е умерен от югозапад, към края на деня ще отслабне и стане западен. Максимални температури до 14°-16°. Вълнението на морето ще е до умерено 2-4 бала.

Изглед за

В неделя ще бъде предимно облачно с превалявания от дъжд. Температурите ще се понижат слабо и минималните ще са между 3° и 8°, а максималните между 6° и 11°, в югоизточните райони все още до 14-15°. В понеделник валежи ще има на повече места и ще са по-значителни. Вятърът ще се ориентира от запад-северозапад и с него ще прониква студен въздух.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател
Стефан ПродевИздател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай МалиновРусия
БългарияМОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМАИ. д. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bgЗам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bgОтговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bgТЕЛЕФОН
НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226,
факс - 975-26-04СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатор: 91975 в. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; „Национална агенция за разпространение - АД“ - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Ру-
мяна Кирилова - 208, 203; abonament@duma.bg

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир ТополскиВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК
НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪТ“,
„РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“,
БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ1
БНТ06.35 Днес и утре/п/
06.55 Денят отбли-
зо: Зелената
линейка/п/
08.00 Пътят към
Мондиала /14
епизод/08.30 Без багаж - туристическо
реалити
09.00 Животът и други неща -
съботно ток шоу
11.00 Денят отблизо с Мира
12.00 По света и у нас
12.20 Бразди- предаване за
земеделие
12.45 Студио „Футбол“
13.00 Футбол: Среща от турни-
ра за Купата на България
15.00 И пак тържни - концерт-
послание, посветен на
Международния ден на
хората с увреждания
16.30 Памет българска с проф.
Божидар Димитров
17.00 Вярта и общество с Горан
Благоев- предаване за
религия и култура
18.00 Умно село: „Инсомния
хроника“ /поетесата Ми-
рела Иванова/
19.00 Срещу новините - сати-
рично ток шоу с водещи
Косью Лунгов и Играта
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.45 Шоуто на Канала
21.45 Младата Виктория - игра-
лен филм /копродукция,
2009г./
23.30 По света и у нас-
БунтАрт
23.35 Трето полувреме
00.05 Бленувана Лхаса - игра-
лен филм /копродукция,
2005г./

b tv

06.00 „Светът на
Куест“ -
детски
сериал
06.30 „Батман:
Дръзки и смели“ - дет-
ски сериал
07.30 „Кой е по- по- най“
08.30 „Кухнята на Звезде-
в“ - кулинарно предаване
09.00 „Тази събота“ - актуал-
но предаване с водещ
Лора Крумова
11.00 „Модерно“ - токшоу с
водещ Радост Драгано-
ва
12.00 bTV Новините - обедна
емисия
12.30 „Най-смешните живот-
ни и хора на планетата“
13.00 „Само ти“ - Комедия, Дра-
ма, САЩ, 1994 г.
15.00 „Такъв е животът: Ис-
тинските герои“ - еп. 10
16.00 „Наполеон и Жозефин“ -
исторически, драма,
САЩ, 1987 г.
18.00 „Големите загадки“ -
научно-популярна поре-
дица
19.00 bTV Новините
19.30 bTV Репортерите
20.00 „Предай нататък“ - ри-
алити проект с водещ
Наталья Симеонова
22.00 bTV Новините - късна
емисия
22.30 „Нашествие“ - Трилър,
Фантастика, САЩ, Авс-
тралия, 2007 г.
00.30 „Речен свят“ - Фантас-
тика, Драма, Минисери-
ал, част 1; САЩ, Кана-
да 2010 г.NOVA
TELEVISION06.00 „Гостите на „Здравей,
България“ - предаване на
НТВ
07.00 „Иконостас“
07.30 „World stories - малки
истории от големия свят“
- предаване на НТВ
08.00 „Събуди се...“ - предава-
не на НТВ
09.30 „Специалистите“ - преда-
ване на НТВ
11.30 „Бон Апети“ - предаване
на НТВ
12.00 „Годеш по правилата“ - с
уч. на Джоузеф Лорънс,
Маги Лоусън и др.
13.45 „Животът на момчето“ - с
уч. на Робърт Де Ниро,
Леонардо Ди Каприо и др.
16.00 „Карбовски директно“ -
публицистично предаване
на НТВ
18.00 „Отечествен фронт“ -
предаване на НТВ
19.00 Новините на Нова - цен-
трална емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 BIG BROTHER: ALL STARS
2012 - реалити шоу
21.00 „Нотинг Хил“ - с уч. на Хю
Грант, Джулия Робъртс,
Джеймс Драйфус и др.
23.30 „Горещо“ - телевизионен
таблоид
00.30 „Клуб Нюз“ - забавно
предаване
01.00 „Животът на момчето“ - с
уч. на Робърт Де Ниро и
др. /п/

1

07.00 Новини
07.10 „Алексей
Булдаков.
Палачин-
ки дават
ли?“
08.00 Играленфилм: „Ако искате - оби-
чайте, ако не искате -
недейте“
09.10 „Свири, хармонико лю-
бима!“
10.00 „Умници“
10.45 „Проповедта на пасти-
ра“
11.00 Новини
11.15 „Вкусно“
11.50 „Едуард Артемиев. В своя
фантастичен свят“
12.45 „Смешарики. Новите
приключения“
13.00 Новини
13.15 „Абракадабра“
15.00 Игрален филм: „Тайната
на „Черните косове“
16.00 Новини
16.15 Игрален филм: „Тайната
на „Черните косове“
(продължение)
16.50 Игрален филм: „Порце-
лановата сватба“
19.00 Новини
19.10 Игрален филм: „Порце-
лановата сватба“
(продължение)
19.25 „Човекът и законът“
20.20 „Минута на славата“ из
страната
22.00 Време
22.20 „Тази вечер“ с Андрей
Малахов
23.50 „Какво? Къде? Кога?“
00.55 Игрален филм: „Китай-
ски сервиз“
02.35 Игрален филм: „Целув-
ката на утрото“
03.50 Игрален филм: „По соб-
ствено желание“
05.00 Игрален филм: „Лудории
в стар стил“
06.30 „Контролна покупка“

ОВЕН

Днес не очаквай-
те нито големи
успехи, нито зна-
чителни разоча-
рования. Жизненият ви потен-
циал е снижен.

21 март - 20 април

РАК

Денят ви ще
бъде успешен
във финансово
отношение.
Възможно е повишаване на
заплатата.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Не без основание
се гордете, че сте
израснали до
мъдър и гризлив
съюзник, готов винаги да ви
окаже подкрепа.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

През целия
ден продължа-
вайте да се ин-
тересувате от
настоящите финансови
въпроси.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Трудно избирате
правилната ли-
ния на поведе-
ние, тъй като
събитията изглеждат про-
тиворечиви.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Готови сте на
твърде много
неща заради про-
мени в живота,
които ви се струват много
необходими.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Всичко, което е
било добре пре-
мислено и орга-
низирано, преми-
нава по възможно най-доб-
рия начин.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Когато се
сблъскате с
проблемите на
клиентите, ще
се наложи да проявите
търпение.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Не лош ден за
оземи, които са в
състояние да се
придържат към гра-
фик. Спазването на плановете
е ключът към успеха.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Личните отноше-
ния навлизат в
сложна фаза и за-
да се стигне до
сериозен конфликт, е до-
стъпна само искрица.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Хората, с които
предстои да имате
работа, ви позна-
ват като упорит и
решителен човек, но не е зле
да проявите сговорчивост.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

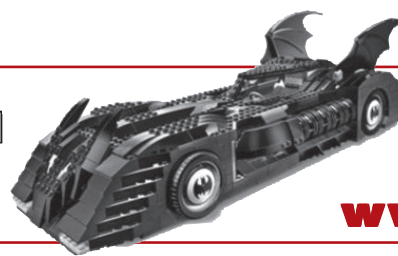
През това дено-
нощие няма да е
лесно да наме-
рите справедли-
вост, особено по принципно
важни въпроси.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR
1.95583USD
1,51744GBP
2,42975CHF
1,61505

Билети за рая и ада предлагат в Украйна

Гражданите на други държави също могат да се възползват от специални предложения „ол инклузив“, както и от пакети за мъже, жени и деца

Специални туристически пакети и билети за рая и ада бяха пуснати в продажба в Украйна с приближаването на 21 декември 2012 г., когато според календара на майте ще настъпи краят на света. Пропускът за мястото на праведниците струва 15 долара на сайта на компанията за колективно онлайн пазаруване „Покупон“. Билетът за чистилището е по-скъп и е на цена 18,7 в зелено. „Местата са ограничени! Побързайте“, се казва в реклама на сайта. Компанията предлага също пакета „Рай - ол инклу-

зив“, който включва сертификат за вписване на името на клиента в „Книгата на светлината“, резервация на място в градината на Адам и Ева, билет за първа класа, документ, разрешаващ свободно придвижване из блажената страна и ръководство за употреба.

Пакетът „Ад - ол инклузив“ включва сертификат за вписване в „Таблиците на Сатаната“, резервация за място в чистилището, билет за свободно падане, карта за самоличност, позволяваща свободно придвижване, и ръководство по оцеляване.

Украинците или граждани на други държави, които

искат да си купят билети или туристически пакети, могат да платят чрез карта „Виза“ или „Мастеркард“. „Покупон“ отбелязва, че това е „кампания, предназначена да повдигне духа“ на хората, страхуващи се, че Апокалипсисът е близо.

Пътуванията до рая и ада не са единствените продукти, предлагани от украинската „индустрия по края на света“. Местният вестник „Сегодня“ съобщи, че в интернет вече се продават различни пакети за края на света. Пакетът за мъже включва бутилка водка, бишкоти, презервативи, фиде за бързо приготвяне, джобно ножче, гребен, шампоан, са-

пун, фенерче и кибрит. Пакетът за жени предвижда бутилка вино вместо водка. А в пакета за деца са включени пелени, играчки, шоколад, плодови сокове и антисептични кремове. Предложенията се продават на цени от 20,5 до 35,8 долара.

21 декември 2012 г. бележи края на цикъла от 5125 години от Епохата на петото слънце, според календара на майте, един от най-древните в историята. Някои смятат тази дата за окончателния край на света. Други пък са на мнение, че ще започне нова ера. За трети животът ще продължи по старому.

ГОРАН БРЕГОВИЧ НИ НАПОМНИ ЗАЩО ТРЯБВА ДА ОБИЧАМЕ БАЛКАНСКАТА МУЗИКА

Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Влудяващият меломаните по цял свят със своята свободна, вихрена интерпретация на характерните балкански ритми Горан Брегович за пореден път убедително ни напомни на концерта си в зала „Арена Армеец София“ защо трябва да обичаме балканската музика. Заедно със своя Оркестър за сватби и погребения и вокалните съкровища от България, с които той от години обикаля световните сцени - сестрите Людмила и Даниела Радкови, изпълни двучасова програма пред хиляди пеещи и танцуващи зрители. В нея бяха включени най-нови композиции от албума „Алкохол“, песни на американските майстори на циганския пънк „Гогол Бордело“, с които сътрудничи, перифразирани в регионален стил парчета на „Джипси кингс“, хитове от албума „Кармен“ с хепи енд, причудлива смесица от български, сръбски, цигански песни в уникален аранжман, както и популярната италианска песен „Бела, чао!“. За бисовите гостът остави заелите достойно място сред образците на световната филмова музика свои композиции към продукциите на Емир Кустурица - „Във вагона на смъртта“ от „Аризонска мечта“, „Калашников“ от „Ъндърграунд“, неземната „Едерлези“ от „Циганско време“ в изпълне-

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

ние на Людмила Радкова. Докато Горан Брегович представяше един по един музикантите, всеки изпълняваше впечатляващо соло на своя инструмент, а българската следа в Оркестъра за сватби и погребения беше достойно защитена от Люси Радкова с „Вечерай, Радо“, която предизвика взрив от аплодисменти.

Всеки, който е присъствал, знае, че преживяването Горан Брегович на живо е голям празник. Лично аз само не мога да приема наложилите се подход от сцената да се говори предимно на английски език. Особено пък между балканци. Но уважавам желанието на изпълнителите казаното от тях да бъде достъпно и за множеството почитатели, които идват от други страни специално за дадена изява.

Плакат на Мики Маус купен за \$101 500

Един от първите плакати с известната анимационна мишка Мики Маус беше продаден в САЩ за малко над 100 000 долара. Търгът, организиран от аукционна къща „Херитедж“, се е провел в Далас, Тексас. Плакатът, от който се усмихват прочутият анимационен герой и неговата приятелка Мини, е черно-бял и се смята за един от първите афиши с култовите мишки, създаден през далечната 1928 г. Анонимен почитател на Мики Маус го купил за рекордната сума от \$101 500.

Рисуваният герой е създаден съвместно от Уолт Дисни и Уб Айуъркс през 1928 г. Човекоподобната мишка постепенно се превръща от обикновен анимационен и комиксов герой в един от най-разпознаваемите световни символи. Въпреки че Мики Маус се появява 6 месеца по-рано, „Уолт Дисни“ приема за негов рожден ден 18 ноември 1928 г., когато е пуснат филмът „Steamboat Willie“. Това е първата озвучена анимация на компанията.

Синтерклаас отново пристига в България

Дни преди официалния си рожден ден, холандският Синтерклаас (Св. Николай) ще пристигне в София. Той ще се срещне с холандските и белгийските деца днес, 1 декември, и, спазвайки традицията ще им раздаде подаръци. В тази задача Свети Николай ще бъде подпомогнат от 5 малчугани, преоблечени като Черен Петър (Zwarte Piet). Посрещането на добрия старец ще започне в 10.30 ч. в Бест уестърн експотел (бул. „Цариградско шосе“ 149). Синтерклаас ще разговаря с децата на холандски език.

За да популяризира многовековната традиция и извън столицата, ден по-късно, на 2 декември, Синтерклаас ще пристигне с кораб и в Бургас. На пристанището той ще бъде посрещнат от посланика на Нидерландия Карел ван Кестерен и кмета на морския град Димитър Николов в 10.30 ч. Пристигането ще бъде проследено от камера и излъчено в Мол Галерия, където Синтерклаас ще се срещне с децата на Бургас. Програмата включва куклено шоу, игри и различни изненади.

МИКИ МАНОЙЛОВИЧ СЕ ЗАВЪРНА ЗА „СЪДИЛИЩЕТО“

За снимките на филма „Съдилището“, който се провеждат в Ивайловград, се завърна сръбската звезда Мики Манойлович. В новите кадри неговият герой кара луксозен джип в кроткото селце. В лентата зрители ще видят още Асен Блатечки и Ованес Торосян като истински баща и син, играещи табла. Това носи определена симво-

лика във филмите на Стефан Командарев. „Играта на табла е като живота. Сам избираш как да я играеш“, споделя режисьорът.

Приятна изненада за екипа бе посещението на кметската на община Ивайловград Диана Овчарова. Тя остана очарована и сподели своя афинитет към киното: „Участвала съм в любителски теат-

рални постановки и рецитали и за мен е голямо удоволствие да присъствам на снимките на „Съдилището“.

Работата на екипа продължи в бивша гранична застава, близо до гръцката граница. И тук Командарев търси максимална достоверност - старата сграда още пази надписа на вратата: „Бдителността е най-важното професионално качество на граничаря“. Все пак детайлите в киното никога не са за подценяване и, въпреки че ролята на построяката е именно на изоставена, екипът я ремонтира и добави допълнителни съоразения, за да придаде нужната атмосфера.

Срещат се стари гаджета:
- Защо си така тъжна?
- Отдавна ме познаваш, трябва да знаеш, че съм тъжна или заради продължителна липса на секс, или заради липса на пари!
Той, делово:
- Кое да отворя първо: портфейла или ципа?

1. 12. 2012

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ, вторият български космонавт
АНТОН ПИРАЛКОВ, икономист
АНТОНИЙ АРГИРОВ, актьор
ВАЛЕРИ АПОСТОЛОВ, зам.-председател на Сметната палата
ВЛАДИМИР ЧАВДАРОВ, прокурор
Проф. ГЕОРГИ БАХЧЕВАНОВ, зам.-началник на ВА „Г.С. Раковски“
ГЕОРГИ МАВРОДИЕВ, учредител на клуба „Приатели на ДУМА“
в Кърджали
ДИМИТЪР ИГНАТОВ, бивш председател на БЛС
ДИЧО ХРИСТОВ, поп певец
ДОБРИНКА СТАНКОВА, актриса
ЕМИЛ ВАРАДИНОВ, футболист
ЖИВКО ГИНЧЕВ, журналист
ИВАН ПУШКАРОВ, икономист и политик
ЛЮБОМИР ДРЯНОВСКИ, медиен експерт
МАРИЯ ИЛИЕВА, певица
СИЙКА КЕЛБЕЧЕВА, гребкиня
ТЕОДОСИЙ ТЕОДОСИЕВ, учител
ТОНЧО ТОНЧЕВ, боксър
ЦВЕТАНА ГЪЛБОВА, актриса
ЯНКО РУСЕВ, олимпийски, световен и европейски шампион по вдигане на тежести

2. 12. 2012

АЛЕКСАНДЪР СТОЙКОВ, народен представител
АНДРЕЙ ЛЕКАРСКИ, скулптор
БОЯН ПАПАЗОВ, сценарист, режисьор, драматург
ВАЛЕРИ ИВАНОВ, поет
ВЕЛИЧКО ХИНОВ, журналист, филмов критик
ВЕСКО ЗЕХИРОВ, актьор
ЕВГЕНИЙ МИХАЙЛОВ, кинорежисьор
КАЛИН ДОНКОВ, писател, поет
КРАСИМИР ЗАХОВ, плувец
МИЛЕНА ЖИВКОВА-ГЕРАСКОВА, актриса
РАЛИЦА АГАЙН, икономистка
ЧОНИ ЧОНЕВ, писател

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

1

Св. пророк Наум (VII в. пр.Хр.). Св. Филарет Милостиви († 792). Св. Стефан Урош, цар Сръбски († 1371). Архиепископ Серафим (Соболев) († 1950)

Св. Наум живял 700 години преди Рождество Христово. Господ чрез устата на пророка открил на хората страшните бедствия, които ще ги постигнат.

2

† Четиринадесета Неделя след Неделя подир Въздвижение
Св. пророк Авакум (VII в. пр. Хр.). Св. преподобни Йоан, Ираклемон

Св. пророк Авакум живял 650 години преди Рождество Христово, предсказал бедствията, които щели да постигнат Юдея. И действително, халдейският цар Навуходоносор превзел Йерусалим, разрушил храма и откарал в плен много юдеи. По предание пророк Авакум умрял в дълбока старост.

Лов и риболов

www.duma.bg

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

ЗАЕК СЪС СВИНСКО В ПРЪСТЕН ГЮВЕЧ

Рецепта
на леля Ваня
ТОКАДЖИЕВА

Изчистете заека и отстранете ципите, които покриват месото. Нарезжете го на едри парчета. По същия начин нарежете 1 кг свинско месо. Изпържете месото в една чаша мазнина. Извадете го от съда и в останалата мазнина изпържете 6 глави нарязан на филийки лук, 1 глава чесън и 2 супени лъжици брашно. Налейте 1 чаша червено вино и 2 чаши вода. Сложете месото в пръстен гювеч и го залайте с разрежданата запръжка, докато се покрие. Прибавете сол и черен пипер на зърна. Покрийте гювеча с фолио, сложете капака и печете в умерена фурна 3 часа. Поднесете месото с картофено пюре.

Шаранът - силен, умен и борбен

Шаранът неслучайно е дал името си на известното многобройно рибно семейство. Този симпатичен великан от сладките води всъщност е и най-желаният въдичарски обект - силен, умен, предпазлив, но и борбен.

Кой, кога и защо е измислил българското нарицателно "лапни шаран" като символ на глупостта ще остане в тайна. Но едно е сигурно, че авторът не е бил рибар.

Цяло нещастие за шарана е, че е много вкусен. Изключителната му адаптивност и неговата забележителна устойчивост към измененията в средата на обитание са го направили най-широко разпространения вид риба в света. Днес, след близо 500 години селекция, съществуват безброй раси и породи шаран. От бутиковите японски многоцветни декоративни форми "Хай Гой", най-скъпият екземпляр от които бе продаден през 1997 г. на колекционер за умотомрачителните 300 хиляди долара, до шарана в кварталната рибарница, който се харчи на съвсем поносима цена. Все пак в ихтиологията е прието да се говори за три основни раси шарани - див, изцяло люспест с удължено тяло; огледален - с намален брой, но едри люспи, и гол шаран, който направо е покрит с кожа, по която само инцидентно може да има няколко много големи люспи.

Исторически са възникнали два центъра за създаване на културни шаранови раси - далекоизточната - Китай и Япония, и средноевропейската - Чехия, Унгария, Италия, Германия и Австрия. Интересно е да се знае, че в Далечния изток шаранът

е селектиран главно по естетически и философски подбуди. И до ден днешен, когато в Китай и Япония се роди момче, близките му пожелават да расте здраво, силно и умно... като шаран.

Европейският подход обаче е грубо прагматичен - още от древния Рим, когато първите шарани са били донесени от Азия като изискан и невиджан кулинарен деликатес. После, вече през Средните векове, католическата църква е извадила рибата от списъка с блажните храни. Така при многобройните пости в календара монасите от ордени в Средна Европа започнали да си отглеждат шарани за собствената трапеза в изкуствени водоеми. С течение на времето като най-добри селекционери на тлъсти породи шарани се очертали монасите от областта Бохемия в Чехия.

Днес Чехия продължава да е най-големият световен износител на жив шаран. Не е случайно и това, че тъкмо чешките, унгарските и немските емигранти пренасят шарана и в Америка през 1876 г. Последният континент, който е приел симпатичния рибешки дебелак, е Австралия - чак в началото на XX век. Общо взето, всеки има представа за размерите на шарана, но малцина могат да допуснат, че той може да достигне до 120 сантиметра дължина и тегло около 40 кг. От миналото до нас достигат сведения и за двойно по-големи парчета, но изглежда тяхното време е отминало безвъзвратно.

На вогоема

Шаранът е любим
въдичарски обект

Гръбната перка при шарана е значително по-дълга, отколкото при повечето други видове от шарановото семейство. За нея е типичен челният здрав, остър и наъбен като трион отвърте твърд лъч. Подобен, но по-малък шип има и в началото на аналния плавник. С това въоръжение шаранът често печели решителните битки за свободата си, защото с него прерязва както мрежи, така и въдичарски влакна.

Шаранът спада към изключително бързо растящите риби. Причината е в неговия постоянен и ненаситен апетит. Той спира да се храни само през най-горещите летни дни, но и тогава всъщност чака хладните вечерни часове, за да си навакса пропуснатото.

При подходящи условия шаранът нараства за 2 години от хайверна личинка до 200 г в Англия, у нас - до 500 г, а в Китай до 1 кг. Разликите идват както от топлината и слънчевото греене, така и от химическата реакция, киселинността или алкалността (РН) на водата. При всички случаи обаче трябва да се знае, че изкуствено отглежданият шаран наддава два пъти по-бързо от живеещия на свобода свой събрат. Всеки по-печен шаранджия няма да оспори това, а само ще добави, че по вкусови качества дивият свободен шаран бие точно два пъти гледания и хранен със смески свой братовчед, който си остава нещо като рибешки бройлер, дори да се гледа в най-големите садки.

Ловни гругари

Не си давам слуката...

Архивите са живи

Проф. Марко Семов:

В природата се влиза като в храм

Ловът е начин човек да се върне към земята, към гората, към дивата природа, да се усети част от нея и да разбере колко е безумен животът, който живеем в градовете. Много по-добре е да си приказваш с едно дърво в гората, отколкото с едно дърво, облечено в дрехи. Този контакт с природата не означава, че винаги трябва да има жертва, дивеч, който да лежи в краката ти. Ловът е и друг начин да общуваш с хората. Като тръгнем на лов, оставяме една част от духовните си багажи, амбициите си, болките си, злобата си оттам, откъдето тръгваме, за да отидем по-чисти в природата. Отивайки в нея, като че ли влизаме в храм. Природата убива само това, което е недъгаво. Обществото убива често най-

кадърното си. Мисля, че една от драмите, от болките на българското общество, особено на политическия нрав, е да се отстраняват и убиват най-можещите хора. В природата не е така. Най-красивите, най-силните, най-жизнените си екземпляри тя ги съхранява и ги ползва, защото историята на природата е по-вечна и по-силна от историята на човечеството.

Природата дирижира по един уникален начин своя свят и би било добре, ако ние, хората, се научим от нея. От една страна, да дадем правото на силния да ръководи и да възпро-

извежда човешкия род, но да направим и онова, което природата не прави - да се опитаме да даваме право и на слабите, и на болните, и на низшите да съществуват в обществото.

За съжаление в това отнoшение заприличваме на природата. Нейната сила ние превръщаме в слабост на обществото

Виц

РАЗОЧАРОВАНИЕ

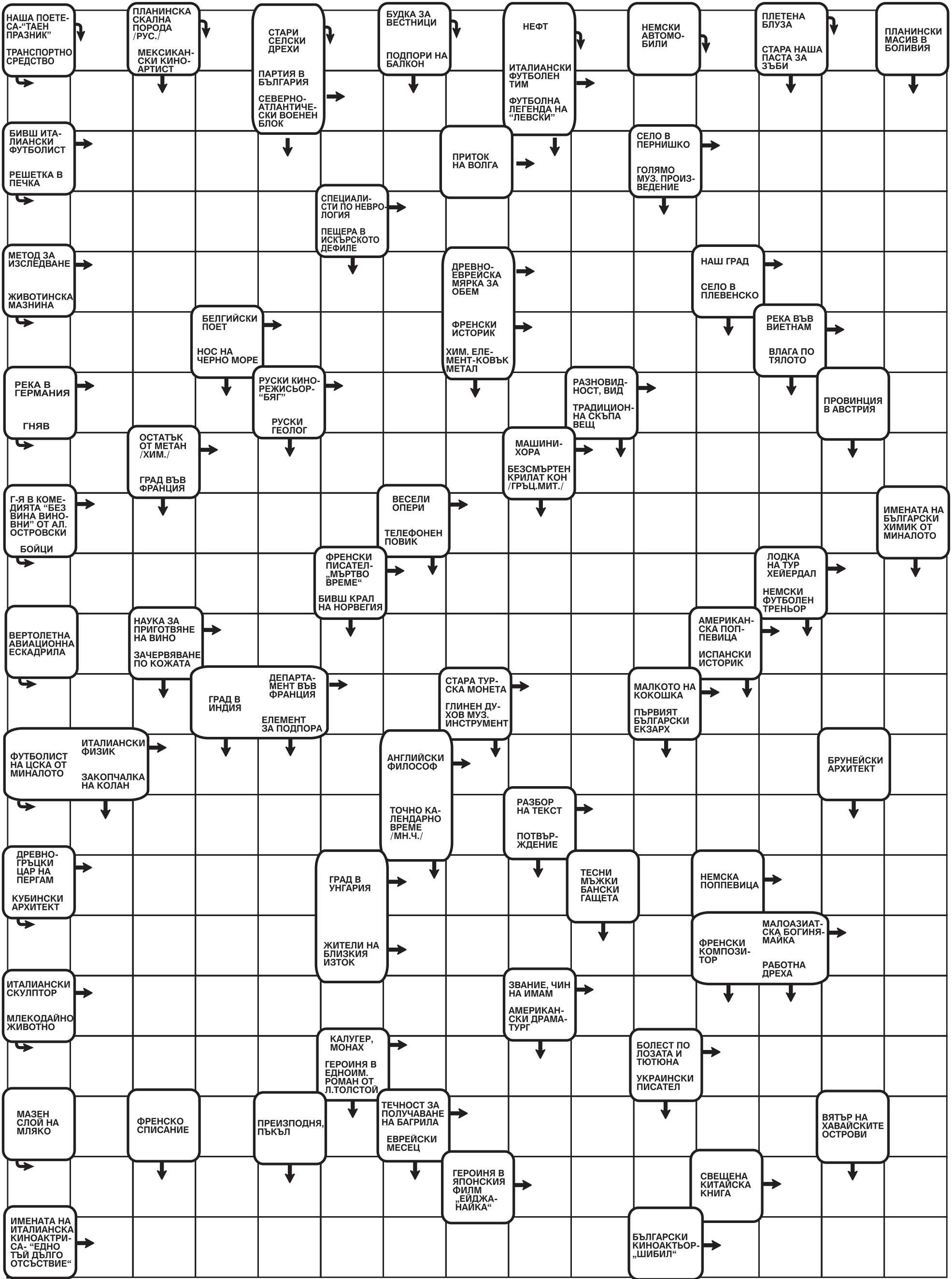
Млад ловец се оженил. След една година съпругата му се оплакала:

- Разочарована съм. Надявах се, че след сватбата ще се промениш и ще ходиш по-малко на лов.
- Аз също съм разочарован.
- Защо?
- Надявах се, че след сватбата няма да се промениш.

ГубиВреме

www.duma.bg

МАЙСТОРКА НА МЕБЕЛИ СПЕЦИФИЧНИ ВЕЩЕСТВА	ЖЕНСКИ СТАИ В ДОМ НА МНОГОЖЕНЕЦ АВАРИЙНО ИЗТИЧАНЕ НА НЕЩО	ЛУДОЛФОВОТО ЧИСЛО ФРЕНСКИ ПАРАЗИТОЛОГ	ВРЪХНА ДРЕХА МЪЖ В ТАНЦУВАЩА ДВОЙКА /МН.Ч./	ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА КАРТА ЗА ИГРА	ТЕЛЕФОНЕН ПОВИК	ГЕРОЙ В "ОДИСЕЯ" ОТ ОМИР ХУДОЖЕСТВЕННИ ОПРЕДЕЛЕНИЯ	ЧЛЕН НА ОТБОР
ГРАД В ИНДИЯ ЛЕГЕНДАРНА НАША СЪСТЕЗАТЕЛКА ПО СП.СТРЕЛБА			НОВИНА ГРАД В СИБИР	СВЕТОВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НОТА ЕВРОПЕЙСКО-АЗИАТСКИ МАТЕРИК	КОРЕЙСКИ ДУХ /МИТ./ ОРГАН НА ОБОНЯНИЕТО	АНГЛИЙСКИ КОМПОЗИТОР	
ПУШЕК	Г-Й В СЕРИЯ РОМАНИ ОТ Ж.СИМЕНОН БЪЛГАРСКА КНЯГИНЯ, ВЪЗПЯТА В НАРОДНИТЕ ПЕСНИ	НАШ КАРИКАТУРИСТ БИВШИТЕ ИНИЦИАЛИ НА ИКОНОМ. ВУЗ ВЪВ ВАРНА		ОБРАЗЕЦ ОТ СТОКА МАШИНЕН ЕЛЕМЕНТ АНГЛИЙСКИ ФИЛМ	РУМЪНСКИ ВЕРТОЛЕТИ		
ПОКРОВ НА МЪРТВЕЦ ЗАРАН			ПРЕДАН НА БОГ ЧОВЕК ОБЛАСТ С БЪЛГАРИ В РУМЪНИЯ И СЪРБИЯ		БЪЛГАРСКИ ЦИГАРИ	ПО-ГОЛЕМИ СЕСТРИ МЕБЕЛ ЗА СЯДАНЕ	
КИНОФЕСТИВАЛЕН ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ БАЛЕТНА СЪПКА		ВОЙНИШКИ СЪДОВЕ ЗА ХРАНА /ОСТ./ ПОВЕСТ ОТ ЕЛИН ПЕЛИН	НЕФТЕНА СМЕС, ИЗПОЛЗВАНА ЗА РАЗТВОРИТЕЛ НА МАСЛА УНГАРСКИ ХИМИК		ЕВРЕЙСКИ ЕЗИК БЕЛГИЙСКИ АВТОМОБИЛЕН ПИЛОТ СЪВКУПНОСТ ОТ ЗНАНИЯ	БУЕН КОН НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИ СЪЮЗ/СЪКР./	
	ЗИДОВЕ РАЗТВОРИТЕЛ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЛАКОВЕ			ДРАМА ОТ В. ДРУМЕВ ХРАНЕНЕ, ТРАПЕЗА			
БОГАТ ПОКРОВИТЕЛ НА ИЗКУСТВОТО ГРАД В СТАРА ПЛАНИНА	ГРАД В БРАЗИЛИЯ ОЧЕРК			ВИД МИНЕРАЛ, ТИТАНОВ ДВУОКИС			
			ПОЛУСКЪПОЦЕНЕН КАМЪК ВОДА В ПУСТИНЯ			ДРЕВНО-ГРЪЦКИ ПОЕТ ПОДЕМНИ СЪОРЪЖЕНИЯ	
ГЪСТА ГОРА ЛЕКАРИ ПО ДОМАШНИТЕ ЖИВОТНИ		БЕЗПРАВЕН ЧОВЕК	ОБЩЕСТВЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ В БЪЛГАРИЯ ОТ БЛИЗКОТО МИНАЛО /СЪКР./	БЪЛГАРСКИ ТЕЛЕФОНИ РУСКА ПИСАТЕЛКА-"ЧЕТВЪРТАТА ВИСОЧИНА"	ОТРИЦАНИЕ ПЪТНА ПОЛИЦИЯ		
				СЪДЕБНО ИСКАНЕ ОСТЪР ПРЪТ КОЛУМБИЙСКО СПИСАНИЕ			
ЯПОНСКИ ТЕАТРАЛЕН ЖАНР ПРАБЪЛГАРСКА ТИТЛА	ШВЕЙЦАРСКИ ДРАМАТУРГ ПАКОСТИ, ЗЛИНИ СТАН, ЛАГЕР /ОСТ./	ОБЛИВАНЕ ГОНИТБА НА ДИВЕЧ		РЕКА В УРАЛ И СИБИР ЧЕРНОКОЖИ ХОРА, НЕГРИ		НЕПРИЛИЧЕН СМЯХ	
ОБЛАСТЕН ГРАД В РУСИЯ БРАЗИЛСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ ЕЛЕКТРОМАГНИТЕН УРЕД	РИМСКА БОГИНЯ НА ЗЕМЯТА ВЪНШЕН ВИД, ИЗЛЪЧВАНЕ НА ТЯЛОТО АМЕРИКАНСКИ ФИЗИК				РУСКИ ВЕРТОЛЕТИ МИТОВЕ		
			ЕГИПЕТСКИ БОГ НА СЛЪНЦЕТО	ЦИФРА СИН НА ЕВА И АДАМ /БИБЛ./ ВЪРХОВНА АДМИНИСТРАТИВНА ПРОКУРАТУРА/СЪКР./			
НЕМСКИ КОМПОЗИТОР-ОП. "ОБЕРОН" МЕРКИ ЗА ТОПЛИНА		ПОТВЪРЖДЕНИЕ ИСПАНСКИ КЕЛТСКИ ПРИНЦ/МИТ./	РОДСТВЕНИК				
		ДРЕВНО-ГРЪЦКИ МАТЕМАТИК					
СТЕПЕНУВАНЕ НА ДЛЪЖНОСТИ /МН.Ч./			ПРОБИ				

РЕЧНИК: Аган, Араяс, Арн, Исет, Лаверан.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ПРЪСТИ - АСЕАН - ООД - СТРУИ - УТИ - БРИТАНКА - ОКА - АРАРО - БРАМС - ИМЕ - САВО - СНОПИ - КАРИДИ - АРОН - ОТЕТО - ЕНА - ЕЛА - АСАХИ - ОКО - АЛАБАМА - МАСА - АРАБ - ЕРИМО - АРОМА - СТОПАНИ - УНЕН - ОПЕРИРАНЕ - КРЕВАТИ - ИТЕВ.
ОТВЕСНО: ОРАТОР - КИЛОМЕТЪР - ИКАСА - АКАРО - АСО - АМАРО - ОСИПОВ - ТОБ - СВИТА - АМАПА - ВИДРА - ОДЕСА - ОНЕТ - ИРА - ИТАЛА - ИРИ - ПАСТА - О' ХАРА - СТАРИНА - ИБАРУРИ - ЧЕРНО МОРЕ - АБОНАТ - АУК - ЕПОНИМ - МЕНЕ - УНИАТ - ИНА - АНАНЕВ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

СРИЧКОВА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: 1. РОНО. 3. КОБЕ. 5. ТОВИ. 7. ДИНИ. 8. ВАНА. 9. ВЕВЕ.
ОТВЕСНО: 1. РОМАНИ. 2. НОМАДИ. 3. КОРОНА. 4. БЕРОВА 5. ТОКОВЕ. 6. ВИКОВЕ.
В СРЕДНИТЕ ТРИ КЛЕТКИ: МАРОКО.
АНАГРАМА
ВОДОРАВНО: 1.ДОН. 2.РАИ. НОВИ ДУМИ: 1.РОДИНА. 2.РАДИНО. 3.РАДИОН. 4.РОДАНИ. 5.ДОРИНА. 6.АРДИНО. 7.АДРОНИ. 8.ДИНОРА. 9.НАРОДИ. 10.ОРДИНА. 11.ДОРИАН.

Спорт

www.duma.bg

Шефът на съдиите призна грешката на Тасков

Несвирената гузна обаче е правилно решение, смята бившият тъч рефер

Мариан ВЛАДИМИРОВ

Шефът на съдиите Никола Джугански даде специална пресконференция заради скандалите след дербито от 14-ия кръг на "А" група Ботев Пд - Лудогорец, завършила 1:0 за шампионите. Той заяви, че изравнителното попадение на Иван Цветков е кристално чисто и е неправилно отменено, а за играта с ръка на Франк Гела в наказателното поле коментира, че е склонен да се съгласи с отсъждането на Таско Тасков, който не посочи бялата точка.

"Не съм убеден, че Ботев е най-ощетяваният отбор. Действително имаше такива случаи. Ку-

риозното е, че 2 пъти те подаваха жалби, след като спечелиха мачовете си - срещу Литекс и срещу Пирин ГД. Вече няколко месеца съм шеф на съдиите и никой рефер не се е оплаквал, че е оказван натиск върху него", каза Джугански.

"Като специалист по засади те мога да коментирам неправилно отменения гол на Иван Цветков. Има няколко критерия, които съдиите да използват в такива ситуации: влияят ли играчите, които са в пасивна засада; дали се намесват в играта - в случая те нито пречеаха на съперников играч, нито играха с топката. Голът беше отбелязан от футболист в чиста позиция. Отсъждането беше грешка", обя-

ви той мнението си за непризнатия гол на Цветков.

"Когато има игра с ръка, трябва да се гледа дали има умисъл, дали футболистът може да я избегне, какво е разстоянието. В комисията има достатъчно добри специалисти и във вторник ще вземем решение дали отсъждането на Таско Тасков в случая е вярно или грешно. Все пак мисля, че може би съдията е прав в този случай", допълни Джугански във връзка с претенциите на Ботев за дузпа още преди гола на Емил Гьргоров.

"Оценката на съдийския наблюдател за Тасков е много ниска. Правата му са спрени заради ниската оценка, а не заради нечие мнение. Оценката му е 7,2, а

под оценка 7,5 реферите подлежат на наказание. Не само тези 2 ситуации определят дали реферът се е справил или не. Искаме да изгледаме целия мач и тогава да вземем решение. Ботев наистина са ошетени чрез отменянето на един кристално редовен гол. От началото на първенството нямам сведения, че Лудогорец е подкрепян. Изключвам мача с ЦСКА за Купата на България, когато Христо Ристосков допусна грешки, в други мачове те не са подкрепяни. След последните няколко мача (Лудогорец - ЦСКА, Ботев Пд - ЦСКА, Левски - Ботев Вр) оценката ми е, че не съм доволен от съдиите", каза шефът им. "Много ми е гадно да коментирам този

случай. От една страна, няма забрана съдиите да вечерят където и да било. Но след мач, в който имаше такива скандали, какъвто беше Лудогорец - Черноморец, не смятам, че е правилно те да вечерят с представители на някой отбор. Казвали сме им да внимават с кого контактуват, защото все пак те са публични личности. Оставяме на тяхната съвест и техния морал с кого се виждат. Сещам се за 1-2 ситуации, в които можеха да се отсудят дузпи срещу Лудогорец. И в мача с Литекс, и в мача с Черноморец. Няма директива да не се отсуджа срещу тях, но не може да им кажем "От утре започвате да свирите дузпи срещу тях", завърши Джугански.

СТЕФАНОВА ОЦЕЛЯ В БИТКАТА ЗА ТИТЛАТА

Антоанета Стефанова (България) победи Ана Ушенина (Украйна) в четвъртата последна партия от мача за световната титла по шахмат за жени по системата нокаут в Ханти-Мансийск. С белите фигури бившата световна и бивша европейска шампионка Стефанова принуди украинката да се признае за победена на 33-ия ход и изравни резултата във финала на 2:2. Така съперничките ще определят новата световна шампионка по шахмат в тайбрек днес. Те ще играят 2 партии по 25 минути плюс 10 секунди за направен ход и при ново равенство ще играят 2 партии с контрола 10 минути плюс 10 секунди на ход. Ако и тогава резултатът остане равен, ще има нови 2 партии с 5 минути и 3 секунди за направен ход. При ново равенство се играе последна партия, наречена "Армагедон" - белите получават 5 минути, черните - 4 минути, с прибавяне на 3 секунди след 61-вия ход. При равенство в нея титлата печели шахматистката, играла с черните.

Гьргоров: Нямаше засада на Цветков

Мони ГЕОРГИЕВ

Капитанът на Лудогорец Емил Гьргоров призна, че главният абитър Таско Тасков е допуснал грешка в мача срещу Ботев Пд при отмяната на изравнителния гол на "канарчетата" заради засада. Халфът заяви, че ситуацията е била трудна за отсъждане, а претенциите на "жълто-черните" за неотсъдена дузпа обори с пример от мача помежду им за Купата миналия сезон, когато футболист на Ботев играл с ръка в наказателното поле още в началото, но не последвал наказателен удар за Лудогорец и съответно червен картон. Бадема получи приза си за "Футболист на VII кръг" и най-добър играч в "А" група за м. септември, като в класацията пребори съотборника си Марселиньо и Абел Анисе от ЦСКА. Неговият съотборник Станислав Генчев пък взе наградата за най-добър играч на XIII кръг, когато реализира и двата гола за тима си при победата над Левски с 2:1 в дербито на есенния полу-сезон. И двамата признаха, че все още не са подновили договорите си, които изтичат през лятото. Генчев каза, че желанието му е да го продължи, а в контракта му има клауза, позволяваща на "зелените" да го задържат. Гьргоров не е дискутирал още преподписването. Два-

Футболистите на Лудогорец Станислав Генчев и Емил Гьргоров позират с наградите си за "Футболист на VII кръг" и "Футболист на XIII кръг" в "А" група. Бадема получи и приза за най-добър играч за м. септември

мата са уверени, че тимът им може пак да стане шампион, но само ако не допусне подценяване на съперниците, каквото е имало в мача с Ботев Вр (1:1). Дългогодишният футболист на ЦСКА изрази надежда, че отпадането от бившия му

тим за Купата на България може да се окаже и полезно за Лудогорец, тъй като иначе битките на 2 фронта съгъстват цикъла и това може да повлияе негативно върху представянето им в първенството.

Справочник

СЕДЕМ ГОДИНИ

без нашия скъп баща и дядо

ГЕОРГИ ЕНЕВ ВЪЛЕВ
(Бай Еньо)
1924-2005

Ти оставаш с нас, защото те носим в сърцата си - с много любов, болка и благодарност за светлия спомен. Обичаме те!

От децата и внуците му

ДЕСЕТ ГОДИНИ БЕЗ БОЙКО

ген.
КОНСТАНТИН
СТАНЧЕВ
ХРИСТОВ
27.06.1917 - 02.12.2002

Минутите пълзят, часовете бързат, а годините летят... Ето че отлетяха 10 години! Нека си спомним за Човека, който до последен дъх запази своя борбен дух, любовта към хората и жаждата за живот.

От семейството

На 26 ноември 2012 г. си отиде

проф. Сава
Петров
Гевренов

на 87 години

Последно сбогом!

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

9 ГОДИНИ
БЕЗ

СИМЕОН
ПЕТРОВ
МАЛИНОВ

1931-2003

Годините минават, а мястото ви сред нас остава празно... С мъка и много обич, почивайте в мир!

8 ГОДИНИ
БЕЗ

РУМЕН
СИМЕОНОВ
МАЛИНОВ

1958-2004

От семейството

Спорт

Вили Вуцов смени Войнов в Славия

Марин МИЛАШКИ

Президентът на Славия Венцеслав Стефанов представи новия старши треньор Велислав Вуцов, който се завръща в клуба след две години и половина. Треньорската криза в най-стария софийски клуб бе решена в рамките на едно денонощие. В четвъртък оставка подаде Мартин Кушев и за часове го замени мощникът му Воин Войнов, който остава в щаба на Вуцов, както и Асен Букарев, и Валентин Захариев.

“Познавам всички от екипа си много добре. Обичам екипността и се надявам добрите дни за отбора тепърва да предстят въпреки тежката ситуация, в която се намираме. Времето за работа преди мача с Ботев наистина е много малко. Те не са по-добър отбор от нас като потенциал и като организация, но са по-напред като точков актив. Чисто игрово не ни превъзхождат. Искам да се представим добре за купата и да продължим напред. Една

Велислав Вуцов

промяна води винаги до положителни неща. За мача с Левски мога да кажа единствено, че се надявам на 9 декември отборът ни да завърши полусезона с повече от сегашните 16 т. Трябва да се вкарват голове и да се побеждава”, бяха първите думи на Вили Вуцов, който също като Кушев и Войнов е бивш играч на Левски. Ин-

тригата преди най-старото столично дерби от последния кръг на есенния полусезон е, че в Левски работи баща му Иван Вуцов, дългогодишен изпълнителен директор на БФС, наричан “Сивия кардинал”.

“Бих желал Вуцов да остане и след мене. Доста помлад е и е зареден с амбиция. Искам да се даде шанс

на младите, на нашите деца. Надявам се в лицето на Велислав Вуцов един треньор, който да успее да предаде опита си на младите. Пожелавам му успехи”, каза Венци Стефанов на представянето на Вуцов младши, въпреки че договорът още не бил подписан. Той ще бъде за 2 години и половина. Вили си пожела да не бъде уволнен поне до края на сезона и да бъде начело на “белите” за 100-годишнината. Той получи и плакет от феновете на най-стария столичен клуб.

“Настина съм безкрайно щастлив, че се завръщам в Славия. Радвам се, че отново ще правя това, което най-много обичам след децата си. А то е да работя във футбола. Цели 2,5 години бях без работа и това ми липсваше. Липсваше това, че не усещах атмосферата, не усещах духа, мириса на съблекалнята. Винаги към казвал, че в Славия се чувствам като у дома. Като футболист тук изкарах много хубави години. Същото мога да кажа и като треньор”, призна Вили Вуцов.

8-ми сме в Европа по уговорени мачове

В срамната класация Вою Албания пред Италия и Молдова

Страната ни е класирана на осмо място в Европа по доклади за уговорени мачове. За последните 2,5 години има информация за 35 манипулирани срещи у нас, съобщиха от базираната в Италия международна спортна агенция “СпортРадар”. Тя анализира стотици рискови двубои на Стария континент. “Челното” ни място сред 53 държави в тази антикласация се дължи на проверка в 400 различни международни онлайн букмейкъри в периода 27 юни 2009 г. - 22 ноември 2012 г.

В тях с “черното тото” са свързани и срещи на националния ни отбор. Контролата с Естония, завършила 2:2 в Кипър след 4 гола от дузпи, бе заличена в резултатите на ФИФА, която призна, че е имало манипулация на срещата чрез съдиите, но самите

държави нямат вина. Горедолу същата бе ситуацията и с двубоя с ЮАР преди старта на Световното първенство в страната през 2010 г. Тогава отново съдия бе набеден за “пробит”. Наскоро се разкри, че младежите на Зимбабве пък нарочно са легнали на българските си връстници в мач в Сливен през 2009 година и по нареждане на треньорите си са загубили с 0:5. Този скандал стана познат като “Азиагейт” и наскоро излязоха глобите и наказанията по него. Общо взето, зад всички тези двубои по един или друг начин се споменаваха името на сингапуреца Уилсън Раж Перумал, познат като сериозен манипулатор на мачове. В момента той излежава присъда за такава злоупотреба в Унгария.

В доклада на “СпортРадар” водач по уговорени мачове е Албания с 97 съмнителни срещи, следвана от Ита-

лия със 70. Трета е Молдова с 66, пред Естония 46, Гърция 45, Русия 42, Македония 37 и България 35.

Мафията и корупцията убиват българския футбол. Това констатира и радио Би Би Си в разследване, посветено на най-популярния спорт у нас, озаглавено “Смъртоносната игра на България”. “Източноевропейската страна е първа в света по брой убити футболни президенти - не по-малко от 15 в последните 10 години. Много други хора, свързани с този спорт, също загубиха живота си - а това е симптом за здрави връзки между играта и организираната престъпност”, коментира Марго Дън от британската медия. Младият вратар Стефано Кунчев, който сега пазя на Локо Пд, си призна, че е получил предложение от 20 хиляди евро, за да играе симулативно в мач на националния отбор, припомни Би Би Си.

Коментар на стр. 11

Русия гласи Лига на ОНД

Руската Премиер лига обмисля възможността да организира ново състезание, което ще включва отбори от бивши страни-членки на Съветския съюз.

“Няколко клуба от Висшата лига помолиха да проучи предложението им за създаването на ОНД (Общност на независимите държави) лига”, заяви шефът на руския футболен шампионат Сергей Прядкин. За него идеята е интересна и правилна и той обеща да проучат проекта. ОНД е регионална международна организация, включваща почти всички бивши съветски републики. Идеята за връщането на съветска лига не е от вчера. Доста руски фенове тъгуват по времената, когато най-добрите отбори в страната им играеха с тимове от Украйна като Динамо Киев и Шахтьор Донецк. Доскоро, както и с идеите за балканска лига, УЕФА категорично отказваше да одобри подобни първенства. Наскоро централата обаче омекна по въпроса. “Газпром”, който е спонсор на руския шампион Зенит, заплаши, че ще изтегли отбора от Санкт Петербург от руската лига и ще формира нов шампионат с тимове от бившия Съветски съюз. Това също допринесе за възраждане на идеята, която е подкрепена и от богаташкия Анжи Махачкала. Иначе в началото на януари в залата на стадион “Лужники” в Москва се провежда традиционен турнир за Купата на ОНД с участието на шампионите от страните от бившия СССР и за запълване на формата от 16 отбора - 4 групи по 4 тима, участват и младежки формации от Русия, а понякога се канят и грандове от Сърбия.

Уасон Рентерия от колумбийския Милионариос помага на вратаря на аржентинския Тигре да върже връзките на бутонката си по време на реванша от полуфиналите за Копа Судамерикана, завършил 1:1 на стадион “Немесиро Камачо Ел Кампин” в Богота. Заради гола на чужд терен аржентинците се класираха за финала, където в 2 мача ще играят с бразилския Сао Паоло за втория по значимост южноамерикански клубен трофей

www.duma.bg

elegante

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА
14.45 Уест Хем - Челси
17.00 Фулъм - Тотнъм
ПО НОВА СПОРТ
19.30 Рединг - Манчестър Юнайтед
ПО ТВ7
21.45 Ювентус - Торино
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Шалке - Борусия М
19.00 Байерн - Борусия Д
ПО ТВ+
19.00 Валенсия - Сосиедад
21.00 Барселона - Атлетик Билбао
23.00 Реал Мадрид - Атлетико Мадрид
ПО ФИЛМ +
19.45 Твенте - Адо Ден Хааг
21.45 Аякс - ПСВ
23.45 Фейенорд - Валвийк
УТРЕ
ПО БНТ СВЯТ КУПА НА БЪЛГАРИЯ
13.00 Славия - Ботев Пд
ПО БНТ 1
15.45 Левски - Черно море
ПО НОВА СПОРТ
15.30 Суонси - Ливърпул
18.00 Норич - Съндърланд
ПО РИНГ
11.30 Анжи - ЦСКА М
22.00 Арсенал Саранди - Бока Хуниорс
ПО ББТ
16.00 Интер - Палермо
21.45 Фиорентина - Сампдория
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Хофенхайм - Вердер
18.30 Волфсбург - Хамбургер

кратки

Наказват Сенегал без домакински мачове през 2013 г.

Конфедерацията по футбол на Африка забрани на Сенегал да играе домакинските си мачове в международни официални мачове на собствен терен в следващата една година, като последиствие от ексцесиите по време на срещата с Кот д'Ивоар през октомври. Така стадион “Седар Сенгол Леополд” в столицата Дакар остава затворен за една година, а федерацията трябва да плати и \$100 000 долара глоба. Инцидентите се разиграха по време на срещата с Кот д'Ивоар от квалификацията за място на финалите на турнира за КАН. След като гостите от Кот д'Ивоар поведоха с 2:0, запалняковците обсипаха терена с предмети, опитаха да нахлуят на терена, а също така и запалиха седалките.

3

1

8

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №95
6 от 49

I теглене
I гр. (6) няма
II гр. (5) 11 по 3130.00 лв.
III гр. (4) 467 по 73.70 лв.
IV гр. (3) 11590 по 4.20 лв.
ДЖАКПОТ: 490 440.44 лв.
II ТЕГЛЕНЕ:
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 511 566.90 лв.
6 от 42

I гр. (6) няма
II гр. (5) 9 по 1393.90 лв.
III гр. (4) 535 по 23.40 лв.
IV гр. (3) 8457 по 2.10 лв.
ДЖАКПОТ: 64 571.01 лв.
5 от 35

I ТЕГЛЕНЕ:
I гр. (5) няма
II гр. (4) 260 по 120.30 лв.
III гр. (3) 9113 по 4.20 лв.
II ТЕГЛЕНЕ:
I гр. (5) 4 по 5213.30 лв.
II гр. (4) 434 по 48.00 лв.
III гр. (3) 11 163 по 2.50 лв.
ТОТО ДЖОКЕР
I гр. (3) няма
II гр. (2) 614 по 27.80 лв.
ДЖАКПОТ:
I гр. 17 049.85 лв.

На 8-о място
в Европа сме
по уредени
мачове

Стр. 31

Божилков и Русинова са №1 в гребането

Васил Радев отказва да бъде шеф на УС на федерацията

Мони ГЕОРГИЕВ

Без да има дори един олимпийец в Лондон 2012, Българската федерация по гребане отчете като успешна 2012 г. и награди с купа Георги Божилков, спечелил бронзов медал на европейското първенство във Варезе, Италия, през септември.

За 6-ото си място там при жените бе отличена и Луиза-Мария Русинова. Купа бе връчена и на старши треньора на националния отбор Румяна Нейкова за приноса ѝ за развитието на спорта. Шефът на Управителния съвет Васил Радев, който награди "отличниците", изказа съжаление, че Божилков е "прегорял" и не е могъл да вземе квота за Олимпийските игри, но изрази увереност, че страната ни ще има представители на финалите в Рио де Жанейро през 2016 г. Според него основният недостатък на отбора е липсата на опит, тъй като в този

Снимка Мариета ТОМОВА

Георги Божилков и Луиза-Мария Русинова позират с купите си за най-добри гребци през 2012 г., старши треньорът на националния отбор Румяна Нейкова пък получи купа за цялостен принос към спорта от шефа на Управителния съвет на федерацията Васил Радев

спорт дори гребци на 40 години печелят медали, а средната възраст на тима ни сега е 22-23 г.

Промени в УС на Българската федерация по

гребане се очакват в началото на идната година, призна Васил Радев. Той самият няма намерение да се кандидатира за нов мандат, като чака съдебно решение

в края на януари за насрочване на извънредно заседание. "Целта е по този начин да бъде избран нов управляващ, на когото няма да се пречи да работи в следващия олимпийски цикъл", обясни мотивите си Радев и призна, че има много желаещи да го наследят.

Нейкова пък изтъкна, че основната цел през 2013 г. ще бъде злато от европейското първенство, като очаква добро представяне и в надпреварата по двойки. Очаква се до средата на март да бъде завършен ремонтът на базата в Ковачевци, където ще бъдат изградени пристани, 6 бунгала и фитнес. Радев допълни, че има обещанието на министъра на спорта Свилен Нейков до бъде започнат ремонт и на инфраструктурата на Панчаревското езеро, което ще подобри условията за подготовка на столичните клубове и в частност на националния отбор.

елегайте

ПО РИНГ
ВОЛЕЙБОЛ
18.30 Вибо Валентия - Верона
ПО **ЕВРОСПОРТ**
Северна комбинация
9.30 СК 8 Куусамо
СКИ-БЯГАНЕ
10.45 и 12.15 СК 8
Куусамо
БИАТЛОН
14.15 и 17.30 СК 8 Йостерсунг
СКИ
19.45 СК 8 Бийвър крийк (мъже)
21.30 СК 8 Лейк Луис (жени)
КОНЕН СПОРТ
23.15 Европа Мастърс
ПО **ЕВРОСПОРТ 2**
СПУСКАНЕ С ШЕЙНИ
11.30 и 12.45 СК 8 Кьонихзее

Умре
ПО **БТВ ЕКШЪН**
ВОЛЕЙБОЛ
18.30 Тренто - Пиаченца
ПО **ЕВРОСПОРТ**
СЕВЕРНА КОМБИНАЦИЯ
10.30 СК 8 Куусамо
СКИ-БЯГАНЕ
11.30 и 12.30 СК 8 Куусамо
БИАТЛОН
13.30 и 15.15 СК 8 Йостерсунг
КОНЕН СПОРТ
16.30 Европа Мастърс
СКИ
18.45 и 21.30 СК 8 Бийвър крийк (мъже)
19.45 СК 8 Лейк Луис (жени)

кратки

Балак прави бенефис на 5 юли 2013 г.

Бившият германски национал Михаел Балак е в подготовка на своя прощален мач, информира кьолнският вестник "Експрес". Мачът трябва да се състои на 5 юли 2013 г., а бившият капитан на Германия и мениджърът му оглеждат Лайпциг, Кайзерслаутерн и Лейпциг като варианти за провеждането му.

АБОНАМЕНТНИ ПУНКТОВЕ В СТРАНАТА

Избери **ДУМА**

№	ГРАД	АДРЕС	ПРЕДСТАВИТЕЛ	ТЕЛЕФОН
1.	Благоевград	2700 ул. "Шишман" №2; п.к. 412 Общ. съвет на БСП	Валентина Рангелова	073/833310
2.	Бургас - град	8000 ул. "Фердинандова" №60 Общ. съвет на БСП	Ирина Николчева	056/844315/16
3.	Варна	9000 ул. "Братя Миладинови" №102 Обл. съвет на БСП	Милка Кузманова	0889748016
4.	Велико Търново	5000 ул. "Хр. Ботев" №2 ет.3 ст.305 Общ. съвет на БСП	Румяна Денчева	0884300741
5.	Видин	3700 ул. "Градинска" №7 Общ. съвет на БСП	Анатолий Кръстев	094/606499 0887328253
6.	Враца	3000 ул. "Мито Цветков" №2, Обл. съвет на БСП	Христина Александрова	0892443069
7.	Габрово	5300 ул. "Чардафон" №19 Общ. съвет на БСП	Емилия Дженкова	066/807747 0896640130
8.	Добрич	9300 ул. "България" № 11 Общ. съвет на БСП	Донка Кюприбашиева	058/605456 0889158356
9.	Кърджали	6600 ул. "Екзарх Йосиф", бл. "Момина сълза", Общ. съвет на БСП	Теодора Каракостова	0361/62268 0897939160
10.	Кюстендил	2500 ул. "Патриарх Евтимий" №3, Общ. съвет на БСП	Николай Чавдаров	078/550911 0887386109
11.	Ловеч	5500 ул. "Търговска" №65 Обл. съвет на БСП	Стоянка Маринова	068/603955 068/603957 0884300530
12.	Монтана	3400 ул. "Арх. Младен Кръстев" №1, п.к. 205 Общ. съвет на БСП	Нелсон Петков	096/306635 0877807473
13.	Пазарджик	4400 ул. "Втори януари" № 8 Общ. съвет на БСП	Елена Нешева	034/445840-факс 0894228873
14.	Перник	2300 п.к.412; ул. "Радомир" №1 Общ. съвет на БСП	Доротей Василева	076/604636 0878892000
15.	Плевен	5800 пл. "Възраждане" №1; ет.3; ст. 334 Обл. съвет на БСП	Дамяна Христова	064/800090/тел. и факс 0889274345

16.	Пловдив	4000 ул. "Кръстьо Пастухов" №18 Обл. съвет на БСП	Иванка Петкова	0884245113 032/622239
17.	Разград	7200 ул. "Хр. Балкански" №3 п.к. 302 Общ. съвет на БСП	Цеко Костадинов	084/660278 0899854450
18.	Русе	7000 ул. "Църковна независимост" №18 ет.9 Общ. съвет на БСП	Мария Рачева	082/825086 082/825083 0894443623
19.	Силистра	7500 ул. "Любен Каравелов" №1 Общ. съвет на БСП	Румяна Трънчева	0888609484 086/822362
20.	София град	1111 ул. "Леге" №10, Гр. съвет на БСП	Таня Тодорова	02/9872086 0898571924
21.	София обл.	ул. "Позитано" №20 стая 507 Обл. съвет на БСП	Валентина Трайкова	02/8107327 0884501127
22.	Сливен	8800 ул. "Димитър Добрович" №1 Общ. съвет на БСП	Ралица Пашова	044/625049 0883439200
23.	Смолян	4700 бул. "България" №69 Общ. съвет на БСП	Ефимия Тунева	0301/63565/тел. и факс 0884748152
24.	Стара Загора	6000 ул. "Цар Иван Шишман" №83 Общ. съвет на БСП	Мирослав Георгиев	042/629164 0899351997
25.	Търговище	7700 ул. "Св. св. Кирил и Методий" №3, п.к 34 Общ. съвет на БСП	Светла Стефанова	0601/65195
26.	Хасково	Бизнесцентър стая 214 и стая 218 Ул. "Стефан Караджа" №23, ет.2 Общ. съвет на БСП	Юлия Тончева	038/624460 0899066156 038/664414-факс
27.	Шумен	9700 ул. "Цар Иван Александър" №108, п.к 50 Общ. съвет на БСП	Стефка Мавродинова	0882885701 054 876902
28.	Ямбол	8600 ул. "Цар Александър" №7 Общ. съвет на БСП	Мария Стойчева	046/663310 0882291271